

Kur'an Anahtarı

مِفْتَاحُ الْقُرْآنِ

www.kuranaanahitari.com

احمد سداد اوستون

۱۴۴۷ - 2026

Takdim

Maksat:

Bu kitabın maksadı Kur'an-ı Kerim'i asgari seviyede anlayabilmek için gerekli kelime bilgisini ve temel dilbilgisi kurallarını vermektir.

Kim için:

Bu kitap Kur'an-ı Kerim'i en temel seviyede anlamak isteyen Müslümanlar içindir. Aslında bu tarifi için bütün Müslümanlar girmelidir. Bu kitapla çalışabilmek için Kur'an-ı Kerim'i Arapça aslından okuyabilmek şarttır. Bu bilgiye sahip olmayanlar önce Kur'an okumasını öğrenmeli, sonra bu kitaba başlamalıdır.

Metot:

Kur'an'da sık tekrarlanan kelimelerin ve ifade kalıplarının öğretilmesi üzerine odaklanılmıştır. Teknik anlamda dil öğretimi ile sınırlı kalınmamıştır.

Klasik veya modern Arapça dilinin öğretilmesi amaçlanmamıştır. Bu bakımdan bazı hususlar daha pratik yollarla açıklanmış, maksadımız bakımından önemli olmadığı düşünülen konular ya çok kısa geçilmiş veya kitaba hiç dahil edilmemiştir.

Sonra:

Bu kitaptan sonra düzenli olarak her gün en az bir sayfa Kur'an-ı Kerim aslıyla ve mealiyle birlikte karşılaştırma yaparak okunmalıdır.

İkaz:

Bu kitapta verilen bilgiler en temel seviyedeki dilbilgisi ve kelime bilgileridir. Kur'an-ı Kerim'i tam olarak anlayabilmek için çok daha fazla bilgiye ihtiyaç vardır. Bu vesileyle elde edilen bilgiler hiç bir zaman haddini aşacak tarzda kullanılmamalıdır.

Tevfik Allah'tandır.

Ahmet Sedat Üstün

Telif hakkı © 2011 Ahmet Sedat Üstün

Kaynaklar:

- 1- Medine İslam Üniversitesi Arapça Ders Programı, Medine, S. Arabistan
- 2- Access to Quranic Arabic, Abdul Wahid Hamid, MELS Publishing, İngiltere
- 3- The Easy Way, Understand Quran Academy, Haydarabad, Hindistan
- 4- Arabic Tutor, Madrasah In'amiyyah, Güney Afrika
- 5- A Short Reference for Arabic Syntactic, Morphological & Phonological Rules for Novice & Intermediate Levels of Proficiency, Muhammed Ciyad, ABD

Ders 1	1
<i>Kelime</i>	1
Ders 2	5
<i>Belirli ve belirsiz isimler:</i>	5
<i>İsim tamlaması (İzafe):</i>	6
Ders 3	9
<i>Eril ve dişil isimler:</i>	9
Ders 4	12
<i>İsim cümlesi:</i>	12
Ders 5	15
<i>Şahıs zamirleri:</i>	15
Ders 6	18
<i>Üçlü fiiller - Geçmiş zaman (Mazi)</i>	18
Ders 7	22
<i>Üçlü fiiller - Geniş zaman (Muzari):</i>	22
Ders 8	26
<i>Bitişik zamirler</i>	26
Ders 9	30
<i>Harf-i Cer</i>	30
<i>حُكْرٌ</i>	32
Ders 10	35
<i>İsmin halleri (İrab)</i>	35
Ders 11	39
<i>Fiil cümlesi:</i>	39
Ders 12	42
<i>Fiil çekim tablosunun kullanılması</i>	42
Ders 13	45
<i>Yemin harfleri</i>	45
<i>Yön edatları</i>	46
Ders 14	50
<i>Çoğul kelimeler:</i>	50
<i>Eril çoğul</i>	50
Ders 15	53
<i>Dişil çoğul</i>	53
Ders 16	55
<i>Kırk çoğul</i>	55
Ders 17	58
<i>Çoğul isim tamlamaları:</i>	58
<i>Hitap</i>	59
Ders 18	61
<i>Sıfat tamlaması:</i>	61
<i>ليس</i>	63
Ders 19	65
<i>Geniş zamanın olumsuzu:</i>	65
<i>Geçmiş zamanın olumsuzu- 1:</i>	66
Ders 20	69
<i>لا... لا</i>	69
<i>(و) ve (ف)</i>	70
Ders 21	72
<i>Soru harfleri</i>	72
Ders 22	75
<i>كَانَ ve إِنَّ</i>	75
<i>أُذٌ - إِذًا - لِمَا</i>	76
Ders 23	78
<i>İşaret zamirleri:</i>	78
<i>Olumsuzluk edatları:</i>	79
Ders 24	81
<i>Sahiplik edatları</i>	81

İ'nin kardeşleri	82
Ders 25	84
İletli fiiller:	84
Ders 26	89
Gelecek zaman	89
Ders 27	92
İsmi tafdil.....	92
Ders 28	96
Hal.....	96
İsmi mevsuller	97
Ders 29	100
İsmi fail:	100
İsmi meful:	100
Mastar:	100
Ders 30	104
Geniş zaman fiilinin mansub hali	104
Ders 31	107
Geniş zaman fiilinin meczum hali	107
Ders 32	109
Sözlüğün kullanılması	109
Ders 33	111
Emir	111
Ders 34	114
Nehiy	114
Ders 35	117
Üçüncü şahıs emir	117
Mübalâğalı ismi fail	117
Ders 36	120
Şart cümleleri	120
Ders 37	123
Geçmiş zamanın olumsuz- 2:	123
Gelecek zamanın olumsuz	124
Ders 38	126
Geçmiş zamanın edilgeni:	126
...أَمْ...	127
Ders 39	129
Geniş zamanın edilgeni:	129
Temyiz.....	131
Ders 40	133
İsmi failin fiil anlamında kullanımı	133
Yapagelmek.....	134
Ders 41	136
İsmi zaman- İsmi mekân	136
İsmi alet	137
Ders 42	139
Sayılar	139
Te'kid	140
Ders 43	142
İkil	142
Ders 44	145
Türetilmiş fiiller:	145
(فَعَّلَ - يُفَعِّلُ) kalıbı.....	145
Ders 45	149
(فَاعَلَ - يُفَاعِلُ) kalıbı	149
Ders 46	152
(أَفْعَلَ - يُفْعِلُ) kalıbı	152
Ders 47	156
(تَفَعَّلَ - يَتَفَعَّلُ) kalıbı:.....	156

Ders 48	159
(تَفَاعَلَ - يَتَفَاعَلُ) kalıbı:	159
Ders 49	162
(انْفَعَلَ - يُنْفَعَلُ) kalıbı.....	162
Ders 50	164
(اِفْتَعَلَ - يُفْتَعَلُ) kalıbı.....	164
Ders 51	167
(اسْتَفْعَلَ - يَسْتَفْعَلُ) kalıbı:	167
Ders 52	170
Rubai (dörtlü) fiil örnekleri	170
Mef'ulü mutlak	171
Ders 53	173
Dişil çoğul fiil ve kelime örnekleri	173
İkinci dişil şahıs fiil ve isim örnekleri.....	174
Ders 54	175
Fiilin manasını değiştiren edatlar	175
Ders 55	177
Tahlil - Fecr Suresi	177
Ders 56	178
Tahlil - Kıyame Suresi	178
Ek A: Alıştırmaların cevapları	179
Ek B: Zamirler ve fiil çekim tabloları	215
ZAMİRLER	215
TEMEL FİİL ÇEKİM TABLOSU- MAZİ	215
TEMEL FİİL ÇEKİM TABLOSU- MUZARİ	215
SÜLASİ MÜCERRED FİİL ÇEKİMLERİ	216
SÜLASİ MEZİD SALİM FİİL ÇEKİMLERİ	217
SÜLASİ MEZİD İLLETLİ FİİL ÇEKİMLERİ	218
ZAMİRLER VE FİİL ÇEKİMLERİ ÖZETİ	219
FİİL KALIPLARI ÖZETİ.....	219
MANSUB-MECZUM FİİL HALLERİ ÖZETİ.....	219

Ders 1

بِ	سَمِ اللّٰهِ	الرَّحْمٰنِ	الرَّحِیْمِ	اَلْحَمْدُ	لِلّٰهِ	رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ
ile	Allah'ın adı	Rahman	Rahim	Bütün övgüler	Allah için	Alemlerin Rabbi

الرَّحْمٰنِ	الرَّحِیْمِ	مٰلِكِ	یَوْمِ	الدِّیْنِ	اِیَّاكَ	وَعِبْدُ	وَ	اِیَّاكَ	نَسْتَعِیْنُ
Rahman	Rahim	malik	gün	Din	yalnız sana	taparız	ve	yalnız senden	yardım dileriz

اِهْدِنَا	الصِّرَاطَ	المُسْتَقِیْمَ	صِرَاطَ	الَّذِیْنَ	اَنْعَمْتَ	عَلَيْهِمْ
Bizi ilet	yol	doğru	yol	ki onlar	nimet verdin	üzerlerine

غَیْرِ	المَعْصُوْبِ	عَلَيْهِمْ	وَ	لَا	الصَّالِحِیْنَ
değil	gazap edilen	üzerlerine	ve	değil	sapanlar

Rahman, Rahim (işinde merhametli, özünde merhametli) Allah'ın adıyla. Bütün övgüler; Âlemlerin Rabbi, Rahman, Rahîm, din (hesap) gününün maliki Allah içindir. Yalnız sana taparız ve yalnız senden yardım dileriz. Bizi doğru yola ilet. Kendilerine nimet verdiklerinin yoluna (ilet); üzerlerine gazap edilenlerin ve sapanların yoluna değil. **(Fatiha)**

Kelime

Arapça'da kelimeler üçe ayrılır: İsim, fiil, harf.

İsim: Varlıkları gösteren kelimelerdir. Sıfatlar dilbilgisi bakımından isim sayılır. İsimler şahıslara göre çekilirler; tekillik-çoğulluk, erillik-dişillik gibi özellikleri dikkate alınır. İsimlerin son harflerinin hareketi cümle içindeki görevine göre değişir. Bu konu daha sonraki derslerde ele alınacaktır.

Ben	أَنَا
Bu	هَذَا
Zeyd	زَيْدٌ
Darbe, vuruş	ضَرْبٌ
Temiz, güzel	طَيِّبٌ

Rab, efendi	رَبٌّ
Alemler, dünyalar	الْعٰلَمِیْنَ
Malik, sahip	مٰلِكِ
Gün	یَوْمِ
Din; hesap ve ceza	الدِّیْنِ

Allah	اللّٰهُ
Ad, isim	اِسْمٌ
Rahman	الرَّحْمٰنِ
Rahim	الرَّحِیْمِ
Hamd, övgü	اَلْحَمْدُ

Fiil: Hareketleri gösteren kelimelerdir. Fiiller hem şahıslara göre, hem de zamanlara göre çekilirler. Fiillerin en az üç harfli kökleri vardır. En sol sütündeki kelimeler fiillerin kök harfleridir.

ه د ي	Bizi ilet	اِهْدِنَا
ن ع م	Nimet verdin	اَنْعَمْتَ
ف ع ل	Yaptı	فَعَلَ
ر س ل	Gönderdi	اَرْسَلَ

ع ب د	Biz taparız	نَعْبُدُ
ع و ن	Biz yardım isteriz	نَسْتَعِیْنُ
ش ه د	Ben şahitlik ederim	اَشْهَدُ
ج ع ل	Yapar	یَجْعَلُ

Harf: Bir isim veya fiil olmadan anlamları kendi başına tamam olmayan kelimelerdir. Harfler şahıslara göre veya zamanlara göre çekilmezler.

Değil, eğer	إِنْ
-den başka	إِلَّا
Ancak	إِنَّمَا
-e, -a, -e doğru	إِلَى
Lakin, fakat, ama	لَكِنْ

Kim, ki o	مَنْ
Ne, değil, o şey ki	مَا
Mutlaka, gerçekten	إِنَّ
Ki, olması, olduğu için	أَنَّ
Ki, olması, olduğu için	أَنْ

ile	بِ
-e aittir	لِ
Üzerine, üzerinde	عَلَى
İçine, içinde	فِي
Değil, yok	لَا

Ayetlerde geçen kelimeleri isim, fiil ve harf olarak tasnif edin.

Allah en büyüktür.	اللَّهُ أَكْبَرُ
Ben şahitlik ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur.	أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
Ben şahitlik ederim ki Muhammed Allah'ın elçisidir.	أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ
De: O Allah'tır, birdir. (İhlas 1)	قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ
Hayır, o yüce bir Kur'an'dır. (85:21)	بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَجِيدٌ
Bu mübarek bir öğüttür. (21:50)	وَهَذَا ذِكْرٌ مُبَارَكٌ
Bu bir insandan başka bir şey değildir. (23:24)	مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ
O bir kuldan başka bir şey değildir (43:59)	إِنَّ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ
Hayır, o bir imtihandır (denemedir).(39:49)	بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ
Muhakkak ki o bir kelimedir. (23:100)	إِنَّهَا كَلِمَةٌ
Muhakkak ki gerçek işiten ve gerçek bilen O'dur. (8:61)	إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

Mallarınız ve çocuklarınız ancak bir sınamadır. (64:15)	إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ
Ve Allah, onun katında büyük bir karşılık vardır. (64:15)	وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ
Muhakkak ki Allah nezdinde din İslam'dır. (3:19)	إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ
Muhakkak ki Allah sabredenlerle birlikte dir. (8:46)	إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ
Ki o bir mal topladı ve onu saydı. (104:2)	الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ
Yeri yarattı. (20:4)	خَلَقَ الْأَرْضَ
Ve şehre girdi. (28:15)	وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ
Böylece Rabbine dua etti. (44:22)	فَدَعَا رَبَّهُ
Allah, kendisini öveni işitti.	سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ
Size kısas yazıldı. (2:178)	كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ
Rabbiniz rahmeti kendi üzerine yazdı. (6:54)	كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ
Süreleri gelince bir an geri kalmazlar, öne de geçemezler. (7:34)	فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ
Şüphesiz Allah bütün günahları bağışlar. (39:53)	إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا
Akletmiyor musunuz? (21:10)	أَفَلَا تَعْقِلُونَ
Kuvvetli çağına erişince ona hüküm verdik. (12:22)	وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	مَالِكِ		جَمِيعًا		إِسْمٌ
	الْمُسْتَقِيمِ		رَبِّ		إِلَّا
	الْمَعْضُوبِ		رَبِّ الْعَالَمِينَ		الْحَمْدُ
	مَنْ		إِسْمِ اللَّهِ		الَّذِينَ
	نَسْتَعِينُ		صِرَاطَ		الرَّحْمَنِ
	نَعْبُدُ		الضَّالِّينَ		الرَّحِيمِ
	هَذَا		طَيْبٌ		لِلَّهِ
	يَوْمٌ		عَلَى		إِلَى
	بَشَرٌ		عَلَيْهِمْ		أَنْ - أَنْ
	مَجِيدٌ		غَيْرِ		إِنْ
	مُبَارَكٌ		فِي		إِنَّ
	عَبْدٌ		لِ		أَنَا
	مَا		لَا		أَنْعَمْتَ
	السَّمِيعِ		لَكِنْ		إِنَّمَا
	الْعَلِيمِ		إِهْدِنَا		بِ

Ders 2

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْأَبْتَرُ	هُوَ	شَانِعَكَ	إِنَّ	وَأَنْحَزُ	لِرَبِّكَ	صَلِّ	فَ	الْكَوْثَرَ	أَعْطَيْنَاكَ	إِنَّا
soyu kesik	o	senin nefret edicin	şüphesiz	kurban kes	Rabbin için	namaz kıl	O halde	Kevser	sana verdik	Şüphesiz biz

Şüphesiz biz sana Kevseri verdik. O halde, Rabbin için namaz kıl, kurban kes. Şüphesiz senin nefret edicin (senden nefret eden), gerçek soyu kesik olan odur. **(Kevser)**

Belirli ve belirsiz isimler:

İsimler ya belirsiz (nekira) veya belirli (marife) olur.

Belirsiz isimler bir varlığı genel olarak gösteren isimlerdir. Bunların başında (ال) takısı bulunmaz ve son harfleri tenvidlidir (çift harekelidir).

Belirli isimler ise bilinen, atıf yapılan isimlerdir. Bu isimlerin başında genellikle (ال) takısı bulunur ve son harflerinin harekesi tektir (tenvidli değildir).

Ayrıca, (ال) takısı teklik, gerçeklik, bütünlük gibi manaları da verir.

Belirli	
Kitap	الْكِتَابُ
Ev	الْبَيْتُ
Yol	الصِّرَاطُ
Elçi, peygamber	الرَّسُولُ
Cennet	الْجَنَّةُ
Kur'an	الْقُرْآنُ
Gerçekten diri olan (Allah)	الْحَيُّ

Belirsiz	
Bir kitap	كِتَابٌ
Bir ev	بَيْتٌ
Bir yol	صِرَاطٌ
Bir elçi, bir peygamber	رَسُولٌ
Bir bahçe	جَنَّةٌ
Bir okuma	قُرْآنٌ
Diri	حَيٌّ

- اللهُ kelimesi özel isimdir, belirlidir, tenvid ve ال takısı almaz.

- Şahıs isimleri belirlidir, bu isimler ال takısı almaz, ancak tenvid alır: مُحَمَّدٌ مُحَمَّدًا مُحَمَّدٌ

Ayetlerdeki isimleri belirlilik-belirsizlik bakımından tahlil edin.

Bu tuhaf bir şeydir. (50:2)	هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ
Bu acıklı bir azaptır. (44:11)	هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ

Yakıcı bir ateş. (101:11)	نَارٌ حَامِيَةٌ
Güzel bir belde ve çok bağışlayıcı bir Rab (34:15)	بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ
Onlara değerli bir peygamber geldi. (44:17)	وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ
Ona çok değerli bir karşılık vardır. (57:11)	وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ
Şüphesiz Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir. (8:69)	إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
Çok bağışlayıcı olan ve çok seven O'dur. (85:14)	وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ
İşte o, büyük lütuf odur. (44:229)	ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ
Bizi doğru yola ilet. (1:6)	إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ
Elim azaptan korkarlar. (51:37)	يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ
Şüphesiz insan gerçekten kayıptadır.(103:2)	إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ
İncire ve zeytine and olsun.(95:1)	وَالزَّيْتُونِ وَالزَّيْتُونِ

İsim tamlaması (İzafe):

- İki ismin arka arkaya gelmesiyle meydana gelir.
- Birinci kelimenin son harfinin harekesi cümle içindeki durumuna bağlı olarak değişir.
- İkinci kelimenin son harfinin harekesi esredir.
- Birinci kelime (ال) takısı almaz. İkinci kelime genellikle (ال) takısı alır veya özel isim olur.

	Tamlama	Muzafun İleyh	Muzaf
Allah'ın Adı	إِسْمُ اللَّهِ	اللَّهُ	إِسْمٌ
İnsanların Rabbi	رَبُّ النَّاسِ	النَّاسِ	رَبٌّ
Filin arkadaşları	أَصْحَابُ الْفِيلِ	الْفِيلِ	أَصْحَابٌ

Bu evin Rabbi	رَبُّ هَذَا الْبَيْتِ	هَذَا الْبَيْتِ	رَبُّ
Hasetçinin şerri	شَرُّ حَاسِدٍ	حَاسِدٌ	شَرُّ

- Belirli isimle tamlama yapan isimler belirli olur:

Senin Rabbin	رَبِّكَ	Allah'ın elçisi	رَسُولُ اللَّهِ	Cennet ehli	أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
Rabbinin övgüsü	حَمْدِ رَبِّكَ	Allah'ın dini	دِينِ اللَّهِ	Allah'ın yardımı	نَصْرُ اللَّهِ
İnsanların İlahı	إِلَهِ النَّاسِ	İnsanların Meliki	مَلِكِ النَّاسِ	Rahman'ın yaratması	خَلْقِ الرَّحْمَنِ

Ayetlerde geçen isim tamlamalarını tahlil edin.

Rahman, Rahim Allah'ın Adıyla (1:1)	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
Din(in) gününün sahibi (1:4)	مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ
Görmedin mi Rabbin filin arkadaşlarına nasıl yaptı. (105:1)	أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ
Kış yolculuğu ve yaz yolculuğu. (106:2)	رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ
O halde bu evin rabbine kulluk etsinler. (106:3)	فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ
Yoksulun yedirilmesini özendirmez. (107:3)	وَلَا يَحْضُرُ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ
Kadir Gecesi bin aydan daha hayırlıdır. (97:3)	لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ
De ki sabah aydınlığının Rabbine sığınırım. (113:1)	قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ
Ve haset ettiği zaman hasetçinin şerrinden. (113:5)	وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ
Rahman'ın yaratışında hiç aykırılık görmezsin. (67:3)	مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَوتٍ
Göklerin, yerin ve o ikisi arasındakilerin Rabbi. (78:37)	رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
40:03	غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ

33:40	مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ
05:50	أَفْحَكَمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ
28:15	قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ
40:76	أَدْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
59:20	لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	بِسْمِ اللَّهِ		الْغُفُورُ		شَيْءٌ
	مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ		الْوُدُودُ		عَجِيبٌ
	أَصْحَابِ الْفِيلِ		الْفُضْلُ		عَذَابٌ
	رِحْلَةَ الشِّتَاءِ		الْكَبِيرُ		الْأَيْمُ
	رَبِّ هَذَا الْبَيْتِ		الصِّرَاطُ		نَارٌ
	طَعَامِ الْمِسْكِينِ		الْمُسْتَقِيمِ		حَامِيَةٌ
	لَيْلَةَ الْقَدْرِ		الْعَذَابِ		رَبٌّ
	رَبِّ الْفَلَقِ		الْأَلِيمِ		غُفُورٌ
	شَرِّ حَاسِدٍ		الْكَرِيمِ		بَلَدَةٌ
	إِلَهِ النَّاسِ		عَمَلِ الشَّيْطَانِ		طَائِفَةٌ
	خَلْقِ الرَّحْمَنِ		أَبَا أَحَدٍ		رَسُولٌ
	رَبِّ السَّمَاوَاتِ		أَبْوَابِ جَهَنَّمَ		كَرِيمٌ
	أَصْحَابِ النَّارِ		غَافِرِ الذَّنْبِ		أَجْرٌ
	رَبِّكَ		الْحَيِّ		خُسْرٍ

Ders 3

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ	لِكُلِّ	هُمَزَةٍ	لُمَزَةٍ ﴿١﴾	الَّذِي	جَمَعَ	مَالًا	وَعَدَّدَهُ ﴿٢﴾	يَحْسَبُ	أَنَّ	مَالَهُ	أَخْلَدَهُ ﴿٣﴾
Vay haline	her	diliyle çekiştiren	kaş-göz işareti yapan	ki o	topladı	mal	ve onu saydı	zanneder	ki	malı	Onu ebedi kıldı

كَلَّا	لِيُبَدَنَّ	فِي	الْحُطَمَةِ ﴿٤﴾	وَمَا	أَدْرِيكَ	مَا	الْحُطَمَةُ ﴿٥﴾	نَارُ اللَّهِ	الْمُوقَدَةُ ﴿٦﴾
hayır	mutlaka atılır	-e	Hutame	ve ne	sana bildirdi	ne	Hutame	Allah'ın ateşi	tutuşturulmuş

Diliyle çekiştiren, kaş ve gözünü işaretler yapıp alay eden her kişinin vay haline! O ki mal topladı, onu saydı durdu. Sanır ki, malı kendisini ebedileştirdi. Hayır! Andolsun ki o, Hutame'ye atılacaktır. Hutame'nin ne olduğunu sana ne bildirdi? Allah'ın, tutuşturulmuş ateşidir. (Humeze 1-6)

Eril ve dişil isimler:

İsimler eril (مُذَكَّرٌ) veya dişil (مُؤَنَّثٌ) olur. Bu tasnif sadece dilbilgisi bakımındandır, başka bir anlamı yoktur.

Dişil kelimeler sonlarına gelen (ة) harfi ile ayırt edilir.

Dişil	Seyahat	رِحْلَةٌ	Eril	Kur'an	الْقُرْآنُ
Dişil	Namaz	صَلَاةٌ	Eril	Kitap	الْكِتَابُ
Dişil	Cennet	الْجَنَّةُ	Eril	Ev	الْبَيْتُ
Dişil	Anne	وَالِدَةٌ	Eril	Baba	وَالِدٌ
Dişil	Mümin kadın	مُؤْمِنَةٌ	Eril	Mümin erkek	مُؤْمِنٌ

Bazı kelimeler dişil olduğu halde sonuna ة almaz. Bunların ayrıca öğrenilmesi gerekir.

- Kelimelerin sonundaki ي ve اء harfleri de dişilliyi gösterir:

Büyük, en büyük	كُبْرَى	Birinci, ilk	أُولَى	Güzel, en güzel	حُسْنَى
İsimler	أَسْمَاءُ	Kırmızı	حَمْرَاءُ	Yeşil	خَضْرَاءُ

- Dişilere işaret eden kelimeler dişildir: أُمُّ anne, أُخْتٌ kız kardeş
- Vücudun çift organları genelde dişildir:

Kulak	أُذُنٌ	Ayak	قَدَمٌ	Göz	عَيْنٌ	El	يَدٌ
-------	--------	------	--------	-----	--------	----	------

- Belli bir kurala bağlı olmayan başka dişil kelimeler de vardır:

Ateş	نَارٌ	Can, kişi, nefis	نَفْسٌ	Ev	دَارٌ	Savaş	حَرْبٌ	Gök	السَّمَاءُ
Güneş	الشَّمْسُ	Rüzgâr	رِيحٌ	Yol	سَبِيلٌ	Cehennem	جَهَنَّمَ	Yeryüzü	الأَرْضُ

Ayetlerdeki isimleri erillik-dişillik bakımından tahlil edin.

O bir Mümindir. (20:112)	هُوَ مُؤْمِنٌ
O tek ilahdır.(16:51)	هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ
Bu doğru bir yoldur. (36:61)	هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ
Bu ayırma günüdür. (37:21)	هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ
Muhakkak ki Cennet, barınma yeri odur. (79:41)	فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى
Muhakkak ki bu bir hatırlatmadır. (73:19)	إِنَّ هَذِهِ تَذَكِيرَةٌ
Bu tehdit edildiğiniz Cehennemdir. (36:63)	هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ
Rabbimiz, bize dünyada güzellik ver ve ahirette güzellik ver ve bizi ateş azabından koru. (2:201)	رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ
De ki: Bu benim yolumdur, Allah'a basiretle davet ederim. (12:108)	قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُوا إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ
Onlar bir ümmetti, gelip geçti. Onların kazandıkları onlara, sizin kazandıklarınız size aittir. (2:134)	تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ
Allah'ın üzerinizdeki nimetini anın (5:7)	وَادْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
Allah'ın eli onların ellerinin üzerindedir. (48:10)	يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ
Rableri katında selam yurdu onlarındır. (6:127)	لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ
Her can ne hazırladığını bildi.(81:14)	عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا أَحْضَرَتْ
Onların üzerine bir rüzgâr ve ordular gönderdik.(33:9)	فَارْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا
En güzel isimler Allah'ındır. O'na onlarla dua edin. (7:180)	وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا

Ki O, önceki Ad kavmini helak etti. (53:50)	وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى
Gece, gündüz, güneş ve ay O'nun delillerindedir. (41:37)	وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
Onlara apaçık ayetten verdik. (2:211)	آتَيْنَاهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ
20:38	إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ
4:92	فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَّذِيَّةٌ مُّسْلِمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ
21:111	وَإِنْ أَدْرَىٰ لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	رَقَبَةٌ	أُمَّ	الْجَنَّةُ
	رِيحٌ	أُمَّةٌ	حِينٍ
	سَبِيلٌ	أُولَىٰ	أُخْتٌ
	صِرَاطٌ	أَوْلِيَاكَ	أُذُنٌ
	صَلَاةٌ	آيَةٌ	أَسْمَاءُ
	عَجِيبٌ	يَدٌ	أَصْحَابٌ
	عَيْنٌ	بَيِّنَةٌ	الْأَرْضُ
	فِتْنَةٌ	تَذَكُّرَةٌ	الْبَيْتُ
	قَدَمٌ	تِلْكَ	جَنَّةٌ
	قَوْمٌ	جَهَنَّمَ	السَّمَاءُ
	كُبْرَىٰ	حَرْبٌ	الشَّمْسُ
	هَذِهِ	حُسْنَىٰ	القَمَرُ
	الْمَأْوَىٰ	خَضْرَاءُ	ذِيَّةٌ
	ذَلِكَ	دَارٌ	مَتَاعٌ

Ders 4

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَمْ يُولَدْ	وَ	لَمْ يَلِدْ	الصَّمَدُ	اللَّهُ	أَحَدٌ	اللَّهُ	هُوَ	قُلْ
doğurulmadı	ve	doğurmadı	Samed	Allah	bir tek	Allah	O	De

وَ	لَمْ يَكُنْ	لَهُ	كُفُوًا	أَحَدٌ
ve	olmadı	ona	denk	bir

De ki: "O, Allah'tır, bir tektir. Allah Samed'dir. (Her şey O'na muhtaçtır, O, hiçbir şeye muhtaç değildir.)

Doğurmamıştır ve doğurulmamıştır. Hiçbir şey O'na denk değildir." (İhlas)

İsim cümlesi:

İki isimden meydana gelir. Birinciye mubteda (özne) ikinciye haber (yüklem) denilir. Her iki isim merfudur; son harfi ötrelidir. Mubteda genellikle belirli (marife), haber genellikle nekira (belirsiz) olur.

Anlam	Haber	Mubteda
Allah çok bağışlayıcıdır.	غَفُورٌ	اللَّهُ
Muhammed (SAV) Allah'ın resulüdür.	رَسُولُ اللَّهِ	مُحَمَّدٌ
Dünya hayatı oyun ve eğlencedir.	لَعِبٌ وَلَهْوٌ	الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
Şu, Allah'ın lütfudur	فَضْلُ اللَّهِ	ذَلِكَ

Ayetleri tahlil edin.

Uzlaşmak daha hayırlıdır. (4:128)	وَالصُّلْحُ خَيْرٌ
Ve fitne, öldürmekten daha kötüdür. (2:191)	وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ
Ve Allah her şeye kâdirdir. (8:41)	وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
Siz müslümanlarsınız. (2:132)	أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ
Ve ben ancak apaçık bir uyarıcıyım. (67:26)	وَأَنَا أَنذِيرٌ مُّبِينٌ
Dikkat edin, şüphesiz onlar, bozguncular onlardır. (2:12)	أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ
Şüphesiz Sen, gerçek işiten ve bilen Sensin. (3:35)	إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

O, Allah katındandır, dedi. (3:37)	قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
Allah, göklerin ve yerin nurudur. (24:35)	اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
31:02	تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ
09:28	إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ
05:90	إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ
06:32	وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَلَلدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ
56:77	إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ
23:53	كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ
74:38	كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ
29:34	إِنَّا مُنَزِّلُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ
29:46	وَالهَيْكُمُ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ
35:15	يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

Bazı isim cümleleri (في) veya (لِ) ile başlar. Bu cümlelerin anlamı “orada ... vardır” / “onun/onların ... vardır”

şeklindedir. (من) ile başlayan cümleler ise “bazıları vardır ki” anlamındadır.

Gerçekten şunda iman edenler için bir ayet vardır. (15:77)	إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ
Dedi: “Gerçekten orada Lut var.” Dediler: “Orada kim olduğunu biz daha iyi bilenleriz.” (29:32)	قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا
Orada sizin için belirlenmiş bir süreye kadar faydalar vardır. (22:33)	لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى

Onlar için orada meyveler vardır ve istedikleri şeyler vardır. (36:57)	لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدْعُونَ
Her ümmetin (topluluğun) belirlenmiş bir süresi vardır.(7:34)	وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ
Onlardan bazıları mümindir, ancak çoğu yoldan çıkanlardır. (3:110)	مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ
2:08	وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ

Kelimelerin anlamlarını yazın.

لَعِبَ	السَّمَوَاتِ	أَحَلِّ
لِلْمُؤْمِنِينَ	السَّمِيعِ	الْأَرْضِ
لَهُمْ	الصُّلْحِ	اللَّهِ
لَهُوَ	الْعَلِيمِ	آمَنَّا بِاللَّهِ
مُسَمًّى	غَفُورٌ	آيَةً
الْمُشْرِكُونَ	الْفَاسِقُونَ	الْحَمِيدُ
الْمُفْسِدُونَ	الْفِثْنَةَ	الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
فَاكِهَةٌ	فَضْلُ اللَّهِ	خَيْرٌ
الْخَمْرُ	الْفُقَرَاءُ	دَارُ الْآخِرَةِ
مِنَ النَّاسِ	الْقَتْلِ	ذَلِكَ
الْمُؤْمِنُونَ	قَدِيرٌ	رِجْسٌ
نَجَسٌ	كَرِيمٌ	رَسُولُ اللَّهِ
نَذِيرٌ مُبِينٌ	كُلِّ أُمَّةٍ	وَاحِدٌ

Ders 5

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَنَا	وَلَا	مَا أَعْبُدُ	عَابِدُونَ	أَنْتُمْ	وَلَا	مَا تَعْبُدُونَ	لَا أَعْبُدُ	يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ	قُلْ
ben	ve değil	ki ben ona taparım	tapanlar	siz	ve değil	ki siz ona taparsınız	ben tapmam	ey kafirler	de

دِينِ	وَلِيَّ	دِينِكُمْ	لَكُمْ	مَا أَعْبُدُ	عَابِدُونَ	أَنْتُمْ	وَلَا	مَا عَابَدْتُمْ	عَابِدٌ
dinim	bana	dininiz	size	ben ona taparım	tapanlar	siz	ve değil	ki siz taptınız	tapan

De ki: “Ey Kâfirler! Ben sizin taptığınıza tapmam. Siz benim taptığıma tapanlar değilsiniz. Ben sizin taptığınıza tapan değilim. Siz benim taptığıma tapanlar değilsiniz. Sizin dininiz size, benim dinim bana.” (Kafirun)

Şahıs zamirleri:

نَحْنُ	Biz	أَنَا	Ben
أَنْتُمْ	Siz	أَنْتَ	Sen
هُمْ	Onlar	هُوَ	O (er)
		هِيَ	O (dş)

Not 1: Arapça’da toplam 14 şahıs zamiri vardır. Bu kitapta, Kur’an’da en çok kullanılan 7 zamir ele alınacaktır. Bu zamirler üstteki tabloda verilmiştir. Diğer zamirler Kur’an’da çok az kullanılır; bunun için bu kitapta sonraki derslerde ve daha az incelenecektir.

Not 2: Akılsız canlıların veya eşyaların isimlerinin çoğulları dilbilgisi açısından tekil dişil (müfred müennes) kabul edilir. Bundan dolayı bu varlıklar için (هِيَ) zamiri kullanılır.

Ayetlerdeki şahıs zamirlerini tahlil edin.

“Şüphesiz Ben; Ben Allah’ım. Benden başka hiçbir ilah yoktur. O halde bana ibadet et.” (20:14)	إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي
“Ben sizin en yüce rabbinizim” dedi. (79:24)	فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى
De ki: “Ey insanlar! Ben ancak sizin için apaçık bir uyarıcıyım.” (22:49)	قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ
Şüphesiz Sen, gerçek bilen, hikmet sahibi olan Sensin. (2:32)	إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ
Sen, Rabbinin nimeti ile, bir deli değilsin. (68:2)	مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ
Şüphesiz Allah, O rızık verendir, kuvvet sahibidir, sağlamdır. (51:58)	إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ

Çok bağışlayıcı olan ve çok seven O'dur. (85:14)	وَهُوَ الْعَفُورُ الْوَدُودُ
Hayır o, şanı yüce bir Kur'an'dır. (85:21)	بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَجِيدٌ
Şüphesiz biz diriltiriz ve öldürürüz. Dönüş bizedir.(50:43)	إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِنَّا الْمَصِيرُ
Biz Allah'ın (Allah yolunun) yardımcılarıyız. (3:52)	نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ
Onun ağacını siz mi yarattınız, yoksa yaratan biz miyiz? (56:72)	ءَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ
Şimdi siz, bu sözü küçümseyenler misiniz? (56:81)	أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُذْهَبُونَ
Onlar ki namazlarını titizlikle korurlar. (23:9)	وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ
İşte gerçek müminler onlardır. (8:4)	أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا
Gerçekten ahiret; karar evi işte odur. (40:39)	وَإِنَّ الْأَخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ
34:41	قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيِّنَا مِنْ دُونِهِمْ
03:81	وَإِنَّا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ
06:79	وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ
22:45	فَكَأَيُّنَ مِنْ قَوْمٍ أَهْلَكْنَا هَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فِيهَا خَاوِيَةٌ
37:89	فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ
38:35	إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ
39:53	إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ

80:11

كَأَلَّا أَنهَاتَا تَذَكْرَةٌ

15:09

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	بَلْ		الْأَحِرَّةَ		أَنَا
	تَذَكْرَةٌ		الْأَعْلَى		إِنَّا
	الْحَدِيثِ		إِلَّا		أَنْتَ
	الْحَكِيمِ		الذِّكْرَ		أَنْتُمْ
	دَارُ		إِلَيْنَا		أَنْصَارُ
	رَبِّكَ		أَمْ		إِنَّكَ
	رَبُّكُمْ		إِنَّ		إِنَّمَا
	الرِّزْقِ		الْعُفُورُ		إِنِّي
	ظَالِمَةٌ		قَالَ		إِنَّهُ
	الْعَلِيمِ		قُلْ		إِنَّهَا
	كَأَلَّا		لَكُمْ		إِنِّي
	الْمَصِيرُ		نَذِيرٌ		هِيَ
	مِنْ		نُمِيتُ		الْوُدُودُ
	النَّاسِ		هُمْ		الْوَهَّابُ
	نَحْنُ		هُوَ		نُحْيِي

Ders 6

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أ	لَمْ تَرَ	كَيْفَ	فَعَلَ	رَبُّكَ	بِأَصْحَابِ	الْفِيلِ	أ	لَمْ يَجْعَلْ	كَيْدَهُمْ
mi	görmedin	nasıl	yaptı	Rabbin	sahipleri	fil	mi	kılmadı	onların tuzakları

فِي	تَضْلِيلٍ	وَأَرْسَلَ	عَلَيْهِمْ	طَيْرًا	أَبَائِيلَ	تَزْمِيهِمْ	بِحِجَارَةٍ
-de	sapıklık	ve gönderdi	onların üzerine	kuş	sürü sürü	onlara atarlar	taşlar

مِنْ	سَجِيلٍ	فَجَعَلَهُمْ	كَعَصْفٍ	مَاكُولٍ
-den	balçıktan pişirilmiş	ve onları yaptı	ekin yaprağı gibi	yenilmiş

Rabbinin, fil topluluğuna ne yaptığını görmedin mi? Onların tuzaklarını boşa çıkarmadı mı? Üzerlerine balçıktan pişirilmiş taşlar atan sürü sürü kuşlar gönderdi. Nihayet onları yenilmiş ekin yaprakları gibi yaptı. **(Fil)**

Üçlü fiiller - Geçmiş zaman (Mazi)

Kur'an'da 1500 adet civarında fiil vardır. Fiiller en az üç, en fazla dört kök harften meydana gelir. Üçlü fiiller türetme yolu ile dördü, beşli, altılı kalıplara getirilebilir. Türetilmiş fiiller ilgili derslerde ele alınacaktır. Üçlü basit fiillerin şahıslara göre geçmiş zaman çekimi aşağıdaki tabloda verilmiştir.

فَعَلْنَا	نَحْنُ	Biz	فَعَلْتُ	أَنَا	Ben
فَعَلْتُمْ	أَنْتُمْ	Siz	فَعَلْتَ	أَنْتَ	Sen
فَعَلُوا	هُمْ	Onlar	فَعَلَ	هُوَ	O (er)
			فَعَلَتْ	هِيَ	O (dş)

İkinci kök harfin harekesi fiilden file değişir: كَبُرَ، ضَرَبَ، عَلِمَ. Bunun belli bir kuralı yoktur.

Bazı fiillerin geçmiş zaman çekimleri aşağıda verildiği gibidir:

Olmak	Demek	İşlemek	Vurmak	Yardım etmek	Açmak		
كُنْتُ	قُلْتُ	عَمِلْتُ	ضَرَبْتُ	نَصَرْتُ	فَتَحْتُ	أَنَا	Ben
كُنْتَ	قُلْتَ	عَمِلْتَ	ضَرَبْتَ	نَصَرْتَ	فَتَحْتَ	أَنْتَ	Sen
كَانَ	قَالَ	عَمِلَ	ضَرَبَ	نَصَرَ	فَتَحَ	هُوَ	O (Er)
كَانَتْ	قَالَتْ	عَمِلَتْ	ضَرَبَتْ	نَصَرَتْ	فَتَحَتْ	هِيَ	O (Dş)
كُنْنَا	قُلْنَا	عَمِلْنَا	ضَرَبْنَا	نَصَرْنَا	فَتَحْنَا	نَحْنُ	Biz
كُنْتُمْ	قُلْتُمْ	عَمِلْتُمْ	ضَرَبْتُمْ	نَصَرْتُمْ	فَتَحْتُمْ	أَنْتُمْ	Siz
كَانُوا	قَالُوا	عَمِلُوا	ضَرَبُوا	نَصَرُوا	فَتَحُوا	هُمْ	Onlar

Geçmiş zaman fiillerinin çekimi sadece sonlarına ek getirmek suretiyle yapılır. Buna göre bir fiilin sonuna bakarak hangi şahsa ait olduğu anlaşılır:

(نَا) → Biz (-dik)	(تُ) → Ben (-dim)
(تُمْ) → Siz (-diniz)	(تَ) → Sen (-din)
(وَا) → Onlar (-dılar)	(--) → O (er) (-di)
	(تْ) → O (dş) (-di)

Ayetlerdeki fiilleri tahlil edin.

"Rabbim, ben onlardan bir kişiyi öldürdüm" dedi. (28:33)	قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا
Ve ona bol mal verdim. (74:12)	وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا
On bir yıldızı ve güneşi ve ayı gördüm, ben onları bana secde edenler olarak gördüm. (12:4)	إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ
Ben insanları ve cinleri bana kulluk etmelerinden başka bir şey için yaratmadım. (51:56)	وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ
Dedi: "Rabbim! Şüphesiz ben kendime haksızlık ettim. Beni affet." Allah da onu affetti. (28:16)	قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ
Azmettiğin zaman Allah'a tevekkül et. (3:159)	فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
Attiğin zaman sen atmadın, fakat Allah attı.(8:17)	وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى
Hayır, yüz sene kaldın. (2:259)	بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ
Ve Allah'ı çok zikretti. (33:21)	وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا
Sonra Musa kavmine döndü.(20:86)	فَرَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ
Doğru bir iş yaptı.(25:70)	عَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا
Allah, inkâr edenlere Nuh'un karısını misal verdi. (66:10)	ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ
2-29	هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا

7:145	وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَاحِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا
12-89	قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيَوْمِئِذٍ وَأَخِيهِ
24-61	فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ
35:26	ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا
76-12	وَجَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا
19:18	قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا
2-134	تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ
32:09	وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ
32:20	وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ
33:07	وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ
33:10	إِذْ جَاءُوكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	نَفَخَ		رَأَيْتُ		أَخَذْنَا
	رَجَعَ		رَمَى		جَاءَتْ
	سَجَدَ		رَمَيْتَ		جَاءُوا
	فَسَقُوا		صَبَرُوا		خَلَقَ
	فَعَلْتُمْ		ضَرَبَ		خَلَقْتُ
	عَفَرَ		ظَلَمْتُ		دَخَلْتُمْ
	قَالَ		عَرَضْنَا		كَتَبْنَا

	قَالَتْ		عَزَمْتَ		كَسَبَتْ
	قَتَلْتُ		عَلِمْتُمْ		كَسَبْتُمْ
	ذَكَرَ		عَمِلَ		كَفَرُوا
	كَانَ		جَعَلَ		لَيْسَتْ

Aşağıdaki mazi fiil çekimlerini yazın.

						أَنَا	Ben
						أَنْتَ	Sen
عَلِمَ	ضَرَبَ	كَتَبَ	كَانَ	قَالَ	فَعَلَ	هُوَ	O (er)
						هِيَ	O (dş)
						نَحْنُ	Biz
						أَنْتُمْ	Siz
						هُمْ	Onlar

Ders 7

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ	الَّذِي	يُكَذِّبُ	بِالدِّينِ	فَذَلِكِ	الَّذِي	يَدْعُ	الْيَتِيمَ
gördün mü	ki	yalanlar	dini	İşte o	ki	itip kakar	yetim

وَلَا	يَحْضُرُ	عَلَى	طَعَامِ	الْمَسْكِينِ	فَوَيْلٌ	لِّلْمُصَلِّينَ
değil	özendirir	üzerine	yiyecek	yoksul	yazıklar olsun	namaz kılanlara

الَّذِينَ	هُمْ	عَنْ	صَلَاتِهِمْ	سَاهُونَ	الَّذِينَ	هُمْ	يُرَآؤُونَ	وَ	يَمْنَعُونَ	الْمَاعُونَ
ki	onlar	den	namazları	gafiller	ki	onlar	gösterirler	ve	mani olurlar	küçük yardım

Gördün mü, o dini yalanlayanı! İşte odur yetimi itip kakan, yoksula yedirmeyi özendirmeyen. Yazıklar olsun o namaz kılanlara, ki onlar namazlarından gafilirdirler. Onlar gösteriş yaparlar. Küçük bir yardıma (bile) engel olurlar. (Maun)

Üçlü fiiller - Geniş zaman (Muzari):

نَفَعُ	نَحْنُ	Biz	أَفْعَلُ	أَنَا	Ben
تَفْعَلُونَ	أَنْتُمْ	Siz	تَفْعَلُ	أَنْتَ	Sen
يَفْعَلُونَ	هُمْ	Onlar	يَفْعَلُ	هُوَ	O (er)
			تَفْعَلُ	هِيَ	O (dş)

İkinci kök harfin harekesi fiilden file değişir: يَنْصُرُ، يَضْرِبُ، يَعْلَمُ. Bunun belli bir kuralı yoktur.

Bazı fiillerin geniş zaman çekimleri aşağıda verildiği gibidir:

Olmak	Demek	İşlemek	Vurmak	Yardım etmek	Açmak		
أَكُونُ	أَقُولُ	أَعْمَلُ	أَضْرِبُ	أَنْصُرُ	أَفْتَحُ	أَنَا	Ben
تَكُونُ	تَقُولُ	تَعْمَلُ	تَضْرِبُ	تَنْصُرُ	تَفْتَحُ	أَنْتَ	Sen
يَكُونُ	يَقُولُ	يَعْمَلُ	يَضْرِبُ	يَنْصُرُ	يَفْتَحُ	هُوَ	O (Er)
تَكُونُ	تَقُولُ	تَعْمَلُ	تَضْرِبُ	تَنْصُرُ	تَفْتَحُ	هِيَ	O (Dş)
نَكُونُ	نَقُولُ	نَعْمَلُ	نَضْرِبُ	نَنْصُرُ	نَفْتَحُ	نَحْنُ	Biz
تَكُونُونَ	تَقُولُونَ	تَعْمَلُونَ	تَضْرِبُونَ	تَنْصُرُونَ	تَفْتَحُونَ	أَنْتُمْ	Siz
يَكُونُونَ	يَقُولُونَ	يَعْمَلُونَ	يَضْرِبُونَ	يَنْصُرُونَ	يَفْتَحُونَ	هُمْ	Onlar

Geniş zaman fiillerinin çekimi hem önlerine hem de sonlarına ek getirmek suretiyle yapılır. Buna göre bir fiilin hangi şahsa ait olduğu aşağıdaki şekilde anlaşılır:

Başta (ب), sonda bir şey yok → Biz (-arız)	Başta (ا) → Ben (-arım)
Başta (ت), sonda (ون) → Siz (-arsınız)	Başta (ت), sonda bir şey yok → Sen (-arsın)
Başta (ي), sonda (ون) → Onlar (-arlar)	Başta (ي), sonda bir şey yok → O (er) (-ar)
	Başta (ت), sonda bir şey yok → O (dış) (-ar)

Ayetlerdeki fiilleri tahlil edin.

Ben sizin taptiğınıza tapmam.(109:2)	لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ
"Sizin bilmediğiniz şeyleri bilirim" dedi. (2:30)	قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ
"Sen bende olanı bilirsin, ben sende olanı bilmem. (5:116)	تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ
Dediler ki: "Ey Şu'ayb! Dediklerinin çoğunu anlamıyoruz. Şüphesiz biz seni içimizde zayıf görüyoruz." (11:91)	قَالُوا يَا شُعَيْبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرَاكَ فِينَا ضَعِيفًا
Şimdi gördünüz mü içmekte olduğunuz suyu? (56:68)	أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ
Yere gireni ve ondan çıkanı bilir, ve gökten ineni ve ona yükseleni de.(34:2)	يَعْلَمُ مَا يَلْجِ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا
Allah yapmakta olduğunuz şeyleri görendir. (2:265)	وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
Hayvanları da O yarattı, onlarda sizin için sıcaklık ve faydalar vardır; onlardan yersiniz. (16:5)	وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ
Şüphesiz Allah zerre ağırlığı kadar zulmetmez. (4:40)	إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ
28:38	وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ
26:71	قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَنْظِلُ لَهَا عَاكِفِينَ
3:78	وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ
38-28	أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ

2-117	وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ
2-25	أَن لَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
28:68	وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ
3:21	إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّاتِ بِغَيْرِ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	نَعْبُدُ	تَعْمَلُونَ	أَظُنُّ
	نَفَقَهُ	تَقُولُ	أَعْبُدُ
	يَخْرُجُ	خَلَقَكُمْ	أَعْلَمُ
	يَخْلُقُ	خَلَقَهَا	تَأْكُلُونَ
	يَظْلِمُ	رَأَيْتُمْ	تَجْرِي
	يَعْرِجُ	عَمِلُوا	تَشْرَبُونَ
	يَعْلَمُ	قَالَ	تَعْبُدُونَ
	يَعْلَمُونَ	قَالُوا	تَعْلَمُ
	يَقْتُلُونَ	قَضَىٰ	تَعْلَمُونَ
	يَقُولُ	كُنْ	يَلِجُ
	يَكْفُرُونَ	نَجْعَلُ	يَنْزِلُ
	يَدْعُ	نَزَاكَ	يَكُونُ
	يَكْتُبُ	يَمْنَعُونَ	يَحْضُضُ
	تَكْتُبُ	تَكْتُبُ	اَكْتُبُ
	يَكْتُبُونَ	تَكْتُبُونَ	نَكْتُبُ

Aşağıdaki muzari fiil çekimlerini yazın.

						أَنَا	Ben
						أَنْتَ	Sen
يَعْلَمُ	يَضْرِبُ	يَكْتُبُ	يَكُونُ	يَقُولُ	يَفْعَلُ	هُوَ	O (er)
						هِيَ	O (dş)
						نَحْنُ	Biz
						أَنْتُمْ	Siz
						هُمْ	Onlar

Ders 8

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رَبَّنَا	لَا تُزِغْ	قُلُوبَنَا	بَعْدَ إِذْ	هَدَيْتَنَا	وَ	هَبْ	لَنَا
Rabbimiz	eğiltme	kalplerimiz	-den sonra	bizi doğru yola ilettin	ve	bahşet	bize

مِنْ	لَدُنْكَ	رَحْمَةً	إِنَّكَ	أَنْتَ	الْوَهَّابُ	رَبَّنَا	إِنَّكَ	جَامِعٌ
-den	Senin katın	rahmet	şüphesiz Sen	sen	Çok bahşeden	Rabbimiz	şüphesiz Sen	toplayan

التَّاسِ	لِيَوْمٍ	لَا رَيْبَ	فِيهِ	إِنَّ اللَّهَ	لَا يُخْلِفُ	الْمِيعَادَ
insanlar	bir gün için	Şüphe yok	onda	Mutlaka Allah	dönmez	vaad

Rabbimiz! Bizi doğru yola ilettikten sonra kalplerimizi eğiltme. Bize katından bir rahmet bahşet. Şüphesiz sen çok bahşedensin. Rabbimiz, sen mutlaka kendisinde şüphe olmayan bir günde insanları toplayansın (toplayacaksın). Gerçekten de Allah vaadinden dönmez. (Al-i İmran 8-9)

Bitişik zamirler

Bitişik zamirler isimlerin ve fiillerin sonuna bitişik olarak gelir. Bana, beni benim; sana, seni, senin; ona, onu, onun;.. anlamlarına gelir.

Bir ismin sonuna gelirse sahiplik bildirir: (كِتَابِكَ) Senin kitabın, (رَبَّنَا) Bizim rabbimiz, gibi.

Bir fiilin sonuna gelirse o fiilin nesnesi olur: (سَأَلَكِ) Sana sordu, (أَحْيَاكُمْ) Sizi diriltti, gibi.

بَنَّا	Bizi, bize, bizden Bizim	نَحْنُ	Biz	بِنِي	Bana, beni, benden Benim	أَنَا	Ben
كُم	Sizi, size, sizden Sizin	أَنْتُمْ	Siz	كَ	Sana, seni, senden Senin	أَنْتَ	Sen
هُمْ	Onlara, onları, onlardan Onların	هُمْ	Onlar	هُ	Ona, onu, ondan Onun	هُوَ	O (er)
				هَا	Ona, onu, ondan Onun	هِيَ	O (dş)

Ayetlerdeki bitişik zamirleri tahlil edin.

Kullarım, sana benden sorduğu zaman Ben gerçekten yakınımdır. (Bakara 186)

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ

Dedi; Ben Allah'ın kuluyum, bana Kitabı verdi, beni peygamber yaptı. (Meryem 30)

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا

O ki seni yarattı, seni düzenledi, seni ölçülü yaptı. (İnfitar 7)

الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوِّكَ فَعَدَلَكَ

Hepsi Allah'a, O'nun meleklerine ve O'nun kitaplarına ve O'nun elçilerine iman etti. (Bakara 285)

كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلِكِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ

(O kadının) Rabbi onu güzel bir kabul ile kabul etti ve güzel bir bitki gibi büyüttü ve ona Zekeriyya'yı onun için görevlendirdi. (Âl-i İmran 37)

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا

Böylece onun üstünü onun altı yaptık. (Hicr 74)

فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا

Mûsâ, tayin ettiğimiz vakitte gelip de Rabbi ona konuşunca: "Rabbim, bana görün, sana bakayım!" dedi. (7:143)

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ

Âl-i İmran 61

نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ

Âl-i İmran 8

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً

Bakara 28

وَكَنتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ

Bakara 40

وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ

Bakara 10

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا

Bakara 19

يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ

Bakara 187

هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ

10:85

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

109:06

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ

4:79

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَفْسِكَ

47:23

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ

48:17

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

20:114

وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا

11:02

إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ

38:26	إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ
17:14	اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا
17:25	رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ
6:162	قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Kelimelerin anlamlarını yazın

	عِبَادِي	جَعَلْنَا	أَذَانِهِمْ
	عَدَلَكَ	خَلَقْتَهُ	أَبْنَاءَكُمْ
	عَنِّي	خَلَقَكَ	أَبْنَاءَنَا
	عَهْدِكُمْ	أَصَابَكَ	أَحْيَاكُمْ
	فَارْهَبُونِ	رَبَّنَا	أُمَّهُ
	كَلِمَهُ	رَبُّهَا	أَنْبَتَهَا
	رَسُولَهُ	رُسُلِهِ	أَنْفُسَكُمْ
	قُلُوبَنَا	زَادَهُمْ	أَنْفُسَنَا
	قُلُوبِهِمْ	رَبِّي	إِنِّي
	كِتَابَكَ	سَوَّيْكَ	تَحْتَهَا

Tabloyu doldurun.

Bizi, bize, bizden Bizim		Biz	Bana, beni, benden Benim	Ben
Sizi, size, sizden Sizin		Siz	Sana, seni, senden Senin	Sen
Onlara, onları, onlardan Onların		Onlar	Ona, onu, ondan Onun	O (er)
			Ona, onu, ondan Onun	O (dş)

Aşağıdaki fiillerin mazi ve muzari çekimlerini yazın.

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
				أَنَا	Ben
				أَنْتَ	Sen
	دَخَلَ		فَتَحَ	هُوَ	O (er)
				هِيَ	O (dş)
				نَحْنُ	Biz
				أَنْتُمْ	Siz
				هُمْ	Onlar

Ders 9

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ	أَعُوذُ	بِرَبِّ النَّاسِ	مَلِكِ النَّاسِ	إِلَهِ النَّاسِ	مِنْ	شَرِّ الْوَسْوَاسِ
De	sığınırım	insanların Rabbine	insanların Melikine	insanların İlahına	-den	vesvesecinin şerri

الْخَنَاسِ	الَّذِي	يُوسُوسُ	فِي	صُدُورِ النَّاسِ	مِنْ	الْجِنَّةِ	وَ	النَّاسِ
sinsi	ki o	vesvese verir	-e	insanların göğüsleri	-den	cinler	ve	insanlar

De ki: "İnsanların Rabbine sığınırım. İnsanların Melik'ine. İnsanların İlah'ına. Sinsi vesvesecinin kötülüğünden. Ki o insanların kalplerine vesvese verir. Cinlerden ve insanlardan." (Nas)

Harf-i Cer

Harflerin özel bir çeşidi olup bu harflerden sonra gelen kelime mecrur olur (tekil isimlerde son harfinin harekesi esre olur). Bitişik ve ayırık olmak üzere iki cinsi vardır.

Bitişik Harf-i Cerler

gibi	كَ	-e, -a, ait, için	لِ	ile, birlikte	بِ
Suçlular gibi	كَالْمُجْرِمِينَ	Allah için	لِ + اللَّهُ = لِلَّهِ	Adıyla	بِ + إِسْمٍ = بِسْمِ
Köşk gibi	كَالْقَصْرِ	İnsanlara	لِ + النَّاسِ = لِلنَّاسِ	Kalemle	بِ + الْقَلَمِ = بِالْقَلَمِ
Taşlar gibi	كَالْحِجَارَةِ	Müminler için	لِ + الْمُؤْمِنِينَ = لِلْمُؤْمِنِينَ	Bir kalp ile	بِ + قَلْبٍ = بِقَلْبٍ

Ayrık Harf-i Cerler

içinde, içine	فِي	arkasında	خَلْفَ	-e, -a	إِلَى
önce	قَبْلَ	hakkında, -den, -dan	عَنْ	sonra	بَعْدَ
birlikte	مَعَ	üzerinde	عَلَى	önünde	بَيْنَ يَدَيْ
-den, -dan	مِنْ	ile, yanında	عِنْدَ	altında	تَحْتَ
arasında	بَيْنَ	üstünde	فَوْقَ	-e kadar	حَتَّى

Bazı fiiller belirli harf-i cerler ile birlikte kullanılır ve bazen anlamları değişir:

غَفَرَ لَهُ Onu bağışladı, عَفَا عَنْهُ Onu affetti;

أَمَّنَ بِاللَّهِ Allah'a iman etti, أَمَّنَ لَهُ Ona inandı, أَمَّنَ هُمْ Onlara emniyet verdi;

تَابَ إِلَى اللَّهِ Allah'a tevbe etti, تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ Allah onun tevbesini kabul etti.

Ayetlerde geçen harfi cerleri tahlil edin.

İnsanlardan bazıları vardır ki, inanmadıkları halde, "Allah'a ve ahiret gününe inandık" derler.(2:8)

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ

Güç; Allah'a, onun elçisine ve müminlere aittir, (63:8)	وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
Allah'ın tutuşturulmuş ateşidir. Ki o çıkar gönüllerin üstüne. (94:6-7)	نَارُ اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْآفِئِدَةِ
Rableri katında onların mükâfatı Adn cennetleridir. (98:8)	جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ
O'dur ki kullarından tevbe kabul eder, kötülükleri affeder. (42:25)	وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ
Muhakkak güçlkle beraber bir kolaylık vardır.(94:6)	إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا
Rabbine temiz bir kalple geldiği zaman. (37:84)	إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ
Onunla kaynayan kızgın su arasında dolaşırlar. (55:44)	يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ إِنْ
97:5	سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ
29:10	جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ
68:2	مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ
22:33	لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى
25:48	وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرَىٰ بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ
20:06	لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَىٰ
24:54	وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ
28:49	قُلْ فَاتَّبِعُوا بِكِتَابٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
44:48	ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ

كُلٌّ

Her, hepsi, bütün manalarına gelir. Kendinden sonra gelen isimle isim tamlaması yapar.

Allah her şeyin yaratıcısıdır ve O her şeyin yöneticisidir. (39:62)

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

Her can ölümü tadıcıdır (tadacaktır) sonra bize döndürülürsünüz (29:57)

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ

Rabbimiz, Sen her şeyi rahmetle ve ilimle kuşattın (40:7)

رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا

Bugün her cana kazandığıyla karşılık verilir, bugün haksızlık yoktur (40:17)

الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ

40:35

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ قَلْبٍ مُّتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ

40:48

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا فِيهَا إِنَّا اللَّهُ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ

41:21

قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ

42:33

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ

43:12

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	كُلُّ أُمَّةٍ	بِنِعْمَةِ رَبِّكَ	أَمَّا بِاللَّهِ
	كُلُّهَا	إِلَىٰ أَجَلٍ	مِنَ النَّاسِ
	كُلِّ صَبَّارٍ	بَيْنَ يَدَيْ	لِلَّهِ
	كُلِّ شَيْءٍ	مَا فِي السَّمَاوَاتِ	لِرَسُولِهِ
	كُلُّ نَفْسٍ	مَعَ الْعُسْرِ	لِلْمُؤْمِنِينَ
	كُلُّ	عَلَى الرَّسُولِ	عَلَى الْأَفِيدَةِ
	كَعَذَابِ اللَّهِ	عِنْدَ اللَّهِ	عِنْدَ رَبِّهِمْ
	بِقَلْبٍ سَلِيمٍ	فَوْقَ رَأْسِهِ	عَنْ عِبَادِهِ

Aşağıdaki fiillerin mazi ve muzari çekimlerini yazın.

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
				أَنَا	Ben
				أَنْتَ	Sen
	حَسِبَ		كَذَّبَ	هُوَ	O (er)
				هِيَ	O (dş)
				نَحْنُ	Biz
				أَنْتُمْ	Siz
				هُمْ	Onlar

Ders 10

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا	شَرَّ غَاسِقٍ	مِنْ	وَ	شَرَّ مَا خَلَقَ	مِنْ	بِرَبِّ الْفَلَقِ	أَعُوذُ	قُلْ
zaman	gecenin şerrinden	den	ve	yarattığı şeylerin şerri	den	sabah aydınlığının Rabbine	ben sığınırım	de

حَسَدٌ	إِذَا	شَرَّ حَاسِدٍ	مِنْ	وَ	فِي الْعُقَدِ	شَرَّ التَّفَّاتَاتِ	مِنْ	وَ	وَقَبٌ
haset etti	zaman	hasetçinin şerri	-den	ve	düğümlere	üfleyenlerin şerri	-den	ve	karanlık çöktü

De ki: "Sabah aydınlığının Rabbine sığınırım. Yarattığı şeylerin kötülüğünden. Karanlığı çöktüğü zaman gecenin kötülüğünden. Düğümlere üfleyenlerin kötülüğünden. Haset ettiği zaman hasetçinin kötülüğünden." (Felak)

İsmin halleri (İrab)

İsmin üç hali vardır: Merfu, mansub, mecrur. Bu haller ismin son harfinin harekesi ile gösterilir.

i) Merfu: Ötre ile gösterilir.

- Cümle içinde özne veya yüklem durumunda olan isimler merfu olur; حَلَقَ اللَّهُ، اللَّهُ أَكْبَرُ

ii) Mecrur: Esre ile gösterilir.

- Cer harfinden sonra gelen isimler mecrur olur; فِي رَيْبٍ، كَصَيْبٍ، بِالْأَخِرَةِ، مِنْ بَابٍ

- İsim tamlamalarında ikinci kelime mecrur olur; مَسَاجِدَ اللَّهِ، عَهْدَ اللَّهِ

iii) Mansub: Üstün ile gösterilir. Yukarıdaki hallerin dışındaki isimler mansub olur. Mansub hale ilişkin özel kullanım şekilleri ilgili derslerde açıklanmıştır. Burada, bazı belirgin kullanım şekilleri gösterilmiştir.

- Cümle içinde nesne durumunda olan isimler mansub olur; النَّفْسَ، فَرَضًا حَسَنًا، الْجَنَّةَ، الشَّجَرَةَ

- Fiilleri niteleyen isimler (zarflar) mansub olur; مَدْحُورًا، مَحْسُورًا، مَلُومًا، خَاشِعَةً

- Hal ve temyiz için de mansub isimler kullanılır. Bunlar ilgili derslerde açıklanmıştır.

Bazı kelimelerin sonu hiçbir halde değişmez; bütün hallerde aynı şekli korur. Sonu (ي) ve (ى) ile biten isimler de

çekilmez. Bu nevi isimlere mebni isimler denir. Örnek: دُنْيَا (dünya), هُدًى (hidayet).

İsimlerin sonu hiçbir zaman cezim (sükun) almaz.

Çoğul kelimelerin irabları biraz farklıdır. Bunlar ilgili derslerde açıklanacaktır.

Ayetlerdeki isimleri irab bakımından tahlil edin.

Allah yaptıklarınızdan haberdardır (63:11)

وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

Şüphesiz biz, Kur'an'ı sana bir indirişle indirdik. (76:23)

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا

Her insanın kuşunu (amelini) boynuna bağladık. (17:13)

وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ

İnsana bilmediği şeyi öğretti. (96:5)	عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَم
Onlar saatin (kıyametin) kendilerine ansızın gelmesinden başka bir şey mi bekliyorlar. (43:66)	هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً
Odur ki, size şimşeği korku ve ümit olarak gösterir. (13:12)	هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا
O, beşikte ve yetişkin olarak insanlarla konuşur. (3:46)	وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا
Artık hüküm yüce ve büyük Allah'a aittir. (40:12)	فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ
Allah'tan bir lütuf ve nimet olarak. Allah hakkıyla bilendir, hikmet sahibidir. (49:8)	فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ
Seveceğiniz başka bir şey: Allah'tan bir yardım ve yakın bir fetih.(61:13)	وَأُخْرَى تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ
Rabbini çok an, akşam sabah tesbih et.(3:41)	وَادْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعِشِيِّ وَالْإِبْكَارِ
Şüphesiz o çok şerefli bir elçinin sözüdür. (69:40)	إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ
71:05	قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا
72:21	قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا
75:12	إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ
78:14	وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا
78:38	يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا
79:08	قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ
80:34-35	يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ

80:42	أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجَرَةُ
83:06	يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ
85:20	وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ
85:21-22	بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَجِيدٌ فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ
87:17	وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى
29:64	وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَلَعِبٌ
30:41	ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	كَثِيرًا	الدُّنْيَا	بِالْعَشِيِّ
	الْكَافِرَةُ	رَشْدًا	الْبَرْقَ
	قَوْلُ	صَفًّا	بَعْتَةً
	لَهُوٌّ	ضَرًّا	بَلْ
	لَوْحٍ	الْعَالَمِينَ	نَضْرًا
	لَيْلًا	عَلِيمٌ	تَنْزِيلًا
	مَجِيدٌ	الْفَجَرَةُ	الْحَمِيدُ
	مَحْفُوظٍ	الْفَسَادُ	خَالِقُ
	مُحِيطٌ	فَضْلًا	خَوْفًا
	الْمَرْءُ	قَرِيبٌ	خَيْرٌ
	النَّاسِ	قُلُوبٌ	الْمَلَائِكَةُ
	الْبَحْرِ	الْكَبِيرِ	طَمَعًا

	فَتَحَّ		لَعِبَ		يَوْمَئِذٍ
--	---------	--	--------	--	------------

Aşağıdaki fiillerin mazi ve muzari çekimlerini yazın.

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
				أَنَا	Ben
				أَنْتَ	Sen
	نَصَرَ		ظَلَمَ	هُوَ	O (er)
				هِيَ	O (dş)
				نَحْنُ	Biz
				أَنْتُمْ	Siz
				هُمْ	Onlar

Ders 11

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ۖ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ۖ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْ لَهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ۝

Allah'ın yardımı ve fetih geldiğinde ve sen insanların bölük bölük Allah'ın dinine girdiğini gördüğünde, Rabbinin övgüsüyle tesbih et ve O'ndan başışlanma dile. Gerçekten O tevbeleri çok kabul edendir. (Nasr)

Fiil cümlesi:

İçinde en az bir fiil olan cümledir. Fiiller şahıslara ve zamana göre çekilir. Akılsız çoğullar tekil dişil olarak kabul edilir.

Özne, bir isim veya bir cümle parçası olabilir. Cümlenin öznesi (işiy yapan) merfudur (ötrelidir). (إِنَّ) ve kardeşlerinin kullanılması halinde özne mansub olur. Cümlenin diğer unsurları (nesne, tümleç) mansubdur. Fiil öznenen önce gelirse özneye uymak zorunda değildir; çoğul bir özne için tekil fiil kullanılabilir.

خَلَقَ	اللَّهُ	السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
yarattı	Allah	gökleri ve yeri
Fiil	Özne	Nesne

وَلَقَدْ	كَذَّبَ	أَصْحَابُ الْحِجْرِ	الْمُرْسَلِينَ
andolsun	yalanladı	hicr halkı	elçileri
	Fiil	Özne	Nesne

وَ	قَالَ	الَّذِينَ كَفَرُوا
ve	dedi	inkâr edenler
	Fiil	Özne

إِنَّ	اللَّهُ	يَبْسُطُ	الرِّزْقَ
şüphesiz	Allah	genişletir	rızkı
	Özne	Fiil	Nesne

Ayetleri tahlil edin.

Gerçekten biz onu Arapça bir Kur'an kıldık. (12:2)

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا

O mabedde durmuş namaz kılarken melekler ona seslendiler. (3:39)

فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ

Allah, size (olan) vaadini doğruladı. (3:152)

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ

Hayır, biz onlara hakkı getirdik, onlar ise yalancdırlar. (23:90)

بَلْ آتَيْنَاهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

Allah, bütün canlıları sudan yarattı (24:45)

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَاءٍ

Munafikun 1	إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ أَنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ
Enam 31	قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ
10:05	جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا
10:18	وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ
11:27	فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
11:47	قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ
12:17	وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الدِّبْتُ
12:22	وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا
12:65	وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ
06:12	قُلْ لِمَنْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ
26:145	وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ
75:06	يَسْأَلُ آيَاتِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ
49:18	إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
17:57	إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا
22:70	أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	جَعَلَ	يَصُرُّهُمْ	أَتَيْنَاهُ
	جَعَلْنَاهُ	يَعْلَمُونَ	أَتَيْنَاهُمْ بِ
	خَسِرَ	يَعْلَمُ	أَجْرٍ
	خَلَقَ	يَنْفَعُهُمْ	إِذَا
	الشَّمْسِ	نَشَهُدُ	أَسْأَلُكُمْ
	صَدَقَكُمْ	فَتَحُوا	أَشَدَّهُ
	أَكَلَهُ	قَالَ	أَعُوذُ
	كَتَبَ	قَالُوا	بِالْحَقِّ
	كَذَّبُوا	قَدْ	بَلْ
	كَفَرُوا	لَقَدْ	بَلَّغَ
	كَاذِبُونَ	قُلْ	لِقَاءِ
	لَيْسَ	الْقِيَامَةِ	تَعْلَمُ
	تَرَكْنَا	كَانَ	جَاءَكَ
	وَجَدُوا	يَعْبُدُونَ	يَسْأَلُ

Aşağıdaki fiillerin mazi ve muzari çekimlerini yazın.

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
				أَنَا	Ben
				أَنْتَ	Sen
	كَفَرَ		أَمَرَ	هُوَ	O (er)
				هِيَ	O (dş)
				نَحْنُ	Biz
				أَنْتُمْ	Siz
				هُمْ	Onlar

Ders 12

Fiil çekim tablosunun kullanılması

Ekte yer alan Sülesi Mücerred Fiil Çekimleri tablosu üçlü basit fiillerin çekimlerini gösterir. Bu tabloda en sağdaki bölmeler fiillerin yapısına göre düzenlenmiştir. Her bir bölme içinde, alt satırlarda verilen fiiller üst satırlarda verilen örneklere göre çekilir.

1a: Bu bölümde yer alan fiillerin mazi ve muzari çekimlerinde orta harfin harekesi üstündür.

Mastar	İsmi Mef'ul	İsmi Fail	Emir	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman
بَعَثَ	مَبْعُوثٌ	بَاعِثٌ	إِبْعِثْ	يَبْعِثُ	بَعَثَ
göndermek	gönderilen	gönderen	gönder	gönderir	gönderdi
جَعَلَ	مَجْعُولٌ	جَاعِلٌ	اجْعَلْ	يَجْعَلُ	جَعَلَ
yapmak	yapılan	yapan	yap	yapar	yaptı

1b: Bu bölümde yer alan fiillerin mazi çekimlerinde orta harfin harekesi üstündür, muzari çekimlerinde ise ötedir.

Mastar	İsmi Mef'ul	İsmi Fail	Emir	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman
تَرَكَ	مَتْرُوكٌ	تَارِكٌ	اتْرُكْ	يَتْرُكُ	تَرَكَ
terk etmek	terk edilen	terk eden	terk et	terk eder	terk etti
خَرَجَ	مَخْرُوجٌ	خَارِجٌ	أَخْرِجْ	يَخْرِجُ	خَرَجَ
çıkma	çıkılan	çıkan	çık	çıkartır	çıkı

1c: Bu bölümde yer alan fiillerin mazi çekimlerinde orta harfin harekesi üstündür, muzari çekimlerinde ise esredir.

Mastar	İsmi Mef'ul	İsmi Fail	Emir	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman
حَمَلَ	مَحْمُولٌ	حَامِلٌ	إِحْمِلْ	يَحْمِلُ	حَمَلَ
taşımak, yük	taşınan	taşıyan	taşı	taşır	taşıdı
صَبَرَ	مَصْبُورٌ	صَابِرٌ	إِصْبِرْ	يَصْبِرُ	صَبَرَ
sabır	sabredilen	sabreden	sabret	sabreder	sabretti

1d: Bu bölümde yer alan fiillerin mazi çekimlerinde orta harfin harekesi esredir, muzari çekimlerinde ise üstündür.

Mastar	İsmi Mef'ul	İsmi Fail	Emir	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman
حَفِظْ	مَحْفُوظٌ	حَافِظٌ	إِحْفَظْ	يَحْفَظُ	حَفِظَ
korumak	korunan	koruyan	koru	korur	korudu
خَسِرَ	مَخْسُورٌ	خَاسِرٌ	إِخْسِرْ	يَخْسِرُ	خَسِرَ
kayıp	kaybedilen	kaybeden	kaybet	kaybeder	kaybetti

1e: Bu bölümde yer alan fiillerin mazi ve muzari çekimlerinde orta harfin harekesi ötedir.

Mastar	İsmi Mef'ul	İsmi Fail	Emir	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman
قَرَّبَ	مَقْرُوبٌ	قَارِبٌ	اقْرُبْ	يَقْرُبُ	قَرَّبَ
yaklaşmak	yaklaşılan	yaklaşan	yaklaş	yaklaşır	yaklaştı

1f: Bu bölümde yer alan fiillerin mazi ve muzari çekimlerinde orta harfin harekesi esredir.

Mastar	İsmi Mef'ul	İsmi Fail	Emir	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman
---	مُورِثٌ	وَارِثٌ	---	يَرِثُ	وَرِثَ
	miras alınan	miras alan		miras alır	miras aldı

1g: Bu bölümde yer alan fiillerin son iki harfi aynıdır, bundan dolayı şeddeldir. Mazi çekimlerde orta harfin harekesi üstündür, muzari çekimlerde ise üstün, esre veya ötreddir.

Anlam	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman
itip-kakmak	يُدُّعُ	دَعَّ
alçalmak	يَذِلُّ	ذَلَّ
dağıtmak	يَبِثُّ	بَثَّ

Anlam	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman
sapmak	يَضِلُّ	ضَلَّ
sanmak	يُظُنُّ	ظَنَّ
hak olmak	يَحِقُّ	حَقَّ

1h: Bu bölümde yer alan fiillerin ilk harfi vav'dır. Mazi çekimlerde orta harfin harekesi genellikle üstündür, muzari çekimlerde ise genellikle esredir.

Anlam	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman
öğüt vermek	يَعِظُ	وَعَظَ
doğurmak	يِلِدُ	وَلَدَ
girmek	يَلِجُ	وَلَجَ

Anlam	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman
vaat etmek	يَعِدُ	وَعَدَ
korumak	يَقِي	وَقَى
nitelemek	يَصِفُ	وَصَفَ
bırakmak	يَذَرُ	وَذَرَ

1i: Bu bölümde yer alan fiillerin orta harfi elif, vav veya ye'dir. Mazi ve muzari çekimleri örneklerde gösterildiği gibidir.

Anlam	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman
olmak	يَكُونُ	كَانَ
ölmek	يَمُوتُ	مَاتَ
korkmak	يَخَافُ	خَافَ
arttırmak	يَزِيدُ	زَادَ
ziyaret etmek	يُزِيرُ	زَارَ
sığınmak	يَعُودُ	عَادَ

Anlam	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman
demek	يَقُولُ	قَالَ
dönmek	يَتُوبُ	تَابَ
başarmak	يُفُوزُ	فَازَ
ayağa kalkmak	يَقُومُ	قَامَ
olayazmak	يَكَادُ	كَادَ
tuzak kurmak	يَكِيدُ	كَادَ

1j: Bu bölümde yer alan fiillerin son harfi elif, vav veya ye'dir. Mazi çekimlerde orta harfin harekesi üstündür, muzari çekimlerde ise üstün, esre veya ötre dir.

Sondaki elif vav'a döner; sondaki elif maksura ye'ye döner; sondaki ye elif maksura'ya döner.

Anlam	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman
hükmetmek, yapmak	يَقْضِي	قَضَى
yol göstermek	يَهْدِي	هَدَى
korkmak	يَخْشَى	خَشِيَ
razı olmak	يَرْضَى	رَضِيَ
unutmak	يَنْسَى	نَسِيَ

Anlam	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman
çağırarak, dua etmek	يَدْعُو	دَعَا
okumak	يَتْلُو	تَلَا
affetmek	يَعْفُو	عَفَا
istemek	يَبْغِي	بَغَى
akmak	يَجْرِي	جَرَى
karşılığını vermek	يَجْزِي	جَزَى

1k: Bu bölümde yer alan fiiller bir harfi hemzedir. Mazi ve muzari çekimlerde orta harfin harekesi her fiil için farklıdır.

Anlam	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman
gelmek	يَأْتِي	آتَى
görmek	يَرَى	رَأَى
istemek	يَشَاءُ	شَاءَ
başlamak	يَبْدَأُ	بَدَأَ

Anlam	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman
emretmek	يَأْمُرُ	أَمَرَ
almak	يَأْخُذُ	أَخَذَ
yemek	يَأْكُلُ	أَكَلَ
izin vermek	يَأْذِنُ	أَذِنَ

Ders 13

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ﴿٢﴾ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾

Andolsun Asr'a ki, insan gerçekten ziyan içindedir. Ancak şunlar müstesna: İman edip ıslah edici işler yapanlar, ve birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler. (Asr)

Yemin harfleri

Kur'an'da çeşitli yemin ifadeleri yer alır. Buralarda "yemin vavı" (و) kullanılır. Bazı ayetlerde ise bu maksatla (ت)

kullanılır. Yemin harfinden sonra gelen isimler mecrur olur (tekil isimlerin harekesi esre olur). أَقْسِمُ (yemin ederim) kelimesi de aynı manada kullanılır.

Kuşluk vaktine andolsun. Karanlığı çöktüğü vakit geceye andolsun. (Duha 1-2)	وَالضُّحَىٰ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ
Dönüp gittiğinde geceye, aydınlandığında sabaha andolsun. (74:33-34)	وَاللَّيْلِ إِذَا دُبُرٌ وَالصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ
Onlar da, "Allah'a yemin olsun ki sen hâlâ eski şaşkınlığındasın" dediler. (12:95)	قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ
Fecr 1-3	وَالْفَجْرِ وَلَيَالٍ عَشْرٍ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ
68:01	ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ
91:01-02	وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَاهَا
06:23	وَاللَّهِ رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ
56:75	فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ
70:40	لَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ
92:01-02-03	وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ وَالتَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ
95:01-02-03	وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ وَطُورِ سِينِينَ وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ

Yön edatları

Andolsun, biz sizin üzerinizde yedi yol yarattık.	وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ	Yukarı, üst	فَوْقَ
Azap onları üstlerinden ve ayaklarının altından bürür	يُعْصَاهُمْ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ	Aşağı, alt	تَحْتَ
Rahmetinin önünden rüzgârları müjdeci olarak gönderir	يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ	Ön	بَيْنَ يَدَيْ
O, onun önünde ve arkasında gözetleyiciler yürütür	فَأَنَّهُ يَسْئَلُكَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا	Arka	خَلْفَ
Hayır, insan önünü yalanlamak ister.	بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ	Önünde	أَمَامَ
Ve kime kitabı sırtının arkasından verilirse	وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ	Arkasında	وَرَاءَ
Onun gölgeleri Allah'a secde ederek sağa ve sola döner.	يَتَفَيَّأُ ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ	Sağ	يَمِينُ
Sağdan soldan bölükler halinde	عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ	Sol	شِمَالُ
De ki: "Allah benimle sizin aranızda şahittir.	قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ	Arasında	بَيْنَ
Etrafındakilere "dinlemez misiniz?" dedi.	قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْمَعُونَ	Etrafında	حَوْلَ
Sihirbaz nereye varsa kurtuluşa eremez	وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى	Her nerede	حَيْثُ
Nereye dönerseniz Allah'ın yüzü işte oradadır.	فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهَ اللَّهِ	Her nerede	أَيْنَمَا

Ayetleri tahlil edin.

Kulları üzerinde mutlak hakim olan O'dur ve hüküm ve hikmet sahibi olan, haberdar olan O'dur.(6:18)	وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ
Biz rüzgârı ona boyun eğdirdik. Rüzgâr onun emriyle dilediği yere hafif hafif eser(di).(38:36)	فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ
Nerede bulunurlarsa, yakalanırlar ve bir öldürülüşe öldürülürler. (33:61)	أَيْنَمَا تُقِفُوا أُخِذُوا وَقُتِلُوا تَقْتِيلًا
Sana kitaptan vahyettiğimiz, kendinden öncekini tasdik eden hakıdır. Şüphesiz Allah kullarından hakkıyla haberdardır, görendir. (35:31)	وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ
Kitabı kendisine sol tarafından verilen ise şöyle der: "Keşke kitabım bana verilmeseydi." (69:25)	وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيهِ
Tarık 7	يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ
Muminun 7	فَمَنْ ابْتَغَى وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ

Taha 6	لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى
Tevbe 101	وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ مُنَافِقُونَ
Hac 76	يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَالَى اللَّهُ تَرْجِعَ الْأُمُورُ
09:89	أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
33:10	إِذْ جَاءُواكُمْ مِّنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ
55:44	يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ إِنِ

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	وَالْعَصْرِ	إِذْ	الْخَبِيرُ
	وَالْفَجْرِ	إِذَا	خَلْفَ
	فَوْقَ	أَفْسِمُ	الذَّكَرَ
	الْقَاهِرُ	أَمَامَ	وَالشَّفَعِ
	الْقَدِيمِ	الْأُمُورُ	شِمَالًا
	وَالْقَلَمِ	الْأُنثَى	الشَّمْسِ
	وَالْقَمَرِ	الْأَنْهَارُ	شَهِيدًا
	وَاللَّيْلِ	أَيْنَمَا	الصُّبْحِ
	مُشْرِكِينَ	بَيْنَ	وَالضُّحَى
	مُصَدِّقًا	بَيْنَ يَدَيْ	النُّجُومِ
	مُنَافِقُونَ	تَاللَّهِ	الْأَنْهَارِ
	وَجْهَهُ	تَحْتَ	وَاللَّهِ
	وَرَاءَ	التَّيْنِ	وَالْوَتْرِ
	يَمِينٍ	حَوْلَ	حَيْثُ

Aşağıdaki fiillerin mazi ve muzari çekimlerini yazın.

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
				أَنَا	Ben
				أَنْتَ	Sen
	حَمَلَ		صَبَرَ	هُوَ	O (er)
				هِيَ	O (dş)
				نَحْنُ	Biz
				أَنْتُمْ	Siz
				هُمْ	Onlar

Ders 14

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ
لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾

Müminler gerçekten kurtuluşa erdiler. Onlar ki, namazlarında derin saygı içinde olanlardır. Onlar ki, faydasız işlerden ve boş sözlerden yüz çevirenlerdir. Onlar ki, zekât için çalışanlardır. Onlar ki, ırzlarını koruyanlardır. (Muminun 1-5)

Çoğul kelimeler:

Üç çeşit çoğul kelime vardır: Eril çoğul, dişil çoğul ve kırık çoğul.

Eril çoğul

Kelimenin sonuna merfu hal için (ونَ) eklenir; mansub ve mecrur hal için (ينَ) ilave edilir:

Müslüman erkekler	مُسْلِمِينَ	مُسْلِمُونَ	مُسْلِمٌ
Cahiller	جَاهِلِينَ	جَاهِلُونَ	جَاهِلٌ
Gönderilenler	مُرْسَلِينَ	مُرْسَلُونَ	مُرْسَلٌ
Doğru olanlar	صَادِقِينَ	صَادِقُونَ	صَادِقٌ
Zalimler	ظَالِمِينَ	ظَالِمُونَ	ظَالِمٌ

Salih erkekler	صَالِحِينَ	صَالِحُونَ	صَالِحٌ
Kâfirler	كَافِرِينَ	كَافِرُونَ	كَافِرٌ
İbadet edenler	عَابِدِينَ	عَابِدُونَ	عَابِدٌ
Sabredenler	صَابِرِينَ	صَابِرُونَ	صَابِرٌ
Sakınanlar	مُتَّقِينَ	مُتَّقُونَ	مُتَّقٍ

Gerçek müminler (işte) onlardır. (8:4)

أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

Kâfirler, zalimler (işte) onlardır. (2:254)

وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ

İşte onlar Rablerinden (gelen) bir doğru yol üzeredirler ve kurtuluşa erenler de işte onlardır. (2:5)

أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

İyi bilin ki, gerçekten şeytanın grubu ziyana uğrayanlardır. (58:19)

أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ

Sapıklardan başka kim Rabbinin rahmetinden umut keser? dedi. (15:56)

قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ

Muhakkak ki Allah iyilik yapanları sever. (5:13)

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

Ben şirk koşanlardan değilim. (6:79)

وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

Bilin ki Allah sakınanlarla beraberdir. (9:36)	وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ
Muhakkak ki münafıklar ateşten en aşağı tabakadadırlar. (4:145)	إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ
Mümin erkekler ve mümin kadınlar birbirlerinin dostlarıdır. (9:71)	وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
Tevbe edenler, ibadet edenler, hamdedenler, seyahat edenler, rükû edenler, secde edenler... (9:112)	الَّذِينَ اتَّابُوا الْعِبَادُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّكَعُونَ السَّاجِدُونَ
18:56	وَمَا نُزِيلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ
36:16	قَالُوا رَبَّنَا عَلِّمْنَا لَنْعَلْنَا لَكُمْ لَمْرُسَلُونَ
42:08	وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ
56:53-54	فَمَا لَتَوُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ
4:140	إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا
7:31	وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ
3:17	الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ

Aşağıda verilen isimlerin merfu ve mansub-mecrur çoğul hallerini yazın.

Anlam	Mansub-mecrur çoğul	Merfu çoğul	İsim	Anlam	Mansub-mecrur çoğul	Merfu çoğul	İsim
			كَافِرٌ				كَافِرَاتٌ
			مُبَشِّرٌ				مُبَشِّرَاتٌ
			مُتَّقٍ				مُتَّقَاتٌ
			مُرْسَلٌ				مُرْسَلَاتٌ
			مُسْتَغْفِرٌ				مُسْتَغْفِرَاتٌ
			مُسْرِفٌ				مُسْرِفَاتٌ

			مُسْلِمٌ				صَابِرٌ
			مُشْرِكٌ				صَادِقٌ
			مُفْلِحٌ				صَالِحٌ
			مُنَافِقٌ				ضَالٌّ
			مُنذِرٌ				ظَالِمٌ
			مُنْفِقٌ				عَابِدٌ
			مُؤْمِنٌ				قَانِتٌ

Ders 15

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالذَّارِيَاتِ ذُرُوءًا ﴿١﴾ فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا ﴿٢﴾ فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا ﴿٣﴾ فَالْمُتَمَسِّمَاتِ أَمْرًا ﴿٤﴾ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٍ ﴿٥﴾ وَإِنَّ
الدِّينَ لَوَاقِعٌ ﴿٦﴾

Tozutup savuranlara, ağırlık taşıyanlara, kolaylıkla akanlara, işi bölüştürenlere and olsun ki vaad olduğunuz şey doğrudur ve ceza (hesap) şüphesiz olacaktır. (Zariyat 1-6)

Dişil çoğul

Kelimenin sonundaki (ة) harfi (ات) şekline çevrilerek yapılır; (ت) harfinin harekesi merfu hal için ötre, mansub ve mecur hal için esredir.

Müslüman kadınlar	مُسْلِمَاتٍ	مُسْلِمَاتٍ	مُسْلِمَةٌ
Mümin kadınlar	مُؤْمِنَاتٍ	مُؤْمِنَاتٍ	مُؤْمِنَةٌ
Gönderilenler	مُرْسَلَاتٍ	مُرْسَلَاتٍ	مُرْسَلَةٌ
Doğru kadınlar	صَادِقَاتٍ	صَادِقَاتٍ	صَادِقَةٌ

Salih kadınlar	صَالِحَاتٍ	صَالِحَاتٍ	صَالِحَةٌ
Müşrik kadınlar	مُشْرِكَاتٍ	مُشْرِكَاتٍ	مُشْرِكَةٌ
İbadet eden kadınlar	عَابِدَاتٍ	عَابِدَاتٍ	عَابِدَةٌ
Sabreden kadınlar	صَابِرَاتٍ	صَابِرَاتٍ	صَابِرَةٌ

İyi kadınlar, itaatkârdırlar. Allah'ın koruması sayesinde onlar gaybı koruyanlardır. (4:34)

فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ

İman eden ve yararlı işler yapanlara, altlarından ırmaklar akan cennetlerin kendilerine ait olduğunu müjdele (2:25)

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

9:67

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ

29:49

بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ

30:26

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ قَانُونٌ

31:27

مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

33:35

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

25:70	يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا
2:238	حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى
66:05	عَلَى رَبِّهِ إِنْ طَلَّقْتُ أَنْ يُبَدَّلَهُ أَرْوَاجًا خَيْرًا مِنْكُمْ مُسْلِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَائِبَاتٍ عَابِدَاتٍ سَائِحَاتٍ ثَيِّبَاتٍ وَأَبْكَارًا

Aşağıda verilen isimlerin merfu ve mansub-mecrur çoğul hallerini yazın.

Anlam	Mansub- mecrur çoğul	Merfu çoğul	İsim	Anlam	Mansub- mecrur çoğul	Merfu çoğul	İsim
			صَائِمَةٌ				بَيِّنَةٌ
			صَلَاةٌ				تَائِبَةٌ
			قَانِتَةٌ				ثَيِّبَةٌ
			كَلِمَةٌ				جَنَّةٌ
			آيَةٌ				حَافِظَةٌ
			مُسْلِمَةٌ				حَسَنَةٌ
			مُنَافِقَةٌ				خَاشِعَةٌ
			مُؤْمِنَةٌ				ذَاكِرَةٌ
			مُشْرِكَةٌ				سَمَاءٌ
			مُرْسَلَةٌ				سَيِّئَةٌ
			عَابِدَةٌ				صَابِرَةٌ
			صَالِحَةٌ				صَادِقَةٌ

Ders 16

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَرْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِنْ تَعَفَّوْا وَتَصَفَّحُوا وَتَعَفَّرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

Ey iman edenler! Eşlerinizden ve çocuklarınızdan size düşman olanlar vardır. Onlardan sakının. Eğer affeder, hoş görüp vazgeçer ve bağışlarsanız şüphe yok ki Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Mallarınız ve çocuklarınız ancak birer imtihandır; Allah katında ise büyük bir mükâfat vardır. (Tegabun 14-15)

Kırık çoğul

Kelimenin başına ve ortasına harf ilave etmek veya harekelerini değiştirmek suretiyle yapılır. Her kalıbın ayrı ayrı öğrenilmesi lazımdır. Kırık çoğulların irabı tekil kelimeler ile aynıdır: merfu için ötre, mansub için üstün, mecrur için esre alır.

Kapılar	أَبْوَابٌ	بَابٌ	Eşler	أَزْوَاجٌ	زَوْجٌ	Çocuklar	أَوْلَادٌ	وَلَدٌ
Mallar	أَمْوَالٌ	مَالٌ	Putlar	أَصْنَامٌ	صَنَمٌ	Vakitler	أَوْقَاتٌ	وَقْتُ
Zamanlar, nesiller	قُرُونٌ	قَرْنٌ	Şahitler	شُهَدَاءٌ	شَاهِدٌ	Hükümdarlar	مُلُوكٌ	مَلِكٌ
Yüzler	وُجُوهُ	وَجْهٌ	Kalpler	قُلُوبٌ	قَلْبٌ	Pınarlar	عُيُونٌ	عَيْنٌ
Denizler	بِحَارٌ	بَحْرٌ	Adamlar	رِجَالٌ	رَجُلٌ	Şehirler	بِلَادٌ	بَلَدٌ
Geceler	لَيَالٍ	لَيْلٌ	İpler	حَبَالٌ	حَبْلٌ	Kullar	عِبَادٌ	عَبْدٌ
Yollar	سُبُلٌ	سَبِيلٌ	Kitaplar	كُتُبٌ	كِتَابٌ	Elçiler	رُسُلٌ	رَسُولٌ
Canlar, kendileri	أَنْفُسٌ	نَفْسٌ	Aylar	أَشْهُرٌ	شَهْرٌ	Ayaklar	أَرْجُلٌ	رِجْلٌ
Alimler	عُلَمَاءٌ	عَالِمٌ	Fakirler	فُقَرَاءٌ	فَقِيرٌ	Kumandanlar	أُمَرَاءٌ	أَمِيرٌ
Dostlar, koruyucular	أَوْلِيَاءٌ	وَلِيٌّ	Arkadaşlar	أَصْدِقَاءٌ	صَدِيقٌ	Peygamberler	أَنْبِيَاءٌ	نَبِيٌّ
Melekler	مَلَائِكَةٌ	مَلَكٌ	Anahtarlar	مَفَاتِيحٌ	مِفْتَاحٌ	Mescitler	مَسَاجِدٌ	مَسْجِدٌ
Sihirbazlar	سَحَرَةٌ	سَاحِرٌ	Kâfirler	كُفَرَةٌ	كَافِرٌ	Ahlaksızlar	فَحْرَةٌ	فَاحِشٌ
Hazineler	خَزَائِنٌ	خَزِينَةٌ	İsimler	أَسْمَاءٌ	إِسْمٌ	Silahlar	أَسْلِحَةٌ	سِلَاحٌ
Seneler	سِنِينَ	سَنَةٌ	İnsanlar	نَاسٌ	إِنْسَانٌ	Kadınlar	نِسَاءٌ	إِمْرَأَةٌ

Mallarınız ve evlatlarınız bir imtihandır. Allah ise, işte büyük ödül O'nun yanındadır. 64:15	إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ
Yeryüzünü bir döşek, dağları da birer kazık yapmadık mı? Ve sizi eşler halinde yarattık. 78:06-08	أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا
Onun yedi kapısı vardır. Her kapıya, onlardan bir bölüm ayrılmıştır. 15:44	لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ
Onların kalpleri vardır, onlarla anlamazlar; gözleri vardır, onlarla görmezler; kulakları vardır onlarla işitmezler. 7:179	لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا
51:15	إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ
89:8	الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ
33:40	مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ
2:285	كُلُّ أَمْنٍ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ
4:95	فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً
2:197	الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ
35:28	إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ
9:60	إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا
5:20	جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا
45:19	وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ
6:59	وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ
72:18	وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا

80:42	أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجَرَةُ
7:180	وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا
33:32	يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ

Aşağıda verilen çoğul isimlerin tekil hallerini yazın.

Anlam	Tekil	İsim	Anlam	Tekil	İsim
		عِبَاد			أَبْوَابٍ
		عُلَمَاءُ			أَذَانٌ
		عُيُون			أَزْوَاج
		فَجَرَةٌ			أَسْمَاءُ
		فُقَرَاءِ			أَشْهُرٌ
		قُلُوبٍ			أَعْيُنٌ
		كُتُبٍ			أَمْوَالٌ
		كَفَرَةٌ			أَنْبِيَاءَ
		مَسَاجِدَ			أَوْلَادَ
		مَسَاكِينِ			أَوْلِيَاءَ
		مَفَاتِحُ			بِلَادٍ
		مَلَائِكَةٌ			جِبَالٍ
		مُلُوكٌ			رِجَالٍ
		نِسَاءِ			رُسُلٍ
		أَنْفُسٍ			سَحَرَةٌ

Ders 17

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩٠﴾ إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ

لآيَاتٍ لِأُولَى الْأَلْبَابِ ﴿١٩١﴾

Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Allah her şeye kâdirdir. Göklerin ve yerin yaratılışında, gecenin ve gündüzün gidip gelişinde elbette akıl sâhipleri için ibretler vardır. (Ali İmran 189-190)

Çoğul isim tamlamaları:

Tekil isim tamlamaları gibidir. Ancak, eril çoğullarda birinci kelimenin (muzaf) sonundaki (ن) harfi düşer. İkinci kelime (muzafun ileyh) mecrur halde olur.

Anlam	Tamlama	Çoğul	Tekil
İsrail(in) oğulları	بَنِي إِسْرَائِيلَ	بَنُونَ - بَنِينَ	ابْنٌ
Kendilerinin zulmedicileri	ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ	ظَالِمُونَ - ظَالِمِينَ	ظَالِمٌ
İlahlarımızın terk edicileri	تَارِكِي آلِهَتِنَا	تَارِكُونَ - تَارِكِينَ	تَارِكٌ
Hükmedenlerin en iyi hükmedeni	أَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ	حَاكِمُونَ - حَاكِمِينَ	حَاكِمٌ
Müslümanların ilki	أَوَّلِ الْمُسْلِمِينَ	مُسْلِمُونَ - مُسْلِمِينَ	مُسْلِمٌ

İşte onların mükâfatı Rableri tarafından bağışlanma ve altlarından ırmaklar akan, içinde ebedi kalacakları cennetlerdir. Çalışanların ücreti ne güzeldir. 3:136

أُولَئِكَ جَزَاءُ الَّذِينَ كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٦﴾ وَأُولَئِكَ فِي جَنَّاتٍ يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ

Ve üzerlerine bir (azap) yağmur(u) yağdırdık; bak, işte suçluların sonu nasıl oldu. 7:84

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ

Onlardan öncekiler de böyle yalanlamışlardı. Bak, o zalimlerin sonu nice oldu? 10:39

ذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ

Sana da elçilerin haberinden bir parça gelmiştir. 6:34

وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبَا الْمُؤْمِنِينَ

Bu, öncekilerin ahlakından (geleneklerinden) başka bir şey değildir. 26:137

إِنَّ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ

3:190

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لآيَاتٍ لِأُولَى الْأَلْبَابِ

6:25

يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

17:70	وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ
16:28	الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنفُسِهِمْ
11:53	وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ
11:115	وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ
29:33	إِنَّا مُنْجُونَكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا أُمَّرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْعَابِرِينَ
17:58	وَأَنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا
83:16	ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُو الْجَحِيمِ
29:31	إِنَّا مُهْلِكُوهَا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنْ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ

Hitap

Hitapta tek bir kelime kullanılırsa bu kelime merfu olur. Eğer bir isim tamlaması kullanılırsa birinci kelime mansub olur.

Âi-i İmran 42	وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ
Zuhruf 77	وَنَادُوا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ
Bakara 179	وَأَكْفُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةً يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
Âi-i İmran 64	قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
Ahzab 13	وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا
Maide 72	وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ
12:11	قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَى يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ لَنَاصِحُونَ

27:38

قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ

89:27-28

يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	بَنِي إِسْرَائِيلَ	أَجْرُ الْعَامِلِينَ	جَنَاتٌ
	ظَلَمِي أَنفُسِهِمْ	عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ	عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ
	تَارِكِي الْهَيْتِنَا	آيَاتٍ	نَبَا الْمُرْسَلِينَ
	أَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ	أُولَى الْأَبَابِ	خُلُقِ الْأَوَّلِينَ
	أَوَّلِ الْمُسْلِمِينَ	أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ	خَلْقِ السَّمَاوَاتِ
	اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ	نَحْنُ مُهْلِكُوهَا	أَسَاطِيرِ الْأَوَّلِينَ
	مُنْجُوكَ	يَوْمِ الْقِيَامَةِ	بَنِي آدَمَ
	مُهْلِكُو أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ	صَالُو الْحَجِيمِ	الْأَنْهَارِ
	يَا أَبَانَا	يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ	يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ
	يَا أَهْلَ الْكِتَابِ	يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ	يَا أَهْلَ يَثْرِبَ
	يَا مَالِكُ	يَا أُولَى الْأَبَابِ	يَا مَرْيَمُ

Ders 18

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ لِّسَعِيهَا رَاضِيَةٌ ﴿١٥﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿١٦﴾ لَا تَسْمَعُ فِيهَا لِأَغْيَةٍ ﴿١٧﴾ فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿١٨﴾ فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ﴿١٩﴾ وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ﴿٢٠﴾ وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ﴿٢١﴾ وَزَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ ﴿٢٢﴾

O gün bazı yüzler nimet içindedirler. İşlerinden razıdırlar. Yüksek bir cennettedirler. Orada boş söz işitmezler. Orada akan bir pınar vardır. Orada yükseltilmiş tahtlar, konulmuş kadehler, dizilmiş yastıklar, yayılmış halılar vardır. (Gâşiye 8-16)

Sıfat tamlaması:

- Bir isim ile bir sıfatın arka arkaya gelmesiyle meydana gelir. Önce isim, sonra sıfat gelir.
- İsmi'nin irabı (son harfinin harekesi) cümle içindeki durumuna bağlı olarak değişir.
- Sıfat dört bakımdan isme uyar:
 - Belirlilik-belirsizlik bakımından. İsim belirli ise sıfat da belirli olur. İsim belirsiz ise sıfat da belirsiz olur.
 - Tekillik-çoğulluk bakımından. İsim tekil ise sıfat da tekil olur. İsim çoğul ise sıfat da çoğul olur.
 - Erillik-dişillik bakımından. İsim eril ise sıfat da eril olur. İsim dişil ise sıfat da dişil olur.
 - İrab bakımından. Sıfatın son harfinin harekesi ismin son harfinin harekesi ile aynı olur.

بِسْمِ	اللَّهِ	الرَّحْمَنِ	الرَّحِيمِ
Adıyla	Allah'ın	Rahman	Rahim
	İsim	Sıfat 1	Sıfat 2

Doğru yol	الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ
Dolu kadeh	كَأْسًا دِهَاقًا
Şerefli melek	مَلَكٌ كَرِيمٌ
Büyük lütuf	الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

Teslim olmuş ümmet	أُمَّةً مُّسْلِمَةً
İman etmiş cariye	أُمَّةً مُّؤْمِنَةً
Zalim kavim	الْقَوْمِ الظَّالِمُونَ
Şiddetli azap	عَذَابًا شَدِيدًا

Yalan söylemelerinden ötürü onlara acı bir azap vardır. (2:10)

وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ

Onu bir bağışlanma ve güzel bir mükâfatla müjdele. (36:11)

بَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ

Bizim üzerimize apaçık tebliğden başka bir şey yoktur. (36:17)

وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

Hayır, siz aşırı giden bir kavimsiniz. (36:19)

بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّشْرِكُونَ

Ölü toprak onlar için bir delildir. (36:33)

وَآيَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيِّتَةُ

Ama zalimler bugün apaçık bir sapıklık içindedirler. (19:38)	لَكِنَّ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ
Elif lâm ra. Şunlar Kitabın ve apaçık Kur'an'ın ayetleridir.(15:1)	الر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُّبِينٍ
Üstünüze yedi sağlam (gök) bina ettik. Ve parlak bir kandil yaptık. Ve sıkışanlardan (bulutlardan) şarıl şarıl su indirdik (78:12-14)	وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَاجًا وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا
36:29	إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَامِدُونَ
17:05	فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَفْعُولًا
17:03	إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا
76:26	وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا
04:48	وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا
70:05	فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا
71:02	قَالَ يَا قَوْمِ أِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ
29:49	بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
98:2-3	رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ
25:70	إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا
14:26	وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ
14:27	يُنْتَبِتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ

ليس

Değil, yok anlamlarına gelir. Şahıslara göre çekimi vardır.

Biz değiliz	لَسْنَا	Ben değilim	لَسْتُ
Siz değilsiniz	لَسْتُمْ	Sen değilsin	لَسْتَ
Onlar değiller	لَيْسُوا	O değil	لَيْسَ
		O (dış) değil	لَيْسَتْ

Kim Allah'ın davetçisine uymazsa, yeryüzünde (Allah'ı) aciz bırakıcı değildir. Kendisinin O'ndan başka dostları da yoktur. (46:32)

وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ

Olacak vaka olduğu (kıyamet koptuğu) zaman. Onun oluşunu yalanlayacak yoktur. (Vakıa 1-2)

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ لَيْسَ لَوْفَعَتِهَا كَاذِبَةٌ

Al-i İmran 113

لَيْسُوا سِوَاءَ مَنْ أَهَلَ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ

Rad 43

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا

Enam 66

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ

Ahzab 32

يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ

Hicr 20

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ

11:81

أَنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ

7:172

أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	ضَلَالٍ مُّبِينٍ		لَسْتُ		إِثْمًا عَظِيمًا
	عَبْدًا شَكُورًا		لَسْتُ		أَجْرٍ كَرِيمٍ
	عَذَابٍ أَلِيمٍ		لَسْتُمْ		الْأَرْضِ الْمَيْتَةِ

	عَمَلًا صَالِحًا		لَسْتُنَّ		أُمَّةٌ قَائِمَةٌ
	قُرْآنٍ مُبِينٍ		لَيْسَ		أَوْلِيَاءُ
	الْقَوْلِ الثَّابِتِ		لَيْسُوا		آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
	قَوْمٌ مُسْرِفُونَ		لَيْلًا طَوِيلًا		الْبَلَاغِ الْمُبِينِ
	كَاذِبَةٌ		صَبْرًا جَمِيلًا		الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
	كُتُبٍ قَيِّمَةٌ		صُحُفًا مُطَهَّرَةً		دَاعِيَ اللَّهِ
	كَشَجَرَةٍ حَبِيبَةٍ		صَيِّحَةً وَاحِدَةً		سَبْعًا شِدَادًا
	كَلِمَةٍ حَبِيبَةٍ		سَوَاءً		سِرَاجًا وَهَاجًا
	وَعَدًّا مَفْعُولًا		نَذِيرٌ مُبِينٌ		مَاءٍ نَجَّاجًا

Ders 19

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا ﴿٥٥﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٥٦﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٥٧﴾

Allah'tan başka kendilerine ne yarar, ne de zarar veremeyecek şeylere tapıyorlar. Kâfir, Rabbine karşı şeylere yardımcıdır. Biz seni ancak müjdeleyici ve uyarıcıdan başka bir şey olarak göndermedik. De ki; Buna karşı sizden bir ücret istemiyorum; ancak isteyen kişinin Rabbine doğru bir yol tutmasını istiyorum. (Furkan 55-57)

Geniş zamanın olumsuzu:

Geniş zaman fiilinin önüne gelen (لَا) harfi anlamı olumsuz yapar. Bazen (مَا) yerine (لَا) da kullanılabilir.

Yapmaz	لَا يَفْعَلُ	Yapar	يَفْعَلُ
Girmezsin	لَا تَدْخُلُ	Girersin	تَدْخُلُ
Çıkmam	لَا أَخْرُجُ	Çıkarım	أَخْرُجُ
Anlamıyoruz	مَا نَنْفَعُهُ	Anlıyoruz	نَنْفَعُهُ
Zannetmem	مَا أَظُنُّ	Zannederim	أَظُنُّ

De ki: "Ben ona karşılık sizden bir ücret istemiyorum. O, sadece âlemlere bir öğüttür (6:90)

قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرًا لِلْعَالَمِينَ

De ki: "Ben kendime dahi, Allah'ın dilediğinden başka, ne zarar, ne de yarar verme gücüne sahip değilim. (10:49)

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ

Onların putlarının tarafına gizlice gitti ve şöyle dedi: "Yemez misiniz? Neyiniz var, konuşmuyorsunuz?" (37:91-92)

فَرَاغَ إِلَىٰ إِلَهِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ

36:22

وَمَا لِي لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

56:85

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ

61:02

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

82:19

يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْعًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ

84:21

وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ

87:13	ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَا
7:187	قُلْ إِنَّمَا عَلَّمَهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
8:22	إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الضُّمَمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ
11:91	قَالُوا يَا شُعَيْبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرِيكَ فِينَا ضَعِيفًا
37:39	وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
Allah'ı ve müminleri aldatmağa çalışırlar, halbuki sırf kendilerini aldatırlar da farkına varmazlar (2:9)	يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ
5:116	مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ
45:32	قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُستَيْقِنِينَ

Geçmiş zamanın olumsuzu- 1:

Geçmiş zaman fiilinin önüne gelen (مَا) harfi anlamı olumsuz yapar. Bazen (لَا) da kullanılabilir.

Yapmadı	مَا فَعَلَ	Yaptı	فَعَلَ
Girmedin	مَا دَخَلْتَ	Girdin	دَخَلْتَ
Çıkmadım	مَا خَرَجْتُ	Çıktım	خَرَجْتُ
Doğrulamadı	لَا صَدَّقَ	Doğruladı	صَدَّقَ

Allah onlara zulmetmedi; fakat onlar, kendi kendilerine zulmediyorlardı. (3:117)	وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ
Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etmelerinden başka bir şey için yaratmadım (51:56)	وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ
53:11	مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى
4:157	وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ

5:117	مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ
33:04	مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِيْ جَوْفِهِ
33:40	مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ
2:102	وَمَا كَفَرَ سُلَيْمٌ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا
28:36	مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُفْتَرٍ وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأُولِينَ
2:16	فَمَا رِبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ
44:29	فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ
Kiyame 31	فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّى
90:11	فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

	مَا جَعَلَ		مَا يَكُونُ		لَا أَسْأَلُ
	مَا صَلَّبُوهُ		مَا نَدَرِي		لَا أَمْلِكُ
	مَا كَفَرَ		لَا يَمُوتُ		لَا أَعْبُدُ
	مَا سَمِعْنَا		لَا يَعْلَمُونَ		لَا تَأْكُلُونَ
	مَا رِبِحَتْ		لَا يَعْقِلُونَ		لَا تَنْطِقُونَ
	مَا بَكَتْ		مَا نَفَقَهُ		لَا تُبْصِرُونَ
	فَلَا صَدَقَ		مَا يُنْسِكُهُنَّ		لَا تَفْعَلُونَ
	وَلَا صَلَّى		مَا تُحْزَوْنَ		لَا تَمْلِكُ
	فَلَا اقْتَحَمَ		مَا ظَلَمَهُمْ		لَا يَشْجُدُونَ

	مَا قَتَلُوهُ		مَا خَلَقْتُ		مَا قُلْتُ
--	---------------	--	--------------	--	------------

Ders 20

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظِلْمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٥٩﴾

Gaybın anahtarları yalnızca O'nun katındadır. Onları O'ndan başka kimse bilmez. Karada ve denizde olanı da bilir. Hiçbir yaprak düşmez ki onu bilmesin. Yerin karanlıklarında da hiçbir tane, hiçbir yaş, hiçbir kuru şey yoktur ki apaçık bir kitapta olmasın (En'am 59)

لا...لا

Bu kalıp ve benzerleri Kur'an'da çok sık kullanılır. "...den başka yoktur", "...den başka değildir" anlamlarına gelir. Bu şekilde kullanılan üç kalıp vardır. Bunlarالا.....لا،الا.....ما veالا.....إن olup bunlarla ilgili örnekler aşağıda verilmiştir.

O Allah'tır, ki O'ndan başka ilah yoktur. O, görülmeyeni ve görüleni bilendir. O, Rahman ve Rahim'dir (59:22)	هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ
"Seni bütün eksikliklerden uzak tutarız. Senin bize öğrettiklerinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Şüphesiz her şeyi hakkıyla bilen, her şeyi hikmetle yapan sensin" dediler. (2:32)	قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ
Dediler ki: "Siz de bizim gibi insandan başka bir şey değilsiniz. Rahman bir şey indirmemiştir. Siz sadece yalan söylüyorsunuz." (36:15)	قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ
Peygamberin üzerine (düşen) tebliğden başka bir şey değildir, ve Allah açıkladığınızı ve gizlediğinizi bilir. (5:99)	مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ
12:104	وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ
67:20	إِنَّ الْكَافِرِينَ لَآ فِي عَذَابٍ
06:25	يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ
06:29	وَقَالُوا إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ
06:32	وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَلَلدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ
06:50	قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبِ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنْ أَتَّبَعِ إِلَّا مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ

07:188	قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ
09:51	قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا
09:54	وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَى وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ
15:08	مَا نُنزِّلُ الْمَلَائِكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذَا مُنظَرِينَ
15:21	وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ
34:28	وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا
34:46	مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ
36:32	وَإِنْ كُلُّ لَمَمًا جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ
Tarık 4	إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ

(و) ve (ف)

(و) harfi Türkçe'deki anlamında kullanılan bir bağlaçtır. (ف) harfi buna çok benzer, ancak önceki ifadeye de bağlantı yaparak "o halde, öyleyse, nihayet, derhal" anlamlarını da katar.

O halde, Rabbin için namaz kıl, kurban kes. (108:2)

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ

O, ancak tek ilahtır. Öyleyse yalnız benden korkun. (16:51)

إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَإِتَّيَ فَارْهَبُونَ

Dedi ki: "Hayır! Nefisleriniz sizi bu işe sürükledi. O halde (bana düşen), güzel bir sabırdır. (12:18)

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ

Böylece nefsi onu kardeşini öldürmeye itti, böylece onu öldürdü ve kaybedenlerden oldu.(5:30)

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ

Bundan önce onu sen ve kavmin bilmiyordun. O halde sabret. Şüphesiz akıbet sakınanlarındır. (11:49)

مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ

Meryem 35

وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

Fussilet 36

وَأَمَّا يَنْزِعُكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ

72:18

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا

35:26

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ

06:48

فَمَنْ أَمِنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	فَصَبِرُوا	جَمِيلٌ	أَجَلٌ
	فَصَلِّ	جَنَّةٌ	أَحَدًا
	فَقَتَلَهُ	الْحَاسِرِينَ	أَخَذْتُ
	قَبْلِ	خَوْفٌ	أُمَّةٌ
	قَضَىٰ	ذِكْرٌ	أَمْرًا
	كَافَّةً	سَاعَةً	أَمْلِكُ
	مُبِينٌ	سَمِيعٌ	الْأَوَّلِينَ
	الْمُتَّقُونَ	شَاءَ	بَشَرٌ
	مَعْلُومٌ	شَدِيدٌ	بَشِيرًا
	نَذِيرٌ	صَبْرًا	بَصِيرٌ
	نَفْعًا	الصَّلَاةَ	بَعَثْتُكُمْ
	نَكِيرِ	ضَرًّا	الْبَلَاغُ
	وَلَقَدْ	الْعَاقِبَةَ	ثُمَّ
	فَاسْتَعِذْ	عِلْمٌ	فَاصْبِرْ
	فَأَصْبَحَ	عُرُورٌ	فَإِنَّمَا

Ders 21

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٨﴾ قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٩﴾ فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَعَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ ﴿٣٠﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٣١﴾

Doğru (söylüyor) iseniz bu tehdit ne zaman? diyorlar. De ki: "(Ona ait) Bilgi, Allah'ın yanındadır. Ben ancak apaçık bir uyarıcıyım." Onu yakın görünce inkâr edenlerin yüzleri kötüleşti. Ve: "İşte çağırıp durduğunuz şey budur!" dendi. De ki: Gördünüz mü? Allah beni ve beraberimdekileri helâk etse yahut bize merhamet buyursa iki takdirde de kâfirleri elim bir azaptan kurtaracak kimdir? (Mulk 25-28)

Soru harfleri

Ve insan, Ona ne oluyor? dedi	وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا	Ne? Ki o	مَا
Allah yolunda yardımcıları kim? dedi	قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ	Kim? Ki o	مَنْ
Doğru sözlüyseniz, bu tehdit ne zaman derler	وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ	Ne zaman?	مَتَى
Nerede, ilah olduklarını iddia edegeldiğiniz ortaklarınız?	أَيْنَ شَرَكَاؤُكُمْ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ	Nerede?	أَيْنَ
Size ne oluyor, nasıl hükmediyorsunuz?	مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ	Nasıl?	كَيْفَ
"Yeryüzünde sene adedi olarak ne kadar kaldınız?" dedi	قَالَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ	Kaç tane; ne kadar?	كَمْ
De ki: "Şahitlik bakımından hangi şey daha büyüktür?"	قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً	Hangi?	أَيُّ
"Meryem, Bu sana nereden (geldi)?" dedi.	قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّى لَكَ هَذَا	Nereden? Niçin?	أَنَّى
İnsan, kendisinin kemiklerini bir araya getirmeyeceğimizi mi sanır?	أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ	mi? mı?	أَ
Siz (işin gerçeğine) vâkıf mısınız? dedi	قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ	mi? mı?	هَلْ
Peygamberlere ne cevap verdiniz? der	فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ	Ne?	مَاذَا
Yapmadığınız şeyleri niçin söylüyorsunuz?	لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ	Niçin? Neden?	لِمَ
Dediler "Ona bir melek indirilmeli değil miydi!"	وَقَالُوا لَوْلَا أَنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ	Değilse; olmasa	لَوْلَا

Ey insan, Kerim olan Rabbine karşı seni ne aldattı? (82:6)

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ

O gün Cehenneme, "Doldun mu?" deriz. O da, "daha fazla var mı?" der. (50:30)

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ

Arınan kimse mutlaka kurtuluşa erdi (87:14)	قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى
Sana (Kur'an'ı), okutacağız, unutmayacaksın. Ancak Allah'ın dilediği başka. Şüphesiz O, açık olanı ve gizleneni bilir. (87:6-7)	سَنُقَرِّئُكَ فَلَا تَنْسَى إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَنْخَفِي
O gün insan "kaçacak yer nerede?" der. (75:10)	يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرُ
Kendilerinden önce nice nesilleri helak ettiğimizi görmediler mi? (36:31)	أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
Arzusunu tanrı edinen kimseyi gördün mü? (25:43)	أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ
Orduların haberi sana geldi mi? (85:17)	هَلْ آتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ
İyiliğin karşılığı, iyilikten başka bir şey midir? (55:60)	هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ
Abese 18-19	مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ
Âl-i İmran 40	قَالَ رَبِّ ائْتِنِي بِغُلَامٍ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِي الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ
Nahl 24	وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ
Tevbe 43	عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذْنَتْ لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ
17:51	وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا
04:55	فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ
06:11	ثُمَّ أَنْظِرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَدِّبِينَ
67:02	الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا
11:110	وَلَوْ لَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ

Kelimelerin anlamlarını yazın

	غَفُورٌ		آتَاكَ		مَا
	قَبْلَهُمْ		اتَّخَذَ		مَنْ
	قَدِيرٌ		الْإِحْسَانُ		مَتَى
	الْقُرُونِ		أَذِنَتْ		أَيْنَ
	الْقَوْمِ		أَرَأَيْتَ		كَيْفَ
	كَانَ		أَفْلَحَ		كَمْ
	الْكَرِيمِ		أَهْلَكْنَا		أَيُّ
	كُلِّ		أَيُّهَا		أَنَّى
	مَزِيدٍ		جَزَاءُ		أَ
	نَقُولُ		الْجُنُودِ		هَلْ
	يَأْتِينَا		الْجَهْرَ		مَاذَا
	يَخْفَى		حَدِيثُ		لِمَ
	يَرَوُا		حَكِيمًا		لَوْلَا

Ders 22

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ يَوْمَ الْفُضْلِ كَانَ مِيقَاتًا ﴿١٧﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾ وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾
وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾

Gerçekten ayırma gününün vakti belirlenmiştir. O gün Sur'a üflenir ve bölük bölük gelirsiniz. Gök açılır ve kapı kapı olur. Dağlar yürütülür ve serap olur. Gerçekten cehennem gözetleme yeri olur. **(Nebe 17-21)**

كَانَ ve إِنَّ

إِنَّ Muhakkak, gerçekten anlamlarına gelir. İsim cümlelerinin muhtedalarını (özne) mansub yapar.

كَانَ Olmak, -dir, -dır anlamlarına gelir. İsim cümlelerinin haberini (yüklem) mansub yapar.

Ve Allah, hakkıyla gücü yetendir. Ve Allah çok bağışlayandır, çok merhametlidir. (60:7)	وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
Gerçekten Allah her şeye gücü yetendir. (16:77)	إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
Allah her şeye gücü yetendir. (33:27)	وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا
Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. (48:19)	كَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا
Muhakkak ki Allah, hakkıyla bilendir, hakkıyla haberdardır. (4:35)	إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا
Elbette Allah zalimler kavmini doğru yola iletmez. (5:51)	إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ
82:13-14	إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ
09:67	إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ
10:21	إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ
10:55	أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْإِنَّا وَعَدَدَ اللَّهِ حَقٌّ
10:67	إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

16:120	إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا
17:03	ذُرِّيَّةً مِنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا
17:11	وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا
17:19	فَأُولَئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا
17:25	فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا
18:54	وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا

إِذْ - إِذَا - لَمَّا

إِذْ geçmiş zamandaki olayları ifade etmek için kullanılır. Bunu takip eden fiil geniş zaman da olsa geçmiş zamanı ifade eder.

Ahkaf 21	وَإِذْ كُرِّمْنَا إِذَا عَادِ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ
Zariyat 25	إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ
Fetih 18	لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ
Necm 16	إِذْ يُغَشَى السِّدْرَةَ مَا يُغَشَى

Kendisinden sonra geçmiş zaman fiili gelirse لَمَّا da geçmiş zamandaki olayları ifade etmek için kullanılır.

Sizden önce, haksızlık yaptıkları zaman nesilleri helak ettik (Yunus 13)	وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا
Ve Nuh'un kavmi, elçileri yalanladıkları zaman onları suda boğduk ve insanlar için ibret kıldık (Furkan 37)	وَقَوْمِ نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَا هُمْ لِلنَّاسِ آيَةً

إِذَا ise genellikle geniş zamandaki ve gelecek zamandaki olayları ifade etmek için kullanılır. Bu kullanımda bu harfin başına geldiği cümlede geçen bütün fiiller geçmiş zaman çekiminde olsa bile geniş zamanı ifade eder. Geçmiş zaman kullanımı ise cümlenin anlamından çıkarılabilir.

Oraya atıldıkları zaman onun kaynarken çıkardığı uğultuyu duyarlar (Mulk 7)	إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهيقًا وَهِيَ تَفُورُ
Ona ayetlerimiz okunduğu zaman eskilerin masalları der (Kalem 15)	إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ
Onlar ki Allah anıldığı zaman kalpleri titrer (Kalem 15)	الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ
Ta ki karınca vadisine geldikleri zaman bir karınca dedi ki ey karıncalar meskenlerinize girin (Neml 18)	حَتَّىٰ إِذَا اتَّوَا عَلَىٰ وَادِ التَّمَلِّ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ

Kelimelerin anlamlarını yazın.

قَدِيرٌ	الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ	حَقٌّ
غَفُورٌ	الْأَبْرَارَ	إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ
رَحِيمٌ	نَعِيمٍ	شُكُورًا
كُلِّ شَيْءٍ	الْفَجَّارَ	عَبْدًا
كَانَ	الْفَاسِقُونَ	عَجُولًا
عَزِيزًا	إِنَّ رُسُلَنَا	سَعِيهِمْ
حَكِيمًا	يَكْتُوبُونَ	مَشْكُورًا
إِنَّ اللَّهَ	وَعَدَ اللَّهُ	إِذْ
عَلِيمًا	لَقَدْ	أَخَاعَادٍ
خَبِيرًا	رَضِيَ اللَّهُ	قَوْمَهُ
إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ	إِذْ يَعْشَىٰ	قَوْمٌ مُنْكَرُونَ
وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ	الْمُؤْمِنِينَ	إِذَا تُتْلَىٰ
لَمَّا ظَلَمُوا	يُبَايِعُونَكَ	أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ
أَغْرَقْنَاهُمْ	تَحْتَ الشَّجَرَةِ	إِذَا أُلْقُوا

Ders 23

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونِ ﴿١﴾ وَطُورِ سِينِينَ ﴿٢﴾ وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ﴿٣﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٤﴾ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ﴿٥﴾

İncire ve zeytine and olsun. Sina dağına and olsun ve bu emin beldeye and olsun. Gerçekten biz insanı en güzel kıvamda yarattık. Sonra onu aşağıların en aşağısına döndürdük. (Tin 1-5)

İşaret zamirleri:

	Dişil	Eril
Bu	هَذِهِ	هَذَا
Bunlar	هَؤُلَاءِ	
Şu; o	تِلْكَ	ذَلِكَ
Şunlar, onlar	أُولَئِكَ	

Bu, ayırma günüdür. Sizi ve öncekileri bir araya topladık. (77:38)

هَذَا يَوْمُ الْفُضْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأُولَى

Bu, yalanlamakta olduğunuz ateştir (52:14)

هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ

Bakara 2

ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ

Bakara 134

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ

Bakara 5

أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

Hicr 68

قَالَ إِنَّ هَؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ

43:72

وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

45:06

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ

76:27

إِنَّ هَؤُلَاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا

Olumsuzluk edatları:

Hayır! Aksine, siz dini yalanlıyorsunuz.	كَلَّا بَلْ تُكَدِّبُونَ بِالذِّبَانِ	Hayır, asla	كَلَّا
Hiçbir şey O'nun benzeri değildir. O hakkıyla işiten, hakkıyla görendir.	لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ	Değil	لَيْسَ
Bu bir insan değildir.	مَا هَذَا بَشَرًا	Değil, yok	مَا
Ey kullarım! Size korku yoktur.	يَا عِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ	Değil, yok	لَا
Kâfirler için kolay değildir.	عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ	Değil, -den başka	غَيْرِ
Kendilerine Allah'tan başka yardımcıları bulamadılar.	فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا	-den başka	مِنْ دُونِ
Onlara, acı dikenden başka yiyecek yoktur.	لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيعٍ	-den başka	إِلَّا
Hayır, onlar ahiretten korkmuyorlar.	كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ	Aksine, hayır	بَلْ
O bir adamdan başka bir şey değildir, Allah'a yalan uyduruyor.	إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا	Değil, yok	إِنْ
De ki: Eğer doğru söyleyenler iseniz delillerinizi getirin	قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ	Eğer	إِنْ

Hayır, siz acele olanı seviyorsunuz (75:20)

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ

"Bu, eskilerin masallarından başka bir şey değildir" der (46:17)

فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

İslâm'dan başka bir din ararsa, (o din) ondan kabul edilmeyecektir

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ

02:212

وَاللَّهُ يَزُرُّقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

04:48

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونِ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ

23:33

مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ

23:70

أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ وَآكَثَرَهُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ

23:114

قَالَ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَوْ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

Olumsuzluk edatlarıyla birlikte (بِ) harfinin kullanılması anlama kesinlik vurgusu katar:

Şu, sizin ellerinizin öne sürdürdüğünden dolayıdır, ki Allah, kullara asla zulmedici değildir (3:182)

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ

Sen Rabbinin nimeti ile, kesinlikle bir deli değilsin (68:2)

مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ

39:41

وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

23:38

وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	بِنِعْمَةِ رَبِّكَ		تِلْكَ		كَأَنَّ
	مَا لَكُمْ		أُمَّةٌ		لَيْسَ
	مِنْ وَلِيِّ		أَوْلِيَاكَ		مَا
	لَيْسَ بِظَلَّامٍ		الْمُفْلِحُونَ		لَا
	هَذَا		هَؤُلَاءِ		غَيْرِ
	هَذِهِ		آيَاتُ		مِنْ دُونِ
	التَّارِ		العَاجِلَةَ		إِلَّا
	ذَلِكَ		أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ		بَلْ
	هُدًى		بِغَيْرِ حِسَابٍ		إِنْ
	مِثْلَكُمْ		لِمَنْ يَشَاءُ		إِنْ
	أَكْثَرُهُمْ		بَشَرٌ		يَوْمَ الْفَضْلِ

Ders 24

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿١﴾ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ﴿٢﴾ سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿٣﴾ وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ﴿٤﴾ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ﴿٥﴾

Ebu Leheb'in iki eli kurusun! Kendisi de kurusun. Ona ne malı ne de kazandığı şey bir fayda vermedi. Alevli bir ateşe girecektir. Karısı da odun taşıyarak; boynunda hurma lifinden bir ip ile. (Tebbet)

Sahiplik edatları

Allah, büyük lütuf sahibidir.	وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ	Merfu Eril	ذُو
Rabbin, çok bağışlayıcıdır, merhamet sahibidir.	وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ	Mansub Eril	ذَا
Öyle ise akrabaya (yakınlık sahibine) hakkını ver.	فَأْتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ	Mecrur Eril	ذِي
Mal ve oğulları vardır diye	أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ		
Azamet ve ikram sahibi Rabbinin adı yücedir.	تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ		
Güçlüdür, Arşın sâhibi (Allah) katında yücedir	ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ		

Onda meyvalar ve salkımlı hurma ağaçları var.	فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ	Merfu Dişil	ذَاتُ
Alevli bir ateşe girecektir.	سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ	Mansub Dişil	ذَاتَ
Burçlar sâhibi göğe andolsun	وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ	Mecrur Dişil	ذَاتِ

Akıl sahiplerinden başkası öğüt alıp düşünmez.	وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ	Merfu Çoğul	أُولُوا
Dediler: "Biz kuvvetliyiz, çok güçlüyüz"	قَالُوا نَحْنُ أَوْلُو قُوَّةٍ وَأُولُو بَأْسٍ شَدِيدٍ	Mansub Çoğul	أُولِي
Ey akıl sâhipleri, kıstasta sizin için hayat vardır.	وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ	Mecrur Çoğul	أُولِي
Şüphesiz göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün artarda gelişinde temiz akıl sahipleri için gerçekten ayetler vardır.	إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ		

Doğrusu Rabbin, zulümlerine rağmen, insanlar için mağfiret sahibidir. (13:6)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَىٰ ظُلْمِهِمْ

Genişliği olan genişliğinden infak etsin. (65:7)

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِ

Allah adaleti, ihsanı, akrabaya vermeyi emreder (16:90)	إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَائِي ذِي الْقُرْبَىٰ
Yakınlık sahiplerine, yetimlere, yoksullara malı seve seve verir (2:177)	وَآتَى الْمَالَ عَلَىٰ حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينَ
Her yük sahibi (gebe) yükünü (yavrusunu) düşürür. (22:2)	وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتٍ حَمْلًا حَمْلَهَا
Ancak akıl sahipleri hakkıyla düşünür. (39:9)	إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ

اِنَّ'nin kardeşleri

اِنَّ'nin kardeşleri diye adlandırılan ve aynı özelliğe sahip olan başka edatlar da vardır:

Umulur ki, ola ki	لَعَلَّ	Ancak, fakat, lakin	لَكِنَّ	Gibi	كَأَنَّ	Ki	أَنَّ
-------------------	---------	---------------------	---------	------	---------	----	-------

Bilmezler mi ki, Allah onların gizlediklerini ve açığa vurduklarını biliyor? (2:77)	أَوَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ
"Allah'ın her şeye kâdir olduğunu biliyorum." dedi. (2:259)	قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
Ve bilin ki içinizde Allah'ın elçisi vardır. (49:7)	وَاعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ
Böylece Kitap ehli, kendilerinin, Allah'ın lütfundan hiçbir şeye malik olmadıklarını, bütün lütfun Allah'ın elinde olduğunu bilmezlik etmesinler. (57:29)	لِيَأْتِيَ يَعْلَمَ أَهْلَ الْكِتَابِ أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ
Fakat Allah alemler üzerine lütuf sahibidir. (2:251)	وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ
Göklerin ve yerin hazineleri Allah'ındır ve lâkin münafıklar anlamazlar. (63:7)	وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ
Sana ne bildirdi, belki de o saat (kıyamet) yakındır. (42:17)	وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ
65:1	لَعَلَّ اللَّهُ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا
36:74	وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً لَعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ
31:7	وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَلِيُّ مُسْتَكْبِرًا كَانَ لَمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا

Kelimelerin anlamlarını yazın.

أَوَلَا يَعْلَمُونَ	لَكِنَّ	إِنَّ رَبَّكَ
قَالَ	لَا يَفْقَهُونَ	ذُو مَغْفِرَةٍ
أَعْلَمَ	مَا يُدْرِيكَ	لِلنَّاسِ
فِيكُمْ	لَعَلَّ	ذُو سَعَةٍ
أَهْلُ الْكِتَابِ	السَّاعَةَ	إِحْسَانٍ
يَقْدِرُونَ	قَرِيبٍ	إِيتَائِي
فَضْلِ اللَّهِ	أَمْرًا	ذِي الْقُرْبَى
ذُو فَضْلٍ	أَلِهَةً	ذَوِي الْقُرْبَى
لِلَّهِ	آيَاتِنَا	الْيَتَامَى
خَزَائِنُ	مُسْتَكْبِرًا	الْمَسَاكِينَ
أَنَّ اللَّهَ	كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا	ذَاتِ حَمَلٍ
كَأَنَّ	وَقَرًا	أُولُوا الْأَلْبَابِ

Ders 25

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالصُّحَىٰ ﴿١﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ﴿٢﴾ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ﴿٣﴾ وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَىٰ ﴿٤﴾ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ﴿٥﴾

Kuşluk vaktine andolsun, karanlığı çöktüğü vakit geceye andolsun. Rabbin seni terk etmedi ve sana darılmadı. Muhakkak ki ahiret senin için dünyadan daha hayırlıdır. Şüphesiz, Rabbin sana verecek ve sen razı olacaksın. (Duha 1-5)

İlletli fiiller:

(ي و ا) harflerine illet harfleri denir. İçinde bu harflerden bir veya daha fazla sayıda bulunan fiillere illetli fiil adı verilir. Bu fiillerin içindeki illet harfleri fiil çekimlerinde birbirine dönebilir veya tamamen ortadan kalkabilir. Son harfi şeddeli olan fiiller de illetli fiil sayılır. Bu fiil tiplerinin mazi ve muzari çekimleri ile her tipe dahil olan başlıca fiiller aşağıda verilmiştir:

	Aynı özellikteki fiiller	Muzari	Mazi
İllet harfi ortada (و)	تَابَ قَامَ كَانَ مَاتَ عَادَ فَازَ زَارَ	يُقُولُ	قَالَ
İllet harfi ortada (ا)	كَادَ	يَخَافُ	خَافَ
İllet harfi ortada (ي)	كَادَ سَارَ	يَزِيدُ	زَادَ
İllet harfi sonda (و)	عَفَا تَلَا بَدَا	يَدْعُو	دَعَا
İllet harfi sonda (ي)	رَضِيَ نَسِيَ	يَخْشَى	خَشِيَ
İllet harfi sonda (ي)	بَغَى جَزَى جَزَى هَدَى	يَقْضِي	قَضَى
İllet harfi başta	وَعَدَ وَصَفَ وَقَى وَعَظَ وَلَجَ وَلَدَ وَزَرَ وَذَرَ	يَجِدُ	وَجَدَ
Hemzeli	أَتَى أَخَذَ أَكَلَ رَأَى شَاءَ جَاءَ أَجَرَ أَذِنَ بَدَأَ	يَأْمُرُ	أَمَرَ
Şeddeli	ظَنَّ حَيَّ بَثَّ تَبَّ تَمَّ حَقَّ خَفَّ دَعَّ ذَلَّ زَلَّ عَزَّ	يَضِلُّ	ضَلَّ

	Muzari	Mazi							
	O	Onlar	Siz	Biz	O (dş)	O	Sen	Ben	Kök
Demek	يَقُولُ	قَالُوا	قُلْتُمْ	قُلْنَا	قَالَتْ	قَالَ	قُلْتَ	قُلْتُ	ق و ل
Tevbe etmek	يَتُوبُ	تَابُوا	تُبْتُمْ	تُبْنَا	تَابَتْ	تَابَ	تُبْتَ	تُبْتُ	ت و ب
Kalkmak	يَقُومُ	قَامُوا	قُمْتُمْ	قُمْنَا	قَامَتْ	قَامَ	قُمْتَ	قُمْتُ	ق و م
Korkmak	يَخَافُ	خَافُوا	خِفْتُمْ	خِفْنَا	خَافَتْ	خَافَ	خِفْتَ	خِفْتُ	خ و ف

Olayazmak	يَكَادُ					كَادَ	كَدَتَ		ك و د
Arttırmak	يَزِيدُ	زَادُوا	زِدْتُمْ	زِدْنَا	زَادَتْ	زَادَ	زِدَتْ	زِدْتُ	ز ي د
Tuzak kurmak	يَكِيدُ			كَدْنَا		كَادَ			ك ي د
Dua etmek, çağırarak	يَدْعُو	دَعَوْا	دَعَوْتُمْ	دَعَوْنَا	دَعَتِ	دَعَا	دَعَوَتْ	دَعَوْتُ	د ع و
Affetmek	يَغْفُو	عَفَّوْا	عَفَّوْتُمْ	عَفَّوْنَا	عَفَّتِ	عَفَّا	عَفَّوَتْ	عَفَّوْتُ	ع ف و
Korkmak	يَخْشَى	خَشَوْا	خَشِيتُمْ	خَشِينَا	خَشِيَتْ	خَشِيَ	خَشِيَتْ	خَشِيْتُ	خ ش ي
Hükmetmek	يَقْضِي	قَضَوْا	قَضَيْتُمْ	قَضَيْنَا	قَضَتْ	قَضَى	قَضَيْتِ	قَضَيْتُ	ق ض ي

	Muzari							Mazi	Kök
	Onlar	Siz	Biz	O (dş)	O	Sen	Ben	O	
Bulmak	يَجِدُونَ	تَجِدُونَ	نَجِدُ	تَجِدُ	يَجِدُ	تَجِدُ	أَجِدُ	وَجَدَ	و ج د
Vaad etmek	يَعِدُونَ	تَعِدُونَ	نَعِدُ	تَعِدُ	يَعِدُ	تَعِدُ	أَعِدُ	وَعَدَ	و ع د
Emretmek	يَأْمُرُونَ	تَأْمُرُونَ	نَأْمُرُ	تَأْمُرُ	يَأْمُرُ	تَأْمُرُ	أَمُرُ	أَمَرَ	ا م ر
Gelmek	يَأْتُونَ	تَأْتُونَ	نَأْتِي	تَأْتِي	يَأْتِي	تَأْتِي	أَتِي	آتَى	ا ت ي

		Onlar	Siz	Biz	O (dş)	O	Sen	Ben	Kök
		Sapmak	Mazi	ضَلُّوا	ضَلَلْتُمْ	ضَلَلْنَا	ضَلَّتْ	ضَلَّ	
Muzari	يَضِلُّونَ	تَضِلُّونَ	نَضِلُّ	تَضِلُّ	يَضِلُّ	تَضِلُّ	أَضِلُّ	أَضِلُّ	

		Onlar	Siz	Biz	O (dş)	O	Sen	Ben	Kök
		Sanmak, inanmak	Mazi	ظَنُّوا	ظَنَنْتُمْ	ظَنَنْنَا	ظَنَّتْ	ظَنَّ	
Muzari	يُظُنُّونَ	تُظُنُّونَ	نُظُنُّ	تُظُنُّ	يُظُنُّ	تُظُنُّ	أُظُنُّ	أُظُنُّ	

Ayetleri tahlil edin.

Kim zulmünden sonra tevbe edip düzeltirse kuşkusuz, Allah onun tevbesini kabul eder. (5:39)

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ

O gün Ruh ve melekler, sıra sıra ayakta dururlar. Rahman'ın izin verdiğiinden başka kimse konuşamaz, o da doğruyu söyler (78:38)	يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا
Bir işin olmasının hükmettiği zaman ona sadece "ol!" der, o da olur. (40:68)	فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ
Ve zalimleri zarar bakımından başka arttırmaz (17:82)	وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا
Senin güçlü olan Rabbin, onların vasıflandırmalarından münezzehtir. (37:180)	سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ
98:2-3	رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ يَتْلُوا صُحُفًا مُطَهَّرَةً فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ
85:11	إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
7:40	وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ الْحَمَلُ فِي سَمِّ الْحِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ
2-109	فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
6-164	وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ
9-126	أَوْ لَا يَرُونَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَشْعُرُونَ
2-46	الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ
20:74	إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ
34:02	يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا
2:209	فَإِنَّ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَاغْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
73:10	وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا
71:5-6	قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا

Aşağıdaki fiil çekimlerini yapın.

Anlam	Muzari	Mazi
		رَأَى
		آتَى
		شَاءَ
		أَكَلَ
		أَجَرَ
		أَذِنَ
		بَدَأَ
		حَبَّيَ
		ظَنَّ
		بَشَّ
		حَنَى
		تَمَّ
		دَعَمَ
		ذَلَّ
		زَلَّ

Anlam	Muzari	Mazi
		وَلَجَّ
		وَلَدَّ
		وَذَرَ
		وَزَرَ
		تَلَا
		عَفَا
		بَعَى
		جَرَى
		جَزَى
		قَضَى
		هَدَى
		خَشِيَ
		رَضِيَ
		نَسِيَ
		أَخَذَ

Anlam	Muzari	Mazi
		تَابَ
		فَازَ
		قَامَ
		مَاتَ
		خَافَ
		كَادَ
		كَادَ
		زَادَ
		زَارَ
		سَارَ
		عَادَ
		وَعَدَ
		وَصَفَ
		وَقَى
		وَعَظَ

Ders 26

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْهَيْكُمُ التَّكَاثُرُ ﴿١﴾ حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ

تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ﴿٦﴾ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

Çoklukla övünmek sizi oyaladı, ta ki kabirleri ziyaret ettiniz. Hayır; ileride bileceksiniz! Hayır, Hayır! İleride bileceksiniz! Hayır, kesin olarak bilseydiniz. Andolsun, o cehennemi muhakkak göreceksiniz. Yine andolsun, onu gözünüzle kesin olarak göreceksiniz. Sonra o gün, nimetlerden mutlaka hesaba çekileceksiniz. (Tekasur)

Gelecek zaman

Geniş zaman (Muzari) fiilin önüne (سَ) veya (سَوْفَ) eklenmesi suretiyle yapılır.

Bileceksiniz	سَوْفَ تَعْلَمُونَ	Bilirsiniz	تَعْلَمُونَ	Bilecek	سَوْفَ يَعْلَمُ	Bilir	يَعْلَمُ
Ateşe girecek	سَيَصِلَى	Ateşe girer	يَصِلَى	Olacak	سَيَكُونُ	Olur	يَكُونُ

2:142

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلِيَهُمْ عَن قِبَلَتِهِمُ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا

4:10

إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَوَسِيضَلُونَ سَعِيرًا

25:77

فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا

Yusuf 98

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ

Tekasur 3-4

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ

Âl-i İmran 145

وَمَنْ يُرِدْ تَوَابَ الْآخِرَةِ نُوْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ

Kehf 69

قَالَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا

Kamer 26

سَيَعْلَمُونَ غَدًا مِنَ الْكَذَّابِ الْأَشْرُ

09:28

وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ

09:59

وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ

19:82	كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا
84:7-8	فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَسَوْفَ يُحَاسِبُ حِسَابًا يَسِيرًا
93:05	وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ
26:62	قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ
40:60	إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَكِبُونَ عَن عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَٰخِرِينَ
65:07	سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا
4:146	وَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا
37:179	وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ
84:10-11	وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ فَسَوْفَ يَدْعُو ثُبُورًا

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	سَيَقُولُونَ	يَقُولُونَ	أَجْرًا عَظِيمًا
	سَيَصَلَىٰ	فَسَوْفَ يُعْنِيكُمْ	يُسْرًا
	سَيُغْفَرُ	الْأَشْرُ	سَيَدْخُلُونَ
	فَسَوْفَ يَكُونُ	الشَّاكِرِينَ	عُسْرٍ
	سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ	لَا أَعْصِي	الْمُؤْمِنِينَ
	سَوْفَ تَعْلَمُونَ	غَدًا	ذِكْرٌ
	سَتَجَزِي	الْكَذَّابُ	وَلِقَوْمِكَ
	سَتَجِدُنِي	سَيُؤْتِينَا	ثُبُورًا
	سَيَعْلَمُونَ	حِسَابًا يَسِيرًا	سَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ
	إِنْ خِفْتُمْ	رَبُّكَ	فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ

	سَوْفَ تُسْأَلُونَ		فَتَرْضَى		حَسْبُنَا اللَّهُ
	فَسَوْفَ يَدْعُونَ		سَوْفَ يُعْطِيكَ		سَيَكْفُرُونَ
	سَيَجْعَلُ		سَيَهْدِينِ		فَسَوْفَ يُحَاسِبُ

Aşağıdaki fiillerin mazi ve muzari çekimlerini yazın.

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
				أَنَا	Ben
				أَنْتَ	Sen
	آتَى		قَامَ	هُوَ	O (er)
				هِيَ	O (dş)
				نَحْنُ	Biz
				أَنْتُمْ	Siz
				هُمْ	Onlar

Ders 27

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿١﴾ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٢﴾ وَمَا أَذْرِيكَ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٣﴾ يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ﴿٤﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ﴿٥﴾

Kapıyı çalan (olay)! Nedir o kapıyı çalan? Kapıyı çalanın ne olduğunu sana bildiren nedir? O gün insanlar, etrafa dağılmış kelebekler gibi olur. Dağlar da atılmış renkli yünler gibi olur. (Karia 1-5)

İsmi tafdil

Sıfatları birbiriyle karşılaştırmak için İsmi tafdil kalıbı kullanılır. Bu şekilde sıfat “daha” veya “en” anlamlarını kazanır.

İsmi tafdil (أَفْعَلُ) kalıbındadır.

Daha iyi bilen, en iyi bilen	أَعْلَمُ
Daha yakın, en yakın	أَقْرَبُ
Daha büyük, en büyük	أَكْبَرُ
Daha çok, en çok	أَكْثَرُ
Daha hızlı, en hızlı	أَسْرَعُ
En merhametli	أَرْحَمُ
Daha cömert, en cömert	أَكْرَمُ
Daha küçük, en küçük	أَصْغَرُ
Daha zalim	أَظْلَمُ
Daha büyük, en büyük	أَعْظَمُ
Daha yüksek, üstün	أَعْلَى
Daha güzel, en güzel	أَحْسَنُ
Daha yakın; daha alçak; daha az	أَدْنَى
Daha az	أَقْلُ
Daha fazla hak eden	أَحَقُّ
Daha şiddetli; en şiddetli	أَشَدُّ

Bilen	عَلِيمٌ
Yakın	قَرِيبٌ
Büyük	كَبِيرٌ
Çok	كَثِيرٌ
Hızlı	سَرِيعٌ
Merhametli	رَحِيمٌ
Cömert, şerefli	كَرِيمٌ
Küçük	صَغِيرٌ
Zalim	ظَالِمٌ
Büyük	عَظِيمٌ
Yüksek, yüce	عَلِيٌّ
Güzel	حَسَنٌ
Yakın	دَانٍ
Az	قَلِيلٌ
Hak eden	حَقٌّ
Şiddetli, kuvvetli	شَدِيدٌ

Bu ifadeler Allah için kullanıldığında genellikle “tek ve gerçek” anlamına gelir: فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ

Kelime anlamı: “Yaratanların en güzeli olan Allah ne yücedir.”

Kastedilen anlam: "Tek ve en güzel yaratıcı olan Allah ne yücedir."

Dişî sıfatların sonlarına (ى) getirilerek ismi tafdil yapılır.

En büyük	كُبْرَى
En zor	عُسْرَى
En alçak	سُفْلَى

En kolay	يُسْرَى
En güzel	حُسْنَى
En yüksek	عُلْيَا

İsmi tafdilden sonra (من) gelirse "daha" anlamına gelir, herhangi bir şey gelmezse "en" manasını alır.

Allah en (tek ve gerçek) büyüktür.	اللَّهِ أَكْبَرُ
------------------------------------	------------------

Bu ondan daha büyüktür	هَذَا أَكْبَرُ مِنْهُ
------------------------	-----------------------

95:4-5	لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ
Bakara 191	وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ
Âlâ 1	سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى
Kalem 7	إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ
Vakıa 85	وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ
Gafir 57	لَخَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
Bakara 138	صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ
Kehf 15	فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
Âl-i İmran 68	إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لِلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا
34:03	وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ
09:40	وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

92:8-10	وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرَىٰ
87:16-17	بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ
79:20	فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ
32:21	وَلَنذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ
06:62	ثُمَّ رُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ مَوْلِيَهُمْ الْحَقِّ آلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ
07:151	وَأَدْخَلْنَا فِي رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ
25:44	إِنَّهُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا
96:03	إِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ
07:180	وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا
28:60	وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
17:84	فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	خَلَقَ		أَعْظَمَ		أَشَدُّ
	عَابِدُونَ		أَكْرَمُ		أَعْلَىٰ
	اِفْتَرَىٰ		أَهْدَىٰ		أَعْلَمُ
	كَذِبًا		أَضْعَفُ		أَقْرَبُ
	مُبِينٍ		كُبْرَىٰ		أَكْبَرُ
	نُيَسِّرُ		عُسْرَىٰ		أَكْثَرُ
	خَيْرٌ		سُفْلَىٰ		أَسْرَعُ

	يَرْجِعُونَ		سَافِلِينَ		أَحْسَنُ
	آيَاتِنَا		سَبِيلًا		أَحَقُّ
	حَاسِبِينَ		مَثَلُ		أَرْحَمُ
	مُهْتَدِينَ		أَظْلَمُ		أَقْلُّ

Aşağıdaki fiillerin mazi ve muzari çekimlerini yazın.

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
				أَنَا	Ben
				أَنْتَ	Sen
	وَجَدَ		أَخَذَ	هُوَ	O (er)
				هِيَ	O (dş)
				نَحْنُ	Biz
				أَنْتُمْ	Siz
				هُمْ	Onlar

Ders 28

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴿١٢٤﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ﴿١٢٥﴾

Gerek erkeklerden gerek dişi her hangi bir kişi mümin olarak iyi işlerden bir iş tutarsa işte böyleler Cennete girerler ve zerrece hakları yenmez. Hangi insan, din yönünden, iyilik edici olarak yüzünü Allah'a teslim edip dosdoğru İbrahim dinine tâbi olandan daha güzel olabilir? Allah, İbrahim'i dost edinmişti. (Nisa 124-125)

Hal

Bir işin yapılması esnasında işi yapanın veya işten etkilenenin bulunduğu durumun belirtilmesi için hal vavı kullanılır. Bu vavdan sonra genellikle bir zamir gelir ve arkasından geniş zamanlı bir fiil cümlesi veya bir isim cümlesi gelir.

Bakara 42	وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
Al-i İmran 70	يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ
Al-i İmran 102	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ
Enfal 20	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنَّهُ وَتُمْ تَسْمَعُونَ
Yusuf 13	وَإِخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الدَّبَّابُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ
Al-İmran 39	فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ
Bakara 139	قُلْ أَتَحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ
Hud 102	وَكَذَلِكَ أَخَذَ رَبُّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرْآنَ وَهِيَ ظَالِمَةٌ
Mulk 7	إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ
7:97	أَفَأَمِنْ أَهْلِ الْقُرْآنِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتًا وَهُمْ نَائِمُونَ
51:44	فَعَنُوا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَاخَذَتْهُمْ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ

41:11

ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ

Hal, mansub isimlerle de gösterilebilir.

3:191

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ

Haşr 21

لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ

67:4

ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ

45:28

وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَائِيَةً

89:28

ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً

15:83

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ

15:73

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ

27:31

أَلَّا تَعْلَمُوا عَلَيَّ وَأُتُونِي مُسْلِمِينَ

26:46

فَأَلْقَى السَّحَرَةَ سَاجِدِينَ

42:45

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَاشِعِينَ مِنَ الدُّلِّ

41:11

فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ ائْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ

İsmi mevsuller

İki cümle parçasını birbirine bağlamak için kullanılan kelimelere ismi mevsul denir. Bu kelimeler cümleye “ki o ... yapandır”, “ki o yaptı”, “... yapan /eden kişi” gibi anlamları ilave eder. İsmi mevsuller aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

	Çoğul	Tekil
Eril	الَّذِينَ	الَّذِي
Dişil	اللاتي	الَّتِي

Peygamberini hidayet ve hak din ile gönderen O'dur. (9:33)	هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ
Kötülüğü en güzel bir şekilde sav. (23:96)	إِذْفَعِ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ
Bu tapmakta olduğunuz heykeller de ne oluyor? (21:52)	مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ
58:2	الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مِنْ نِسَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتِهِمْ إِنْ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّيْلُ وَلَدْنَهُمْ
59:08	لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ
03:91	إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلءُ الْأَرْضِ ذَهَبًا
62:05	مِثْلُ الَّذِينَ حُمِلُوا الثَّورِيَّةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمِثْلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا
65:12	اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ
03:56	فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَاعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ
03:57	وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ
25:47	وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا
41:29	وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ أُضَلَّانَا مِنَ الْجِنَّةِ وَالْإِنْسِ
70:23-24	الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ
48:23	سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	رَاضِيَةً	وَهِيَ دُخَانٌ	وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
	مُضْبِحِينَ	أَطِيعُوا اللَّهَ	وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ
	الصَّيْحَةَ	الْهُدَى	وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ
	مُسْلِمِينَ	اللَّائِي	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
	سَاجِدِينَ	فُقَرَاءَ	وَهُوَ قَائِمٌ
	خَاشِعِينَ	عَاكِفُونَ	وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ
	طَوْعاً	أُمَّهَاتُهُمْ	وَهِيَ ظَالِمَةٌ
	بَيَاتاً	الْمُهَاجِرِينَ	وَهِيَ تَفُورٌ
	كَرْهًا	وَهُمْ كُفَّارٌ	شَهِيْقًا
	مُشْرِقِينَ	سَبْعَ سَمَوَاتٍ	أَهْلُ الْقُرَى
	مَرْضِيَّةً	وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ	وَهُمْ يَنْظُرُونَ
	نَاصِرِينَ	عَذَاباً شَدِيداً	أُجُورَهُمْ
	خَاسِئاً	سُنَّةَ اللَّهِ	لِبَاساً
	جَائِيَةً	قِيَاماً	إِنْسٍ
	مُتَّصِدِّعًا	فُعُوداً	دَائِمُونَ

Aşağıdaki fiillerin mazi ve muzari çekimlerini yazın.

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
----				أَنَا	Ben
----				أَنْتَ	Sen
----	جَاءَ		رَأَى	هُوَ	O (er)
----				هِيَ	O (dş)
----				نَحْنُ	Biz
----				أَنْتُمْ	Siz
----				هُمْ	Onlar

Ders 29

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٣﴾ قُلْ أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَأْمُرُونَنِي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ ﴿٦٤﴾

Allah her şeyin yaratıcısıdır, O, her şeyin üzerine yöneticidir. Göklerin ve yerin anahtarları O'nundur. Allah'ın ayetlerini inkâr edenler, işte ziyan edenler onlardır. De ki: " Bana Allah'tan başkasına kulluk etmemi mi emrediyorsunuz ey cahiller?" (Zümer 62-64)

İsmi fail:

İş, fiili yapan demektir. Yazan, yaratan, bilen gibi. Üçlü fiillerde (فَاعِلٌ) kalıbındadır:

Bilen	عَالِمٌ	Yaratan	خَالِقٌ	Yazan	كَاتِبٌ
-------	---------	---------	---------	-------	---------

İsmi mef'ul:

İşten, fiilden etkilenen demektir. Yazılan, yaratılan, bilinen gibi. Üçlü fiillerde (مَفْعُولٌ) kalıbındadır:

Bilinen	مَعْلُومٌ	Yaratılan	مَخْلُوقٌ	Yazılan	مَكْتُوبٌ
---------	-----------	-----------	-----------	---------	-----------

Master:

Fiilden türetilmiş isimdir; işin adıdır. Yazma, okuma, yaratma, gibi. Üçlü fiillerde genellikle (فِعْلٌ) kalıbındadır.

İlim, bilme	عِلْمٌ	Yaratış, yaratma	خَلْقٌ	Yapma, iş	فِعْلٌ
-------------	--------	------------------	--------	-----------	--------

Anlam	Master Yapma	İsmi Mef'ul Yapılan	İsmi Fail Yapan	Muzari Yapar	Mazi Yaptı
Yapmak	فَعَلَ	مَفْعُولٌ	فَاعِلٌ	يَفْعَلُ	فَعَلَ
Yaratmak	خَلَقَ	مَخْلُوقٌ	خَالِقٌ	يَخْلُقُ	خَلَقَ
Bilmek	عَلِمَ	مَعْلُومٌ	عَالِمٌ	يَعْلَمُ	عَلِمَ
Yazmak	كَتَبَ	مَكْتُوبٌ	كَاتِبٌ	يَكْتُبُ	كَتَبَ
Yardım etmek	نَصَرَ	مَنْصُورٌ	نَاصِرٌ	يَنْصُرُ	نَصَرَ
Vurmak	ضَرَبَ	مَضْرُوبٌ	ضَارِبٌ	يَضْرِبُ	ضَرَبَ
İşitmek	سَمِعَ	مَسْمُوعٌ	سَامِعٌ	يَسْمَعُ	سَمِعَ
Sapıtmak	ضَلَّ	مَضْلُوبٌ	ضَالٌّ	يَضِلُّ	ضَلَّ
Bulmak	وَجَدَ	مَوْجُودٌ	وَاجِدٌ	يَجِدُ	وَجَدَ

Demek	قَوْلٌ	مَقُولٌ	قَائِلٌ	يَقُولُ	قَالَ
Çağırma	دُعَاءٌ	مَدْعُوٌّ	دَاعِي	يَدْعُو	دَعَا
Emretmek	أَمْرٌ	مَأْمُورٌ	أَمْرٌ	يَأْمُرُ	أَمَرَ
İcra etmek	قَضَاءٌ	مَقْضِيٌّ	قَاضٍ	يَقْضِي	قَضَى
Razı olmak	رِضَاءٌ	مَرْضِيٌّ	رَاضٍ	يَرْضَى	رَضِيَ
Yemek	أَكْلٌ	مَأْكُولٌ	أَكِيلٌ	يَأْكُلُ	أَكَلَ

Ayetlerin anlamlarını Kuran mealinden bakıp yazın

Muminun 4-5	وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ
Ankebut 25	وَمَا أُولَئِكَ إِلَّا نَاصِرِينَ
Bakara 263	قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أذى
Saffat 116	وَنَصَرْنَا هُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ
Nahl 90	إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَائِ ذِي الْقُرْبَى وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ
Tevbe 112	الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ وَالْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ
Ahzab 65	خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ وِلِيًّا وَلَا نَصِيرًا
Muzzemmil 18	السَّمَاءِ مُنْفَطِرٌ بِهِ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا
İsra 33	وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيَّهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا
Naziat 10	يَقُولُونَ عَآءًا لَمْ رُدُّوهُنَّ فِي الْحَافِرَةِ
Buruc 1-3	وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ

Lokman 28	مَا خَلَقْتُمْ وَلَا بَعَثْتُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةً إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ
Nahl 127	وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ
İnsan 22	إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَشْكُورًا
Nisa 103	إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا
Enam 90	قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرًا لِلْعَالَمِينَ
Saf 13	وَأُخْرَى تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِيرٌ الْمُؤْمِنِينَ
16:29	فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ
37:66	فَانْتَهُم لَّا كِلُونَ مِنْهَا فَمَالِؤُنَ مِنْهَا الْبُطُونَ

Aşağıda verilen fiillerin çekimlerini yapın.

Anlam	Master	İsmi meful	İsmi fail	Muzari	Mazi
					قَالَ
					عَلِمَ
					كَفَرَ
					عَمِلَ
					خَلَقَ
					هَدَى
					أَخَذَ
					عَبَدَ
					عَفَا
					ضَلَّ
					قَضَى

					نَهَى
					أَمَرَ
					تَابَ
					وَعَدَ
					فَتَحَ
					رَدَّ
					شَهِدَ

Ders 30

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَتَمَّا أَمَرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾ وَأَنْ أَتْلُو الْقُرْآنَ فَمَنْ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿٩٢﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سِيرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

Ben ancak bu beldeyi hürmetli kılan ve her şey kendisine ait olan bu beldenin rabbine kulluk etmekle emrolundum ve ben teslim olanlardan olmakla emrolundum. Ve Kur'an'ı okumakla emrolundum; kim doğru yolu bulursa kendisi için doğru yolu bulur ve kim saparsa (kendisi için sapar); bundan dolayı de ki ben ancak uyarıcılardan biriyim. Ve de ki bütün övgüler Allah'a aittir; O size ayetlerini gösterecektir ve siz onları bileceksiniz; ve Rabbiniz sizin yaptıklarınızdan habersiz değildir. (Neml 91-93)

Geniş zaman fiilinin mansub hali

Muzari fiillerin başına 'nasb edatları' denilen edatlardan biri geldiği zaman fiil mansub olur. Mansub şöyle olur:

- Tekil salim fiillerde son harfin harekesi üstüne dönüşür: يَكْتُبُ → يَكْتُبُ
- Son harfi illetli olan tekil fiillerin son harfi üstünlü olarak okunur: يَأْتِي → يَأْتِي
- Çoğul fiillerde sondaki (ن) harfi düşer, yerine (ا) harfi gelir: يَكْتُبُونَ → يَكْتُبُوا

Nasb edatları şunlardır:

olması için, ta ki	لِ	-a kadar, ta ki	حَتَّى	Ki, olması için	أَنْ
o zaman (şart cümlelerinde)	فَ	olmaması için	أَنْ لَا = أَلَّا	Gelecek zamanın olumsuzu (olmayacak)	لَنْ
O zaman, o durumda	إِذَا	ta ki, olmaması için	كَيْ لَا = كَيْلَا	olması için, ta ki	كَيْ

"Ondan yememizi (yemeyi) istiyoruz" dediler. (5:113)

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا

Ateşten çıkmak isterler ama oradan çıkacak değillerdir (5:37)

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا

Ve Allah'ın kendisine ve peygamberine yardım edenleri bilmesi için.(57:25)

وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ

5:97

ذَلِكَ لَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

51:56

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

49:5

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا

20:33-34	كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا
5:22	وَأَنَّا لَنَسَخِلُهَا مِنَّا دَابْحًا
90:5	أَيَحْسَبُ أَن لَّن يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ
02:24	فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَن تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ
16:15	وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ
17:15	وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّى نَبْعَثَ رَسُولًا
36:60	أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَن لَّا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ
16:70	وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَى أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا
78:14-15	وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا لِّنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا
02:143	وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا
26:201	لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّى يَرُوا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

Aşağıda verilen fiillerin mansub hallerini yazın.

Anlam	Mansub	Merfu	Anlam	Mansub	Merfu
		يَعْرِفُونَ - تَعْرِفُونَ			يَعْرِفُ - تَعْرِفُ
		يَضْرِبُونَ - تَضْرِبُونَ			يَضْرِبُ - تَضْرِبُ
		يَنْصُرُونَ - تَنْصُرُونَ			يَنْصُرُ - تَنْصُرُ
		يَعْلَمُونَ - تَعْلَمُونَ			يَعْلَمُ - تَعْلَمُ
		يَدْعُونَ - تَدْعُونَ			يَدْعُو - تَدْعُو
		يَقُولُونَ - تَقُولُونَ			يَقُولُ - تَقُولُ

		يَأْتُونَ - تَأْتُونَ			يَأْتِي - تَأْتِي
		يَجِدُونَ - تَجِدُونَ			يَجِدُ - تَجِدُ
		يَضِلُّونَ - تَضِلُّونَ			يَضِلُّ - تَضِلُّ
		أَقُولُ - نَقُولُ			أَكْتُبُ - نَكْتُبُ
		أَعْفُو - نَعْفُو			أَجْزِي - نَجْزِي

Ders 31

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ ﴿٢﴾ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٥﴾ أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا ﴿٦﴾ وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾

Birbirlerinden ne hakkında soruşuyorlar? Üzerinde anlaşmazlığa düştükleri büyük haber hakkında. Hayır, (ileride) bilecekler. Yine hayır; (ileride) bilecekler. Biz, yeryüzünü bir döşek, dağları da kazıklar yapmadık mı? (Nebe 1-7)

Geniş zaman fiilinin meczum hali

Geniş zaman fiili aşağıdaki gibi meczum yapılır:

- Salim tekil fiillerin son harfinin harekesi cezim olur: يَكْتُبُ → يَكْتُبُ
- Son harfi illetli olan fiillerin son harfi düşer: تَرَى → تَرَى
- Çoğul fiillerde sondaki (ن) harfi düşer, yerine (ا) harfi gelir: يَكْتُبُونَ → يَكْتُبُوا

Meczum hal aşağıdaki durumlarda kullanılır:

- Emir veya nehiy (olumsuz emir)
- Şart cümleleri
- Geçmiş zamanın olumsuzu (لَمْ)

Fiiller hiçbir zaman mecrur olmaz. Bazen okumada kolaylık olması için meczum fiillerin harekesi esreye dönebilir.

Allah ile birlikte başka bir tanrı kılma, yoksa kınanmış ve yalnızlığa itilmiş olarak oturur kalırsın (17:22).	لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْدُومًا
Öyleyse siz de, bile bile Allah'a eşler koşmayın.(2:22)	فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
41:37	لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ
2:187	تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ
2:42	وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
105:2	أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضَلِيلٍ
78:6-7	أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا
İnsan neden yaratıldığına bir baksın (86:5)	فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ

Bu evin Rabbine ibadet etsinler. (106:3)

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ

96:5

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَم

112:3-4

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

02:154

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ

03:120

إِنْ تَمَسَسْتُمْ حَسَنَةً تَسُوهُمْ وَإِنْ تُصِيبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا

17:23

فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا

Aşağıda verilen fiillerin meczum hallerini yazın.

Anlam	Meczum	Merfu	Anlam	Meczum	Merfu
		يَعْرِفُونَ - تَعْرِفُونَ			يَعْرِفُ - تَعْرِفُ
		يَضْرِبُونَ - تَضْرِبُونَ			يَضْرِبُ - تَضْرِبُ
		يَنْصُرُونَ - تَنْصُرُونَ			يَنْصُرُ - تَنْصُرُ
		يَعْلَمُونَ - تَعْلَمُونَ			يَعْلَمُ - تَعْلَمُ
		يَدْعُونَ - تَدْعُونَ			يَدْعُو - تَدْعُو
		يَقُولُونَ - تَقُولُونَ			يَقُولُ - تَقُولُ
		يَأْتُونَ - تَأْتُونَ			يَأْتِي - تَأْتِي
		يَجِدُونَ - تَجِدُونَ			يَجِدُ - تَجِدُ
		يَضِلُّونَ - تَضِلُّونَ			يَضِلُّ - تَضِلُّ
		أَقُولُ - نَقُولُ			أَكْتُبُ - نَكْتُبُ
		أَعْفُو - نَعْفُو			أَجْزِي - نَجْزِي

Ders 32

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ

Sözlüğün kullanılması

Kur'an-ı Kerim Sözlüğü, Kur'an'da geçen bütün kelimeleri geçtiği şekliyle gösteren bir sözlüktür. Bu özelliğiyle dünyada tektir. Sözlük Arapça harf sırasına göre düzenlenmiştir, kullanım kolaylığı bakımından sayfa numaraları soldan sağa kitaplarda olduğu gibi verilmiştir. Sözlükte her hangi bir kelimeyi bulmak için önce kelimenin ilk harfinin başladığı sayfayı bulmamız gerekir. Sonra yine Arapça harf sırasına göre ikinci harfi, üçüncü harfi bularak sonuca ulaşabiliriz. Mesela وَضَعْنَا kelimesini bulalım. Önce وَ harfini bulmalıyız. Bu harf 487'nci sayfada başlıyor. Buradan elifba sırasında devam ederek 493'ncü sayfada kelimeyi buluyoruz. İlgili satır aşağıdaki gibidir.

We removed from you	Senden kaldırdık	1	وضع	وَضَعْنَا عَنْكَ
---------------------	------------------	---	-----	------------------

Burada, sağdan itibaren birinci sütun kelimenin veya ifadenin aslını, ikinci sütun kök harflerini, üçüncü sütun fillin kaçınıcı kalıptan olduğunu, dördüncü sütun Türkçe anlamını, beşinci sütun İngilizce anlamını gösterir.

Diğer bir örnek olarak نَشْرَحُ الْكَلِمَ نَشْرَحُ ifadesine bakalım. Önce نَشْرَحُ kelimesini bulalım. Bu kelime 470'nci sayfadadır.

We expand	Genişletmemiz	1	شرح	نَشْرَحُ
-----------	---------------	---	-----	----------

Bu kelime meczum bir fiildir. Fiillerin meczum ve mansub halleri başlarına gelen harflere göre değiştiği için burada mananın tamam olması için Sözlüğün başında verilen açıklamaya bakmamız lazım.

Fiillerin mansub ve meczum halleri “yapması, etmesi” şeklinde ifade edilmiştir. Bu kelimelerin anlamları başlarına gelen (أَنْ، لَمْ، لَنْ، لَمْ، إِنْ) gibi harflerle tamamlanır. Mesela:

Yapmanız	تَفْعَلُوا
Sizin yapmanız için	أَنْ تَفْعَلُوا
Yapmayacaksınız	لَنْ تَفْعَلُوا
Yapmadınız	لَمْ تَفْعَلُوا
Yapmayın	لَا تَفْعَلُوا
Eğer yaparsanız	إِنْ تَفْعَلُوا

Örneğimizde kelimedenden önce (لَمْ) geldiği için anlamı “genişletmedik” olur. Cümle başındaki (أَنْ) harfinin soru anlamına geldiğini 1nci sayfadan bulabiliriz ve genel bilgilerimizden biliriz. O halde ifadenin anlamı “genişletmedik mi” olur.

Aranan kelimenin bulunamaması halinde aşağıdaki değişiklikleri yaparak yeniden arayın:

- Kelimenin başında yer alan takıları, bağlaçları ve benzeri harfleri (ال، و، ف، ل) çıkarın,
- Kelimenin sonunda bulunan zamirleri (ه، ها، هم، کم) çıkarın,
- Kelimenin başında ve sonunda bulunun te'kid harflerini (نْ، لْ) çıkarın.

Bu şekilde çok az dilbilgisi ile ayetlerin meallerini anlamak mümkün olur.

Şimdi başka bir ayetin mealini bulalım (Yasin 69):

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُّبِينٌ

Sözlükten her kelimeye ayrı ayrı baktığımız zaman şunları buluruz. En alt satırda kelimelerin bulunduğu sayfalar gösterilmiştir.

وَمَا	عَلَّمْنَاهُ	الشِّعْرَ	وَمَا	يَنْبَغِي	لَهُ	إِنْ	هُوَ	إِلَّا	ذِكْرٌ	وَقُرْآنٌ	مُّبِينٌ
ve	ona öğrettik	şiir	ve	yaraşır	ona	değil	o	-den başka	öğüt	ve	apaçık
487	313	277	487	573	404	94	486	82	236	487	417

Buna göre anlam şöyle olur:

“Ve ona şiir öğretmedik ve ona yaraşmaz. O bir öğütten ve apaçık Kur’an’dan başka bir şey değildir.”

Devamı olan ayetin tahlili ise şöyle olur (Yasin 70):

لِيُنذِرَ	مَنْ	كَانَ	حَيًّا	وَ	يَحِقُّ	الْقَوْلُ	عَلَى	الْكَافِرِينَ
uyarması için	kim	olmak, -dir, -dir	canlı, diri	ve	hak olması	söz	üzerine	kafirler
413	447	362	214	487	520	358	314	361

“Kim diri ise onu uyarması için ve sözün kafirler üzerine hak olması için.”

Ders 33

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾ وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ﴿٢﴾ الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ﴿٣﴾ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ﴿٤﴾ فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٥﴾ إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٦﴾ فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ﴿٧﴾ وَالِى رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿٨﴾

Senin için göğsünü genişletmedik mi? Senin yükünü üzerinden kaldırdık. Ki o senin belini bükümüştü. Senin şanını yükselttik. Şüphesiz güçlkle beraber bir kolaylık vardır. Gerçekten, güçlkle beraber bir kolaylık vardır. Öyleyse, bir işi bitirince diğere koyul. Ancak Rabbine yönel ve yalvar. (inşirah)

Emir

Emir, bir işin yapılması için söylenen sözdür. Fiillerin emir kipleri ile dilek kipleri aynıdır. Salim fiillerde emir yapmak için fiilin muzari halinin başındaki muzariyat harfi (ا، ت، ي، ن) atılır, onun yerine bir elif harfi getirilir. Bu elifin harekesi fiilin orta harfinin harekesine bağlıdır. Orta harfin harekesi ötre ise elif de ötre alır, aksi halde elif esre alır.

Ayrıca fiil meczum yapılır; yani tekil ise son harfinin harekesi cezim olur, çoğul ise sondaki (ن) harfi düşer, yerine (ا) harfi gelir.

İlletli fiillerde emir kalıpları biraz farklıdır. Üçlü fiillerin emir kiplerine örnekler aşağıda verilmiştir.

Anlam	Çoğul Emir	Emir	Muzari	Mazi
Vaki olmak, düşmek	قَعُوا	قَعْ	يَقَعُ	وَقَعَ
Karşılıksız vermek	هَبُوا	هَبْ	يَهَبُ	وَهَبَ
Söylemek	قُولُوا	قُلْ	يَقُولُ	قَالَ
Ayağa kalkmak	قُومُوا	قُمْ	يَقُومُ	قَامَ
Olmak	كُونُوا	كُنْ	يَكُونُ	كَانَ
Okumak	أَتْلُوا	أَتْلُ	يَتْلُو	تَلَا
Çağırma, dua etmek	أَدْعُوا	أَدْعُ	يَدْعُو	دَعَا
Sormak	اسْأَلُوا	سَلْ	يَسْأَلُ	سَأَلَ
Okumak	اقْرَأُوا	اقْرَأْ	يَقْرَأُ	قَرَأَ
Korunmak	قُوا	قِ	يَقِي	وَقَى

Anlam	Çoğul Emir	Emir	Muzari	Mazi
Açmak	افْتَحُوا	افْتَحْ	يَفْتَحُ	فَتَحَ
Diriltmek, göndermek	ابْعَثُوا	ابْعَثْ	يَبْعَثُ	بَعَثَ
Terk etmek	اتْرُكُوا	اتْرُكْ	يَتْرُكُ	تَرَكَ
Toplamak	أَحْشُرُوا	أَحْشُرْ	يَحْشُرُ	حَشَرَ
Yazmak	اَكْتُبُوا	اَكْتُبْ	يَكْتُبُ	كَتَبَ
İnkâr etmek	اَكْفُرُوا	اَكْفُرْ	يَكْفُرُ	كَفَرَ
Bilmek	اعْلَمُوا	اعْلَمْ	يَعْلَمُ	عَلِمَ
Çalışmak	اعْمَلُوا	اعْمَلْ	يَعْمَلُ	عَمِلَ
Engel olmak	أَصْدُدُوا	أَصْدُدْ	يَصْدُدُ	صَدَّدَ
Yemek	كُلُوا	كُلْ	يَأْكُلُ	أَكَلَ

Ayetlerdeki emirleri tahlil edin

İnsanlar arasında hak ile hüküm ver, nefsin arzusuna uyma(38:26)

فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَى

Öyleyse beni anın, ben de sizi anayım; bana şükredin, sakın bana nankörlük yapmayın (2:152)	فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ
2:286	وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ
76:25	وَادْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا
2:194	وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ
9:105	وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ
İkra 1	إِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ
Yasin 82	إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ
Saffat 100	رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ
Muzzemmil 2-4	قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا نِصْفَهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا
Hac 77	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
Şuara 118	فَأَفْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
27:69	قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ
40:55	فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ
2:58	وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا
29:36	يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ
74:11	ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا

26:69	وَآتِلْ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ
20:25-27	قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي وَاخْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي
29:34	وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ
2:201	رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ
2:211	سَلْ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَمْ آتَيْنَاهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	وَأَعْبُدُوا		سِيرُوا		أَدْخُلُوا
	وَأَعْلَمُوا		فَاصْبِرْ		اشْرَحْ
	وَاعْفِرْ		فَاحْكُمْ		أَعْبُدُوا
	وَأَفْعَلُوا		وَأَذْكُرُوا		سَلْ
	وَرَتَّلْ		فَافْتَحْ		إِرْكَعُوا
	وَسَبِّحْ		فَافْعَلُوا		إِعْمَلُوا
	وَقِنَا		فَانظُرُوا		إِفْعَلْ
	هَبْ		فَكُلُوا		إِقْرَأْ
	وَآتِلْ		قُلْ		ذَرْنِي
	وَاخْلُلْ		قُمْ		ذُوقُوا
	وَارْجُوا		كُنْ		زِدْ
	وَاسْجُدُوا		وَاشْكُرُوا		وَادْكُرْ

Ders 34

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَلَا تَقْرُبُوا الزَّوْجِيَّ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٣٢﴾ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطَانًا فَلَا يَسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ﴿٣٣﴾ وَلَا تَقْرُبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ﴿٣٤﴾

Ve zinaya yaklaşmayın, gerçekten o ahlaksızlıktır ve yol olarak kötüdür. Ve Allah'ın haram kıldığı canı haksız yere öldürmeyin. Kim haksızlıkla öldürülürse, onun velisine yetki vermiştir. O da öldürmede aşırı gitmesin. Çünkü kendisine yardım edilmiştir. Erginlik çağına erişinceye kadar yetimin malına sadece niyetlerin en güzeli ile yaklaşınız. Verdiğiniz sözü yerine getiriniz; gerçekten de sözden sorulacaktır. (İsra 32-34)

Nehiy

Bir işin yapılmamasını emreden söze yasak, olumsuz emir veya nehiy denir. Nehiy yapmak için fiilin ikinci tekil şahıs muzari çekiminin önüne (لا) getirilir ve fiil meczum yapılır. Çoğul nehiylerde fiilin sonuna (وا) eklenir.

Anlam	Çoğul Nehiy	Nehiy	Muzari	Mazi	Anlam	Çoğul Nehiy	Nehiy	Muzari	Mazi
Olmak, düşmek	لا تَقَعُوا	لا تَقَعْ	يَقَعُ	وَقَعَ	Açmak	لا تَفْتَحُوا	لا تَفْتَحْ	يَفْتَحُ	فَتَحَ
Karşılıksız vermek	لا تَهْبُوا	لا تَهَبْ	يَهَبُ	وَهَبَ	Diriltmek	لا تَبْعَثُوا	لا تَبْعَثْ	يَبْعَثُ	بَعَثَ
Söylemek	لا تَقُولُوا	لا تَقُلْ	يَقُولُ	قَالَ	Terk etmek	لا تَتْرُكُوا	لا تَتْرُكْ	يَتْرُكُ	تَرَكَ
Ayağa kalkmak	لا تَقُومُوا	لا تَقُمْ	يَقُومُ	قَامَ	Toplamak	لا تَحْشُرُوا	لا تَحْشُرْ	يَحْشُرُ	حَشَرَ

Ayetlerdeki nehiyleri tahlil edin

Muminun 65	لَا تَجْعَرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِنَّا لَا تُنصَرُونَ
Bakara 102	إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ
Enam 14	إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
Araf 31	يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ
Hud 46	إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْئَلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ
Tevbe 108	لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لِمَسْجِدٍ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ
Yunus 85	فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

Kasas 76	إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ
Meryem 44	يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا
Enam 151	وَلَا تَقْرُبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ
Hud 70	قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمِ لُوطٍ
Mumtehine 5	رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
Isra 29	وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَى عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا
3:130	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
3:139	وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
4:140	إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ
5:3	الْيَوْمَ يَبْسُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ
5:101	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنَ أَشْيَاءَ إِنْ تُبَدَّ لَكُمْ تَسْؤُكُمْ
26:183	وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ
27:70	وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ
31:13	يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ
31:18	وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ
39:53	قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

	لَا تَبْسُطْهَا		لَا تَعْبُدْ		لَا تُشْرِكْ
	وَلَا تَلْبَسُوا		لَا تَقْتُلُوا		لَا تَجَارُوا
	لَا تَأْكُلُوا		لَا تَخَفْ		فَلَا تَكْفُرْ
	لَا تَهِنُوا		لَا تَبْخَسُوا		وَلَا تَكُونَنَّ
	لَا تَقْعُدُوا		لَا تَحْزَنْ		لَا تُشْرِفُوا
	فَلَا تَخْشَوْهُمْ		لَا تَجْعَلْ		فَلَا تَسْأَلْنِي
	لَا تَأْسَ		لَا تَعْتُوا		لَا تَقُمْ
	لَا تَسْأَلُوا		وَلَا تَمْشِ		لَا تَجْعَلْنَا
	لَا تُفْسِدُوا		لَا تُفْنِطُوا		لَا تَفْرَحْ

Ders 35

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ
يُسْرًا ﴿٧﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسِبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَدَّ بِنَاهَا عَذَابًا نَكْرًا ﴿٨﴾ فَذَاقَتْ
وَبَالَ أَمْرَهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ﴿٩﴾

Genişliği olan genişliğinden infak etsin, rızık kısılmış bulunan da Allah'ın kendisine verdiğiinden versin. Allah, bir kişiye verdiğiinden başkasını yüklemes. Allah, bir güçlükten sonra bir kolaylık yaratacaktır. Nice şehirler var ki Rabbinin ve elçilerinin buyruğundan çıkıp azdı, biz de onu çetin bir hesaba çektik ve ona görülmemiş biçimde azap ettik. İşinin vebalini tattı. İşinin sonucu da tüm bir ziyan idi. (Talak 7-9)

Üçüncü şahıs emir

Üçüncü tekil şahıs muzari fiilin başına (لِ), (فَلْ) veya (وَلْ) getirilir, sonu cezm edilir.

Nisa 9	فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَيَتَّقُوا قَوْلًا سَدِيدًا
Kureş 3	فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ
Abese 24	فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ
Saffat 61	لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ
03:104	وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
18:29	وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِرْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ
04:102	وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا آسْلِحَتَهُمْ
09:82	فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
10:58	قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ

Mübalâğalı ismi fail

Bir işi çok veya kuvvetli yapanı göstermek için mübalâğalı ismi failer kullanılır. Bunların çeşitli kalıpları vardır:

Çok bağışlayan	غَفَّارٌ	Çok hibe eden	وَهَّابٌ	Çok rızık veren	رَزَّاقٌ
----------------	----------	---------------	----------	-----------------	----------

Çok affeden	عَفُوٌّ	Çok seven	وَدُوْدٌ	Çok bağışlayan	غَفُوْرٌ
Hakkıyla işiten	سَمِيْعٌ	Hakkıyla gören	بَصِيْرٌ	Hakkıyla bilen	عَلِيْمٌ

Aşağıdaki ayetlerin anlamlarını Kuran mealinden bakıp yazın.

58:2	وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُوْرٌ
17:11	وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُوْلًا
33:72	وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُوْمًا جَهُوْلًا
17:27	إِنَّ الْمُبَدِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُوْرًا
22:38	إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُوْرٍ
31:31	إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُوْرٍ
4:36	إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُوْرًا
24:10	وَإِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيْمٌ
40:35	كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ قَلْبٍ مُّتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ
68:10-12	وَلَا تُطِيعُ كُلَّ حَلَافٍ مَّهِيْنٍ هَمَّازٍ مَّشَاءٍ بِنَمِيْمٍ
26:130	وَإِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِيْنَ
40:16	لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ
24:20	وَإِنَّ اللَّهَ رُوْفٌ رَّحِيْمٌ
25:31	وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيْرًا

40:28

إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ

42:50

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنثَاءً وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ

6:18

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

	فَلْيَنْظُرُوا		فَلْيَعْمَلُوا		فَلْيَتَوَكَّلُوا
	وَلْيَتَلَطَّفُوا		وَلْيَتَكُنُوا		فَلْيَتَّقُوا
	فَلْيَأْتِكُمْ		فَلْيُؤْمِنُوا		وَلْيَقُولُوا
	فَلْيَعْبُدُوا		فَلْتَقُمْ		وَلْيَبْكُوا
	فَلْيَفْرَحُوا		فَلْيُضْحَكُوا		وَلْيَأْخُذُوا
	شُكُورًا		قَدِيرًا		فَلْيَكْفُرُوا
	صَبْرًا		الْقَهَّارِ		آثِيمًا
	ظُلُومًا		كَذَّابًا		تَوَّابًا
	غَفُورًا		كَفُورًا		جَاعِلًا
	فَخُورًا		مَّنَاعًا		جَامِعًا
	رَعُوفًا		عَجُولًا		جَبَّارًا
	عَلِيمًا		عَفُورًا		جَهُولًا

Ders 36

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بَشِرْ كُفْمٌ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ
(١٤) يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (١٥) إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ (١٦)

Onları çağırırsanız sizin çağırmanızı işitmezler. İşitseler bile size cevap veremezler. Kıyamet günü de, sizin (onları Allah'a) ortak koşmanızı tanımazlar. Hiç kimse sana, her şeyi bilen (Allah) gibi gerçekleri haber veremez. Ey insanlar, siz Allah'a muhtaçsınız, Allah ise, işte zengin ve övgüye lâyık olan O'dur. Dilerse sizi götürür ve yeni bir halk getirir. (Fatır 14-16)

Şart cümleleri

Şart cümlelerinde biri şart diğeri cevap olmak üzere iki unsur vardır.

Siz Allah'a yardım ederseniz O da size yardım eder.	إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ
---	--------------------------------------

Yukarıdaki örnekte 'Siz Allah'a yardım ederseniz' cümlesi şart, 'O da size yardım eder' ise cevaptır. Şart cümlesi daima cevap cümlesinden önce gelir.

Şart için kullanılan edatların en yaygın olanları şunlardır:

Her ne zaman	كُلَّمَا	Olduğu zaman (geniş zaman)	إِذَا	Eğer (olursa, yaparsa)	إِنْ
Her nerede	أَيْنَمَا	Kim ki	مَنْ	Eğer (olsaydı, yapsaydı)	لَوْ

Şart cümleleri için mazi fiil veya muzari meczum fiil kullanılır. Muzari fiil kullanılması halinde hem şart hem de cevap meczum olur. Bu zamanlar şart ve cevapta karışık olarak da kullanılabilir. Cevap genellikle ل veya ف harfi ile başlar, bunlar çoğu zaman tercüme edilmezler.

Eğer Rabbin dileseydi elbette bütün insanları tek bir ümmet yapardı. Onlar anlaşmazlık içinde olmaya devam ederler (11.118)	وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ
Üzerinizde Allah'ın ihsanı ve rahmeti olmasaydı, muhakkak zarara uğrayanlardan olurdunuz. (2:64)	فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ
Eğer biz bu Kur'an'ı bir dağa indirseydik, muhakkak ki onu, Allah korkusundan baş eğerek, parça parça olmuş göürdün (59:21)	لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ
24:54.	وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ
25:63	وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا
62:10	فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

2:38	فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
2:112	بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
31:12	وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ
Öyle ise sizden kim bu ayı görürse onda oruç tutsun. (2:185)	فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ
Oraya her bir topluluk atıldıkça oranın bekçileri onlara, "Size bir uyarıcı gelmemiş miydi?" diye sorarlar (67:8)	كُلَّمَا أَلْقَىٰ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلْتَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ
Nerede olursanız olun, Allah hepinizi bir araya getirir. (2:148)	أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
Zumer 57	أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ
Mulk 10	وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ
Enam 8	وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكَ لَقُضِيَ الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يُنظَرُونَ
47:07	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ
47:36	وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أَجْرَكُمْ وَلَا يَسْأَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ
41:49	لَا يَسْأَلُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَؤُسْ فَنُوطُ
42:24	أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِنْ يَشَأِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ
42:48	وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا وَإِنْ تُصِيبُهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ
46:11	وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ
47:04	وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَأُنْتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَكِنْ لِيَبْلُوَا بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ

47:21

فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرَ فَلَوْ صدَّقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ

Emir veya nehiy bildiren şartlı cümlelerin cevabının fiili mansub olur.

Enfal 46

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

İsra 22

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَخْذُولًا

Kelimelerin anlamlarını yazın.

	مَنْ أَسْلَمَ		لَوْ شَاءَ		إِنْ تَنْصُرُوا
	مَنْ يَشْكُرُ		لَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ		إِنْ تُؤْمِنُوا
	مَنْ شَهِدَ		لَوْ أَنْزَلْنَا		إِنْ تُطِيعُوهُ
	فَلْيَصْنَهُ		أَيْنَ مَا تَكُونُوا		إِذَا خَاطَبْتَهُمْ
	كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ		لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي		فَانتَشِرُوا
	فَلَوْ صدَّقُوا		لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ		مَنْ تَبَعَ

Ders 37

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۲۳)

فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ (۲۴)

Eğer kulumuza indirdiğimizde şüphe içindeyseniz o halde onun benzeri bir sure getirin ve eğer doğru söyleyenlerseniz Allah'tan başka şahitlerinizi çağırın. Eğer bunu yapmazsanız ve asla yapamayacaksınız o halde yakıtı insanlar ve taşlar olan ve kafirler için hazırlanmış olan ateşten sakının. (Bakara 23-24)

Geçmiş zamanın olumsuzu- 2:

Geçmiş zamanın olumsuzunu elde etmenin diğer bir yolu (لَمْ) veya (لَمَّا) harfiyle fiilin geniş zaman çekiminin kullanılmasıdır. Bu kullanım daha vurguludur, daha kesin anlam verir. Bu durumda fiil meczum olur.

Yapmadı	لَمْ يَفْعَلْ	Yapar	يَفْعَلُ	Yapmadı	مَا فَعَلَ	Yaptı	فَعَلَ
Görmedin	لَمْ تَرَ	Görürsün	تَرَى	Görmedin	مَا رَأَيْتَ	Gördün	رَأَيْتَ
Girmediler	لَمْ يَدْخُلُوا	Girerler	يَدْخُلُونَ	Girmediler	مَا دَخَلُوا	Girdiler	دَخَلُوا

Sütunlar sahibi İrem, ki ülkeler arasında onun eşi yaratılmamıştı (89:7-8)

إِرْمَ ذَاتِ الْعِمَادِ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ

Onu gördükleri gün onlar, sanki bir akşam veya bir kuşluk vaktinden başka kalmamış gibidirler. (79:46)

كَانَتْهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحِيهَا

Göçebe Araplar: "İnandık" dediler. De ki: "İnanmadınız, fakat 'İslâm olduk' deyin. İman kalplerinize girmede (49:14)

قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ

80:23

كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ

Alak 5

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ

09:16

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ

07:92

الَّذِينَ كَذَّبُوا شَعِيبًا كَانُوا لَمْ يَعْنُوا فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا شَعِيبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ

Kehf 72

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا

02:214

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ

37:29	قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ
40:78	وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَنْ قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَقْضِصْ عَلَيْكَ
48:13	وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا
49:11	وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِغْسِ الْأِسْمِ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ
62:5	مَثَلُ الَّذِينَ حُمِلُوا الثَّورِيَةَ ثُمَّ لَمْ يُحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا

Gelecek zamanın olumsuzu

Geniş zaman (Muzari) fiilin önüne (لَنْ) eklenmesi ve fiilin mansub hale getirilmesi suretiyle yapılır.

Yapmayacaklar	لَنْ يَفْعَلُوا	Yapacaklar	سَيَفْعَلُونَ	Bilmeyecek	لَنْ يَعْلَمَ	Bilecek	سَيَعْلَمُ
İşlemeyeceğiz	لَنْ نَعْمَلَ	İşleyeceğiz	سَنَعْمَلُ	Gitmeyeceksin	لَنْ تَذْهَبَ	Gideceksin	سَتَذْهَبُ

Kendisine kimsenin güç yetiremeyeceğini mi sanıyor? (90:5)	أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ
Bakara 55	وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً
Âl-i İmran 24	ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ
Tevbe 51	قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا
İsra 37	وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا
Muhammed 29	أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَصْعَانَهُمْ
7:143	قَالَ رَبِّ ارْنِي أَنْظُرَ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ تَرَانِي وَلَكِنْ أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي
28:17	قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ

2:120

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ

3:92

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّىٰ تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

47:34

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

	لَمْ تَفْعَلُوا		لَمَّا يَدْخُلْ		لَمْ يُخْلَقْ
	لَنْ تَرَانِي		لَمْ تَكُونُوا		لَمْ يَلْبَثُوا
	لَنْ أَكُونَ		لَمْ نَقْصُصْ		لَمْ يَرَهُ
	لَنْ تَرْضَىٰ		لَمْ يُؤْمِنْ		لَمْ تُؤْمِنُوا
	لَنْ تَنَالُوا		لَمْ يَثْبُ		لَمَّا يَلْحَقُوا
	لَمْ تَسْتَغْفِرْ		لَمَّا يَأْتِكُمْ		لَمْ يَعْلَمْ
	لَنْ يَغْفِرَ		لَنْ نُؤْمِنَ		لَمْ يُؤْمِنُوا
	لَنْ تَفْعَلُوا		لَنْ تَمَسَّنَا		لَمَّا يَعْلَمِ
	لَنْ تَبْلُغَ		لَنْ يُصِيبَنَا		لَمْ يَعْنُوا
	لَنْ يُخْرِجَ		لَنْ تَخْرُقَ		أَلَمْ أَقُلْ

Ders 38

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿١٧﴾ وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٨﴾ وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾ وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾

Deveye bakmıyorlar mı, nasıl yaratılmıştır! Ve göğe (bakmıyorlar mı) nasıl yükseltilmiştir! Ve dağlara (bakmıyorlar mı) nasıl dikilmişlerdir! Ve yeryüzüne (bakmıyorlar mı) nasıl yayılmıştır! (Gâşiye 17-20)

Geçmiş zamanın edilgeni:

Geçmiş zaman fiilinin edilgen hali birinci harfi ötre, ikinci kök harfi esre yapmak suretiyle elde edilir. Fiilin normal çekim ekleri muhafaza edilir. Etken cümlelerin nesnesi edilgen cümlelerin öznesi olur ve merfu olur.

Öldürüldü	قُتِلَتْ	Öldürdü (Dş)	قَتَلَتْ	Öldürüldü	قُتِلَ	Öldürdü (Er)	قَتَلَ
Yazıldı	كُتِبَتْ	Yazdı	كَتَبَتْ	Yazıldı	كُتِبَ	Yazdı	كَتَبَ
Vuruldu	ضُرِبَتْ	Vurdu	ضَرَبَتْ	Vuruldu	ضُرِبَ	Vurdu	ضَرَبَ

Ayetleri tahlil edin.

Ey iman edenler! Sizden öncekilere yazıldığı gibi, korunmanız için sizin üzerinize oruç yazıldı (2:183)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

İnsan zayıf yaratıldı (4:28)

خُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا

Böylece sihirbazlar bilinen bir günün belirlenen vaktinde bir araya getirildi (26:38)

فَجَمَعَ السَّحَرَةَ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

Eğer Allah yolunda öldürülürseniz, ya da ölürseniz Allah'ın bağışlaması ve rahmeti onların topladıklarından daha hayırlıdır (3:157)

وَلَئِن قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتْتُم لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ

Bundan dolayı sen çağır ve emrolunduğun gibi dosdoğru ol. Onların hevâ ve heveslerine uyma (42:15)

فَلِذَلِكَ فَادُعْ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ

8:2

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا

Kendilerine savaş açılmış olanlara, zulmedilmiş oldukları için izin verildi. (22:39)

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا

59:11

يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِن أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ

33:14

وَلَوْ دَخَلَتْ عَلَيْهِمْ مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سَأَلُوا الْفِتْنَةَ لَأْتَوْهَا

81:08-09	وَإِذَا الْمَوْئِدَةُ سُئِلَتْ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ
02:61	وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ
10:52	ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ
81:05	وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ
81:10	وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ
03:101	وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
40:12	ذَلِكُمْ بَأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ
6:45	فَقَطِّعْ دَائِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
82:04	وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ

...أم...ا

Bu kalıpla yapılan cümleler “yapsan da, yapmasan da” “olsa da olmasa da” anlamlarına gelir. Fiiller geçmiş zaman çekiminde gelir, fakat mana geniş zamandır. Ayrıca, “o mu yoksa bu mu”, “öyle mi yoksa böyle mi” anlamında da kullanılır.

Yasin 10	وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
Şuara 136	قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَضْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ
Tur 15	أَفَسِحْرٌ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ
Naziat 27	أَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ السَّمَاءُ بَنَاهَا
Cin 10	وَأَنَا لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدُ بِمَنْ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا
Araf 193	

سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَامِتُونَ

02-06

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَلْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

12-39

أَرْبَابٌ مُتَّفَعُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

14-21

قَالُوا لَوْ هَدَانَا اللَّهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجْرِعْنَا أَمْ صَبْرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَحِيصٍ

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

أَمِرَتَ	جُمِعَ	سُئِلَتْ
بُعِثَتْ	قُطِعَ	سُئِلُوا
حُشِرَتْ	قَتِلَتْ	ظَلِمُوا
خُلِقَ	قُتِلْتُمْ	فُجِرَتْ
دُخِلَتْ	قِيلَ	هُدِيَ
دُعِيَ	كُتِبَ	سُيِّرَتْ
ذُكِرَ	نُشِرَتْ	ضُرِبَتْ
صَامِتُونَ	أَرْبَابٌ	نَذَرِي
تَشْرَبُونَ	أَنْتُمْ	هَاتُوا
تَعْلَمُونَ	أَلْذَرْتَهُمْ	هَدَانَا
تُنذِرُهُمْ	أَجْرِعْنَا	يَأْكُلُ
سَوَاءٌ	أَرَادَ	يَخَافُونَ
أَمْ	أَشَدُّ	يَرْزُقُ
أَوْعِظَتْ	أَشْرَّ	يَشَاءُ
بَنَاهَا	أَفْسَحَرُ	يَشْرَبُ
تَأْكُلُونَ	يَقُولُونَ	يُشْرِكُ
جَاءَهُمْ	خَلَقْنَاهُمْ	يَعْلَمُونَ

Ders 39

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ (۷) فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا (۸) وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا (۹) وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ
وَرَاءَ ظَهْرِهِ (۱۰) فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا (۱۱) وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا (۱۲)

Kime kitabı sağından verilirse, kolay bir hesapla hesaba çekilecek, sevinçli olarak ailesine dönecektir. Fakat kime kitabı sırtının arkasından verilirse, yok olmayı isteyecek ve alevli ateşe girecektir. (İnşikak 7-15)

Geniş zamanın edilgeni:

Muzariyat harfinin hareketi ötre, ikinci kök harfin hareketi üstün yapılarak geniş zamanın edilgeni elde edilir.

Edilgen muzari		Etken muzari	
Öldürülür	يُقْتَلُ	Öldürür	يَقْتُلُ
İnkâr edilir	يُكْفَرُ	İnkâr eder	يَكْفُرُ
Merhamet edilir	يُرْحَمُ	Merhamet eder	يُرْحَمُ
Zulmedilir	يُظْلَمُ	Zulmeder	يُظْلِمُ
Döndürülür	يُرْجَعُ	Döner	يَرْجِعُ

Not: Bazı fiil kalıplarının muzariyat harfleri ötrelidir. Bu bakımdan edilgene benzerler. Bunları ayırt etmek için fiilin ikinci kök harfinin hareketine bakmak gerekir. Bu hareke üstün ise edilgendir, esre ise türetilmiş bir fiilin etken muzari

halidir: يُجَاهِدُ يُخْرِجُ يُسَبِّحُ

Ayetlerdeki edilgen fiilleri tahlil edin.

O gün kimse günahından sorulmaz, ne bir insan ne de bir cin. (55:39)	فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ
Suçlular simalarından tanınırlar ve alınlarından ve ayaklarından yakalanırlar (55: 41)	يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالتَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ
Onların bu şahitliği yazılacak ve sorguya çekilecekler. (43:19)	سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ
Artık o gün kimseye zerre kadar zulüm yapılmaz ve size yaptıklarınızın karşılığında başkası verilmez. (36:54)	فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
34:25	قُلْ لَا تُسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ
16:20	وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ

3:132	وَاطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
16:50	يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ
Bakara 279	وَإِنْ تُبْتِغُوا فَلََكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ
Ankebut 57	كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ
11:15	مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ
35:36	وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يَقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا
76:17	وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا
83:17	ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ
78:18	يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا
77:36	وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ
76:15	وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِانْبِيَاءٍ مِنْ فَضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا
75:36	أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى
70:38	أَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ
68:42	يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
66:6	لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ
64:16	وَمَنْ يُوقِ شَحْنَهُ فَوَلِّ لِنَاكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

Temyiz

Bir işin hangi bakımdan yapıldığını göstermek için tenvinli mansub isimler kullanılır.

O halde tadın, sizi azaptan başka bir bakımdan arttırmayacağız. (Nebe 30)

فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا

Arkadaşıyla konuşurken ona; "Ben malca senden fazlayım, adamca da senden güçlüyüm" dedi. (Kehf 34)

فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا

Mülk 2

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا

Taha 114

وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا

Nisa 22

إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا

Ahzab 22

وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا

37:11

فَاسْتَفْتِهِمْ أَهَمْ أَسَدٌ خَلَقْنَا أَمْ مِنْ خَلْقِنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ

40:07

رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا

40:21

كَانُوا هُمْ أَسَدٌ مِنْهُمْ قُوَّةٌ وَأَنَارًا فِي الْأَرْضِ فَآخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ

9:20

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ

30:24

وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا

41:33

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

6:19

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ

18:39

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتِكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنَّ تَرْنِ أَنَا أَقَلُّ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

يُؤْمَرُونَ	يُفْعَلُونَ	يُسْأَلُ
يُوقَ	يُطَافُ	يُدْخَلُ
يُؤْذَنُ	يُسْأَلُونَ	يُخْلَقُونَ
يُوحَى	يُدْعَوْنَ	يُخَفَّفُ
يُكْشَفُ	يُقْتَلُ	يُبْخَسُونَ
يُقْضَى	تُكْتَبُ	تُرْحَمُونَ
يُقَالُ	تُؤْمَرُونَ	تُرْجَعُونَ
يُعْرَفُ	تُظْلَمُ	يُسْتَقَوْنَ
عَذَابًا	وَأَنَارًا	عِلْمًا
مَالًا	دَرَجَةً	سَبِيلًا
نَفْرًا	خَوْفًا	قُوَّةً
وَلَدًا	طَمَعًا	عَمَلًا

Ders 40

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ الَّذِينَ كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٩٧﴾

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصْبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿٩٨﴾ لَوْ كَانَ هُوَ لِآءِ إِلَهَةً مَا وَرَدُوهَا وَكُلٌّ فِيهَا

خَالِدُونَ ﴿٩٩﴾

Gerçek vaad yaklaştı. İnkâr edenlerin gözleri birden donup kalır. "Vah bize, biz bundan gaflet içinde idik. Meğer biz zalimler imişiz!" . Siz ve Allah'tan başka tapdıklarınız cehennem odununuz. Siz, oraya gireceksiniz. Eğer onlar tanrı olsalardı oraya girmezlerdi. Hepsi orada sürekli kalacaklardır. (Enbiya 97-99)

İsmi failin fiil anlamında kullanımı

İsmi fail, geniş zaman fiili olarak kullanılabilir ve cümlenin manasına bağlı olarak "yapar, yapacak" anlamlarına gelir. İsmi mef'ul de benzer şekilde "yapılır, yapılacak" anlamında kullanılır.

Hani, Rabbin meleklerle, "Ben yeryüzünde bir halife yapacağım" demişti (2:30)	وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً
Hiçbir şey hakkında sakın "yarın şunu yapacağım" deme (18:23)	وَلَا تَقُولَنَّ لَشَاءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَدًا
Rabbimiz! Şüphesiz sen hakkında şüphe olmayan bir günde insanları toplayacaksın. (3:9)	رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ
Mutlaka ben Rabbime gideceğim. O, bana yol gösterecektir. (37:99)	وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ
Onlara orada hiçbir yorgunluk dokunmaz, onlar oradan çıkarılmayacaklar. (15:48)	لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ
Ve Allah, gizlemekte olduğunuzu ortaya çıkaracaktır (2:72)	وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ
Kıyamet günü mutlaka gelecektir. Sen şimdi güzel bir şekilde hoşgörü ile muamele et. (15:85)	وَإِنَّ السَّاعَةَ لَأْتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ
39:30	إِنَّكَ مَيِّتٌ وَأَنْتُمْ مَيِّتُونَ
52:07-08	إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ
06:134	إِنَّ مَا تُوعَدُونَ لَآتٍ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

5:37	وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ
2:156	الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ
5:22	إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَنَنُودِلُهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِن يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ
41:50	وَلَعِنَ أَذْقَنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسَّئُهُ لِيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً
6:29	وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ
83:15	كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ
34:38	وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ
44:35	إِنَّ هِيَ إِلَّا مَوْتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ
11:37	وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّعْرَقُونَ

Yapagelmek: Geniş zaman fiilinden önce (كان) fiilinin geçmiş zamanı gelirse “geçmişte sürekli yapmak, yapagelmek, edegelmek” anlamları elde edilir.

Araf 39	وَقَالَتْ أُولِيهِنَّ لِأَخْرَابِهِنَّ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ
Rum 56	فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ
6-164	ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ
Yasin 65	الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
Âl-i İmran 106	فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ
Yunus 70	مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُنذِرُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

Tevbe 77	فَاعْتَبِهِمْ نَفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ
Maide 62	وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ الشَّحْتِ لَيْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
7-70	قَالُوا احْبِثْنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤَنَا
7-137	وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ
12-57	وَلَا جُرْأَلِيَّةَ لِلدَّيْنِ أَمْنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

	رَبُّكَ	جَاعِلٌ	غَدًا
	لَا تَقُولَنَّ	فَاعِلٌ	بِمُنْشَرِينَ
	رَيْبٍ	جَامِعٌ	كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ
	نَصَبٌ	بِمُنْخَرَجِينَ	فَاصْفَحِ
	مُعْرِقُونَ	مُخْرِجٌ	مَيِّتُونَ
	السَّاعَةَ	مَيِّتٌ	دَافِعٌ
	مُقِيمٌ	بِخَارِجِينَ	مَفْعُولًا
	أَصَابَتْهُمْ	مُصِيبَةٌ	رَاجِعُونَ
	وَعَدُهُ	دَاحِلُونَ	كَانُوا يَكْذِبُونَ
	يَوْمَئِذٍ	قَائِمَةٌ	مُنْفَطِرٌ
	بِمَبْعُوثِينَ	بِمُعْجِزِينَ	لَمَحْجُوبُونَ
	كَانُوا يَكْفُرُونَ	كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ	مُحْضَرُونَ
	كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ	كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ	كَانُوا يَعْمَلُونَ
	كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ	كَانُوا يَكْسِبُونَ	كَانَ يَعْبُدُ
	كَانُوا يَتَّقُونَ	كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ	كَانَ يَصْنَعُ

Ders 41

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ

السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١﴾ وَأَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي إِسْرَائِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِي وَكَيْلًا ﴿٢﴾

Kendisine ayetlerimizden bir kısmını gösterelim diye kulunu (Muhammed'i) bir gece Mescid-i Haram'dan çevresini bereketlendirdiğimiz Mescid-i Aksa'ya götüren Allah'ın şanı yücedir. Hiç şüphesiz o, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir. Mûsâ'ya Kitab'ı (Tevrat'ı) verdik ve onu, "Benden başkasını vekil edinmeyin" diyerek, İsrail oğullarına bir rehber yaptık. (İsra 1-2)

İsmi zaman- İsmi mekân

Bir işin yapılma zamanını veya yerini gösteren isimlerdir. Mim ile başlayan üç kalıp halinde olur: مَفْعَلٌ، مَفْعَلٌ، مَفْعَلَةٌ

Bu isimlerin çoğulu مَفَاعِلٌ kalıbı üzere olur.

Mana	Çoğul	İsmi zaman- İsmi mekân	Fiil
Secde zamanı ve yeri	مَسَاجِدُ	مَسْجِدٌ	سَجَدَ
Mesken, ikametgâh	مَسَاكِينُ	مَسْكَنٌ - مَسْكَنَةٌ	سَكَنَ
Kabir	مَقَابِرُ	مَقْبَرَةٌ	قَبَرَ
İçme yeri-zamanı	مَشَارِبُ	مَشْرَبٌ	شَرِبَ

İsra 1	سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى
Bakara 14	وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَى فِي خَرَابِهَا
Bakara 60	فَأَنْفَجَرْتُمْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرِبَهُمْ
İbrahim 45	وَسَكَنْتُمْ فِي مَسَاكِينِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
Bakara 115	وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ
Mearic 40	فَلَا أُفْسِمْ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ أَنَا لَقَادِرُونَ
Şuara 38	فَجَمَعَ السَّحَرَةَ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ

Tekasur 2	أَلْهَيْكُمْ التَّكَاثُرُ حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ
Yasin 52	قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا
Secde 16	تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ
Hud 81	إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ
79:39	فَأَمَّا مَنْ طَغَى وَآثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى
02:126	وَمَنْ كَفَرَ فَأُمْتِعْهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ
03:151	وَمَا أُولَئِكَ إِلَّا فِي سَعْيِهِمْ مَحْمُودٌ وَالَّذِينَ يُضِلُّونَ عَنْ سُبُلِ اللَّهِ يُضِلُّونَ كَمَا ضَلُّوا وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمِينَ
75:29-30	وَالْتَفَتِ السَّاقِ بِالسَّاقِ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ
56:75	فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ

İsmi alet

İsmi alet مَفْعَالٌ veznine göre olur. Çoğulu ise مَفَاعِلٌ vezninde olur.

Mana	Çoğul	İsmi alet	Kök Fiil
Anahtar	مَفَاتِحُ	مِفْتَاحُ	فَتَحَ
Merdiven	مَعَارِجُ	مِعْرَاجُ	عَرَجَ
Tartı	مَوَازِنُ	مِيزَانُ	وَزَنَ

Enam 59	وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ
Mearic 3	سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ لِّلْكَافِرِينَ لَئِن لَّمْ يَظْهَرِ لَهُمْ لَآئِن لَّهُمْ دَافِعٌ مِّنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ
Nur 35	اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ

11:85	وَيَا قَوْمِ أَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْنُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ
21:47	وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئاً
39:63	لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

	مَشَاكِبُ		مَغْرِبُ		مَأْوَى
	مِصْبَاحُ		مَفَاتِيحُ		مَثْوَى
	مَصِيرُ		مَقَابِرُ		مَرْقَدِنَا
	مَضَاجِعُ		مَقَالِيدُ		مَسَاجِدُ
	مَعَارِجُ		مِكْيَالُ		مَسَاقُ
	مَغَارِبُ		مَوَازِينُ		مَسَاكِينُ
	مِيزَانُ		مَوَاقِعُ		مَسْجِدُ
	مِيقَاتُ		مَوْعِدُهُمْ		مَشَارِقُ
	مَسَاكِينُ		مَشْرِقُ		مَشْرَبُهُمْ

Ders 42

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبِّي

أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَنَفِتْ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٢٢﴾

Görölmeyene taşlayarak: "Onlar üçtür, dördüncüleri köpekleridir" diyecekler; "Beştir, altıncıları köpekleridir" diyecekler. "(Hayır,) Yedidir, sekizincileri köpekleridir." diyecekler. De ki: "Onların sayısını Rabbim daha iyi bilir. Onları bilen azdır." Onun için onlar hakkında, sathi tartışma dışında, derin münakaşaya girme ve onlar hakkında bunlardan hiçbirine bir şey sorma. (Kehf 22)

Sayılar

1/2	نِصْفٌ
1/3	ثُلُثٌ
2/3	ثُلُثَانِ
2/3	ثُلُثَيْنِ
2/3	ثُلُثَيْ
1/4	رُبْعٌ
1/6	سُدُسٌ
1/8	ثَمْنٌ

100	مِائَةٌ
200	مِائَتَانِ
1000	أَلْفٌ
2000	أَلْفَيْنِ

10	عَشْرٌ
20	عِشْرُونَ
30	ثَلَاثُونَ
40	أَرْبَعُونَ
50	خَمْسُونَ
60	سِتُّونَ
70	سَبْعُونَ
80	ثَمَانُونَ
90	تِسْعُونَ

1	وَاحِدٌ (أَحَدٌ)
2	اِثْنَانِ (اِثْنَيْنِ)
3	ثَلَاثٌ
4	أَرْبَعٌ
5	خَمْسٌ
6	سِتٌّ
7	سَبْعٌ
8	ثَمَانِيٌّ
9	تِسْعٌ

Sayıların genel yapısı yukarıda verildiği gibidir. Bunlara ilave olarak sayıların sonuna (ة) eklenerek dişil yapılabilir:

(خَمْسَةٌ) beş. Birinci harften sonra (ل) eklenerek sıralama sayısına döndürülebilir: (خَامِسٌ) beşinci.

Kesirli sayılar da bu köklerden türetilir.

Ayrıca, 10-90 arası sayıların sonu, cümledeki yerine göre (ون) yerine (ين) şeklini alabilir: (سَبْعُونَ) veya (سَبْعِينَ) gibi.

Yunus 3	أَنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ
Muddessir 27-30	وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرٌ لَا تُبْقَى وَلَا تَذَرُ لَوْ آحَاةٌ لِلْبَشَرِ عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ
Sad 23	إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعَجَةً

Araf 155	وَإِخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَاتِنَا
Mearic 4	تَعْرِجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ
Maide 26	قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً
Tevbe 2	فَاسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ
Nisa 12	وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرَّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ
69:32	ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ
02:60	وَإِذِ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا
02:196	فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ
58:04	فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتِمَّ سَا فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَاطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا
24:04	وَالَّذِينَ يَزُمُونَ الْمَحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً

Te'kid

Te'kid (kuvvetlendirme, vurgulama) alameti olarak kelimelerin başında (ل) ve (قَدَّ), sonlarında ise (ن) ve (نَّ) harfleri kullanılır.

Tevbe 128	لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ
Alak 15	كَأَلَّا لَعْنُ لَمْ يَنْتَه لَنْسَفَعَنَّ بِالنَّاصِيَةِ
Bakara 155	وَلَنْبَلُونَكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ
Bakara 221	وَلَا مَئْمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ
Nisa 119	

وَلَا ضَلَّلْتَهُمْ وَلَا مَرَّتَهُمْ وَلَا مَرَّتَهُمْ فَلْيَغْيِرَنَّ خَلْقَ اللَّهِ

14:12

وَمَا لَنَا إِلَّا أَنْتَوَكُلَّ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَيْنَا سُبُلَنَا وَلَنْصَبِرَنَّ عَلَى مَا آذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ

14:13

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّسُلِهِمْ لَنْخَرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنْهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ

16:41

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنَبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً

20:71

فَلَا قِطْعَنَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلِكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَا صَلْبَتِكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمَنَّ إِنَّا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَى

20:97

وَانظُرْ إِلَى إِلْهِكِ الَّتِي ظَلَّتْ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

	الرُّبْعُ	تِسْعَةٌ	إِثْنَتَا عَشْرَةَ
	سَادِسُهُمْ	ثَلَاثَةٌ	أَرْبَعَةٌ
	سَبْعُونَ	ثَمَانِينَ	أَرْبَعِينَ
	سَبْعِينَ	خَمْسَةٌ	أَلْفٌ
	سِتَّةٌ	خَمْسِينَ	تِسْعٌ
	سِتِّينَ	رَابِعُهُمْ	سَبْعَةٌ
	الثُّلُثُ	عَشْرَةٌ	تِسْعُونَ
	السُّدُسُ	عَشْرٌ	النِّصْفُ
	وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ	لَنَسْفَعَنَ	لَقَدْ
	وَلَا ضَلَّلْنَاهُمْ	وَلَنَصْبِرَنَّ	وَلَا مَرَّتَهُمْ
	لَنُحَرِّقَنَّهُ	وَلَتَعْلَمَنَّ	وَلَا صَلْبَتِكُمْ

Ders 43

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذْ هَبَّتْ أَنْتَ وَأُخُوكَ بِآيَاتِي وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي ﴿٤٢﴾ إِذْ هَبَّا إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى ﴿٤٣﴾ فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَعَلَّهُ
يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَى ﴿٤٤﴾ قَالَا رَبَّنَا إِنَّنَا نَخَافُ أَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطْغَى ﴿٤٥﴾ قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمَا أَسْمَعُ
وَأَرَى ﴿٤٦﴾ فَاتَّبِعَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكَ وَالسَّلَامُ
عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى ﴿٤٧﴾

Sen ve kardeşin, ayetlerimi götürün, beni anmakta gevşeklik etmeyin. Firavuna gidin, çünkü o azdı. Ona yumuşak söz söyleyin, belki öğüt alır veya korkar. Dediler ki: "Rabbimiz, onun bize taşkınlık etmesinden, yahut iyice azmasından korkuyoruz." Korkmayın, dedi, ben sizinle beraberim, iştir ve görürüm. Haydi, varın ona, deyin ki: Biz senin Rabbinin elçileriyiz; İsrail oğullarını bizimle gönder, onlara azap etme. Biz Rabbinden sana bir ayet getirdik. Esenlik, hidayete uyanlardır. (Taha 42-47)

İkil

İki tane olan nesnelere ifade etmek için ikil hal kullanılır. İkil hal, kelimenin sonuna merfu hal için (ان), mansub ve mecrur hal için (ين) harfleri getirilerek yapılır.

İki taife, grup	طَائِفَتَانِ	İki kadın	إِمْرَاتَانِ	İki kere	مَرَّتَانِ	İki cennet	جَنَّاتَانِ
İki deniz	بَحْرَيْنِ	İki batı	مُعْرَبَيْنِ	İki doğu	مَشْرِقَيْنِ	İki cennet	جَنَّاتَيْنِ

İkil halin zamirleri ve fiil çekimleri aşağıda verilmiştir.

Siz ikinizi/ikinize/ikinizin	كُومَا	Siz ikiniz	أَنْتُمَا
O ikisini/ikisine/ikisininin	هُمَمَا	O ikisi	هُمَا

	2nci Şahıs		3ncü Şahıs	
Emir	Muzari	Mazi	Muzari	Mazi
كُونَا	تَكُونَانِ	كُنْتُمَا	يَكُونَانِ	كَانَا
قُولَا	تَقُولَانِ	قُلْتُمَا	يَقُولَانِ	قَالَا
إِذْ هَبَا	تَذْهَبَانِ	ذَهَبْتُمَا	يَذْهَبَانِ	ذَهَبَا

Maide 23

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَانكَبُوا عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَعَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ

Kehf 32

وَأَضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا

Rahman 46	وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ
Rahman 17	رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ
Ahzab 4	مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي حَوْفِهِ
Taha 49	قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يَا مُوسَى
Kasas 23	قَالَ مَا خَطْبُكُمَا
Bakara 36	فَازْلَهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ
Haşr 17	فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاؤُ الظَّالِمِينَ
Maide 75	مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ

İkil isimlerin yer aldığı isim tamlamalarında, muzaf (birinci kelime) ikil ise, bu kelimenin sonundaki (ن) harfi düşer.

20:47	فَأْتِيَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ
18:80	وَأَمَّا الْعُلَامُ فَكَانَ آبَاؤُهُ مُؤْمِنِينَ فَخَشِينَا أَنْ يُزْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا
12:100	وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا
22:10	ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ
111:1	تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

إِذْهَبَا	رَجُلَانِ	قَالَا
يَأْكُلَانِ	عَلَيْهِمَا	فَكُلَا
عَاقِبَتُهُمَا	كُمَا	لَا تَقْرَبَا

	فَتَكُونَا		هُمَا		أَنْتُمَا
	ذَاقَا		إِمْرَاتَانِ		فَأَخْرَجَهُمَا
	مَعَكُمْمَا		مَعْرَبَيْنِ		خَطْبُكُمَا
	رَسُولَا رَبِّكَ		طَائِفَتَانِ		رَبُّكُمَا
	أَلَمْ أَنْهَكُمَا		بَحْرَيْنِ		رَجُلَيْنِ
	لَكُمْمَا		مَرَّتَانِ		جَنَّتَيْنِ
	فَأْتِيَاهُ		مَشْرِقَيْنِ		لِأَحَدِهِمَا

Ders 44

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾ قُمْ فَأَنْذِرْ ﴿٢﴾ وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾ وَتِيَابِكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿٥﴾ وَلَا تَمُنْ بِمَنْ يَدْرِيْكَ فَاغْتَبِرْ ﴿٦﴾ وَلَا تَنْسَوِى الْعَهْدَ فَإِن كُنَّ فِتْنَةً فَاصْبِرْ ﴿٧﴾

Ey örtünüp bürünen (Peygamber!) Kalk da uyar. Rabbini yücelt. Elbiseni temizle. Pislikten uzak dur. Verdiğini çok bularak başa kakma. Rabbin için sabret. (Muddessir 1-7)

Türetilmiş fiiller:

Fiillerin kök harflerine başka harfler ilave edilerek fiiller türetilir. Bu işlem, Türkçedeki fiil türetmeye benzer. Örnek olarak bakmak fiiline bazı eklemeler yapılarak bakışmak, baktırmak, bakıştırmak, vs. fiillerinin türetilmesi gösterilebilir. Türetilmiş fiillerin çeşitli kalıpları vardır. Bu kalıplar fiillerin manalarını değiştirir. Kur'an'da çok kullanılan kalıplar ayrı ayrı derslerde anlatılacaktır. Ön bilgi için Kitabın sonunda bulunan "Sülesi Mezid Fiil Çekimleri" ve "Fiil Kalıpları Özeti" tablolarını inceleyin.

Fiillerin hangi kalıptan olduğunu tesbit etmek için fiilin tekil üçüncü şahıs mazi çekimindeki harfler sayılır. Örnekler:

Anlamı	Cinsi	Kalıp	Kök harfleri	Harf sayısı	Fiil
Yaptı	Üçlü, basit	I	ف ع ل	3	فَعَلَ
Tesbih etti	Dörtlü, türetilmiş	II	س ب ح	4	سَبَّحَ
Cihat etti	Dörtlü, türetilmiş	III	ج ه د	4	جَاهَدَ
Çıkardı	Dörtlü, türetilmiş	IV	خ ر ج	4	أَخْرَجَ
Öğüt aldı, derin düşündü	Beşli, türetilmiş	V	ذ ك ر	5	تَذَكَّرَ
Soruşturdu	Beşli, türetilmiş	VI	س ا ل	5	تَسَاءَلَ
Yarıldı	Beşli, türetilmiş	VII	ف ط ر	5	انْفَطَرَ
Anlaşmazlığa düştü	Beşli, türetilmiş	VIII	خ ل ف	5	اِخْتَلَفَ
Bağışlanma diledi	Altılı, türetilmiş	X	غ ف ر	6	اسْتَغْفَرَ
Fısıldadı	Dörtlü, basit		و س و س	4	وَسَّوَسَ

(فَعَلَ - يُفَعِّلُ) kalıbı

İkinci kök harfe şedde konularak yapılır. Genel olarak çok yapma, devamlı yapma ve yaptırma anlamlarını katar. Bazı fiillerde farklı anlamlar kazanır.

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Yüceltmek, övmek	تَسْبِيْحٌ	مُسَبِّحٌ	مُسَبِّحٌ	سَبِّحْ	يُسَبِّحُ	سَبَّحَ

Bu kalıptaki fiillerin şahıslara göre mazi ve muzari çekimleri şöyledir:

نُسَبِّحُ	Biz	أَسْبِحُ	Ben
تُسَبِّحُونَ	Siz	تُسَبِّحُ	Sen
يُسَبِّحُونَ	Onlar	يُسَبِّحُ	O (er)
		تُسَبِّحُ	O (dş)

سَبَّحْنَا	Biz	سَبَّحْتُ	Ben
سَبَّحْتُمْ	Siz	سَبَّحْتَ	Sen
سَبَّحُوا	Onlar	سَبَّحَ	O (er)
		سَبَّحْتَ	O (dş)

Bu kalıptaki fiillerden Kur'an'da en çok kullanılanlar şunlardır:

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Yalanlamak	تَكْذِيبٌ	مُكْذَبٌ	مُكْذِبٌ	كَذَبْ	يُكْذِبُ	كَذَّبَ
Haram kılmak	تَحْرِيمٌ	مُحْرَمٌ	مُحْرِمٌ	حَرِّمْ	يُحَرِّمُ	حَرَّمَ
İndirmek	تَنْزِيلٌ	مُنْزَلٌ	مُنْزِلٌ	نَزَلْ	يُنْزِلُ	نَزَلَ
Müjde vermek	تَبَشِيرٌ	مُبَشَّرٌ	مُبَشِّرٌ	بَشِّرْ	يُبَشِّرُ	بَشَّرَ
Haber vermek	---	---	---	نَبِّئْ	يُنَبِّئُ	نَبَّأَ
Kurtarmak	---	---	مُنَجِّجٌ	نَجِّجْ	يُنَجِّجِي	نَجَّجَى
Cezalandırmak	تَعْدِيبٌ	مُعَدَّبٌ	مُعَدِّبٌ	عَدِّبْ	يُعَدِّبُ	عَدَّبَ
Açıklamak	تَبْيِينٌ	مُبَيَّنٌ	مُبَيِّنٌ	بَيِّنْ	يُبَيِّنُ	بَيَّنَّ
Öğretmek	تَعْلِيمٌ	مُعَلَّمٌ	مُعَلِّمٌ	عَلِّمْ	يُعَلِّمُ	عَلَّمَ
Dönmek	---	---	مَوْلٍ	وَلِّ	يُوَلِّي	وَلَّى
Süslemek	تَزْيِينٌ	مُزَيَّنٌ	مُزَيِّنٌ	زَيِّنْ	يُزَيِّنُ	زَيَّنَّ
İleri göndermek, sunmak	تَقْدِيمٌ	مُقَدَّمٌ	مُقَدِّمٌ	قَدِّمْ	يُقَدِّمُ	قَدَّمَ

12:21

وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ

12:37

قَالَ لَا يَا تُبَيِّكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي

17:44

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ

18:57

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ

24:61	فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ
26:169-170	رَبِّ نَجْحَىٰ وَأَهْلَىٰ مِمَّا يَعْمَلُونَ فَنجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ
37:112	وَبَشِّرْناهُ بِاسْحَاقَ نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ
39:17	وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَن يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادِ
39:23	اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيًّا
40:13	هُوَ الَّذِي يُرِيكُم آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُم مِّنَ السَّمَاءِ رِزْقًا
42:23	ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
42:48	وَأَنَا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَحَرِحَ بِهَا وَإِنْ تُصِيبُهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ
43:25	فَأَنتَقِمْنَا مِنْهُمْ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكذِّبِينَ
43:63	قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ
3:129	وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ
49:1	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
57:17	قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ
66:3	وَإِذْ أَسْرَّ النَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ
78:27-28	إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا
82:9	كَأَلَّا بِلْ تُكذِّبُونَ بِالذِّبِينِ

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ

Tabloyu doldurun

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
						كَذَّبَ
						نَزَّلَ
						نَبَأَ
						عَذَّبَ
						عَلَّمَ
						حَرَّمَ
						بَشَّرَ
						نَجَّى
						قَدَّمَ
						بَدَّلَ
						سَخَّرَ
						كَلَّمَ
						ذَكَرَ
						مَتَّبَعَ
						فَضَّلَ
						فَضَّلَ

Ders 45

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ أَوْوَا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّى يُهَاجِرُوا وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا
عَلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

Onlar ki inandılar, hicret ettiler, Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla savaştılar ve onlar ki (yurtlarına göçenleri) barındırdılar ve yardım ettiler; işte onlar, birbirlerinin velisidir. İnanıp da hicret etmeyenlere gelince, onlar hicret edinceye kadar, onların velâyetinden size bir şey yoktur (onları korumakla yükümlü değilsiniz). Fakat dinde yardım isterlerse (onlara) yardım etmeniz gerekir. Yalnız, aranızda antlaşma bulunan bir topluma karşı (yardım etmeniz) olmaz. Allah, yaptıklarınızı görmektedir. (Enfal 72)

(فَاعِلٌ - يُفَاعِلُ) kalıbı

Birinci kök harften sonra bir elif eklenerek yapılır. Bir birine karşı yapmak anlamını katar.

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Cihat etmek	مُجَاهَدَةٌ	مُجَاهَدٌ	مُجَاهِدٌ	جَاهِدْ	يُجَاهِدُ	جَاهَدَ

Bu kalıptaki fiillerin şahıslara göre mazi ve muzari çekimleri şöyledir:

نُجَاهِدُ	Biz	أُجَاهِدُ	Ben	جَاهَدْنَا	Biz	جَاهَدْتُ	Ben
تُجَاهِدُونَ	Siz	تُجَاهِدُ	Sen	جَاهَدْتُمْ	Siz	جَاهَدْتَ	Sen
يُجَاهِدُونَ	Onlar	يُجَاهِدُ	O (er)	جَاهَدُوا	Onlar	جَاهَدَ	O (er)
		تُجَاهِدُ	O (dş)			جَاهَدْتَ	O (dş)

Bu kalıptaki fiillerden Kur'an'da en çok kullanılanlar şunlardır:

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Savaşmak	مُقَاتَلَةٌ	مُقَاتَلٌ	مُقَاتِلٌ	قَاتِلْ	يُقَاتِلُ	قَاتَلَ
Tartışmak, çekişmek	---	---	---	---	يُحَاجُّ	حَاجَّ
Çağırma, nida etmek	---	---	مُنَادٍ	نَادِ	يُنَادِي	نَادَى
Ahitleşmek, sözleşmek	مُعَاهَدَةٌ	---	---	عَاهِدْ	يُعَاهِدُ	عَاهَدَ
Tartışmak	مُجَادَلَةٌ	---	مُجَادِلٌ	جَادِلْ	يُجَادِلُ	جَادَلَ
Sorumlu tutmak, ceza vermek	مُؤَاخَذَةٌ	---	---	---	يُؤَاخِذُ	أَخَذَ
Göç etmek	مُهَاجِرَةٌ	---	مُهَاجِرٌ	هَاجِرْ	يُهَاجِرُ	هَاجَرَ
Yarışmak	---	---	---	سَارِعْ	يُسَارِعُ	سَارَعَ

16:91	وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ
18:58	وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَ
18:73	قَالَ لَا تَأْخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تَزِهْقِنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا
22:39	أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلِمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ
3:193	رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا
3:65	يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتِ التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
3:66	هَآ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ حَآجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ
33:15	وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلِ لَا يُؤْتُونَ الْآذِينَ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا
35:45	وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَىٰ ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى
4:100	وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَآغِمًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكُهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا
48:16	قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتُدْعُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُولَىٰ بِأْسٍ شَدِيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ
49:15	إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ
5:58	وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هُزُورًا وَلَعِبًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ
61:11	تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
66:9	يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

8:72

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ أَوْوُوا وَتَصَرَّوْا أَوْلِيَاءَ بَعْضٍ

Tabloyu doldurun

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
						قَاتَلَ
						نَادَى
						جَاهَدَ
						جَادَلَ
						هَاجَرَ
						حَاجَّ
						عَاهَدَ
						أَخَذَ
						سَارَعَ

Ders 46

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (۱۰) إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ

بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ (۱۱) إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ (۱۲)

Onları uyarsan da uyarımasan da onlar için birdir, inanmazlar. Sen ancak zikre uyan ve görmeden Rahman'dan korkan kimseyi uyarabilirsin. İşte öylesini bir mağfiret ve güzel bir mükâfatla müjdele. Biziz, biz ki, ölüleri diriltiriz ve öne sürdükleri işleri ve bıraktıkları eserleri yazarız. Zaten biz, her şeyi apaçık bir kütüğe ayrıntılı olarak tek tek saydık. (Yasin 10-12)

(أَفْعَلٌ - يُفْعَلُ) kalıbı

Bu kalıp, fiilin başına bir (ي) harfi ilave edilerek yapılır. Bu şekilde fiile yaptırmak, ettirmek anlamı kazandırılır.

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Çıkarmak	إِخْرَاجٌ	مُخْرَجٌ	مُخْرِجٌ	أَخْرِجْ	يُخْرِجُ	أَخْرَجَ

Bu kalıptaki fiillerin şahıslara göre mazi ve muzari çekimleri şöyledir:

نُخْرِجُ	Biz	أُخْرِجُ	Ben	أَخْرِجْنَا	Biz	أَخْرَجْتُ	Ben
تُخْرِجُونَ	Siz	تُخْرِجُ	Sen	أَخْرِجْتُمْ	Siz	أَخْرَجْتُمْ	Sen
يُخْرِجُونَ	Onlar	يُخْرِجُ	O (er)	أَخْرِجُوا	Onlar	أَخْرَجَ	O (er)
		تُخْرِجُ	O (dş)			أَخْرَجَتْ	O (dş)

Bu kalıptaki fiillerden Kur'an'da en çok kullanılanlar şunlardır:

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
İnanmak, iman etmek, emniyet vermek	إِيْمَانٌ	---	مُؤْمِنٌ	أْمِنْ	يُؤْمِنُ	أْمَنَ
Vermek	إِيْتَاءٌ	---	---	أْتِ	يُؤْتِي	أْتَى
İndirmek, açıklamak	إِنزَالٌ	مُنزَلٌ	مُنزِلٌ	أَنْزِلْ	يُنزِلُ	أَنْزَلَ
Niyet etmek, istemek	---	---	---	---	يُرِيدُ	أَرَادَ
Göndermek	إِرْسَالٌ	مُرْسَلٌ	مُرْسِلٌ	أَرْسِلْ	يُرْسِلُ	أَرْسَلَ
İtaat etmek	إِطَاعَةٌ	مُطَاعٌ	مُطِيعٌ	أَطِعْ	يُطِيعُ	أَطَاعَ
Vahyetmek, ilham etmek	---	---	---	---	يُوحِي	أَوْحَى
Ortak koşmak	---	---	مُشْرِكٌ	أَشْرِكْ	يُشْرِكُ	أَشْرَكَ
Atmak, yerleştirmek	---	---	---	أَلْقِ	يُلْقِي	أَلْقَى

Harcamak	انْفَاقٌ	---	مُنْفِقٌ	انْفَقَ	يُنْفِقُ	انْفَقَ
Sevmek	---	---	---	أَحَبَّ	يُحِبُّ	أَحَبَّ
İsabet etmek, başına gelmek	إِصَابَةٌ	---	مُصِيبٌ	أَصَبَ	يُصِيبُ	أَصَابَ
Saptırmak	إِضْلَالٌ	---	مُضِلٌّ	أَضَلَّ	يُضِلُّ	أَضَلَّ
Kılmak, kaldırmak	إِقَامَةٌ	---	مُقِيمٌ	أَقَمَ	يُقِيمُ	أَقَامَ
Hayat vermek, yaşatmak,	إِحْيَاءٌ	---	مُحْيِيٌ	أَحْيَا	يُحْيِي	أَحْيَا
Helak etmek	---	---	مُهْلِكٌ	أَهْلَكَ	يُهْلِكُ	أَهْلَكَ
İkaz etmek, uyarmak	إِنذَارٌ	---	مُنذِرٌ	أَنْذَرَ	يُنذِرُ	أَنْذَرَ
Zenginleştirmek, kurtarmak	---	---	---	أَغْنَى	يُغْنِي	أَغْنَى

2:3	الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ
2:6	إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
2:43	وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ
6:19	قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ لِأُنذِرَكُمْ بِهِ
6:124	سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ
10:88	وَقَالَ مُوسَى رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِكَ
11:28	قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَأَتَيْنِي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِهِ
13:11	وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ
14:10	قَالُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَآتُونَا بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ

40:42	تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأَشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ
40:73	ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ
44:8	لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ
45:5	وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ آيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ
45:24	وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ
46:27	وَلَقَدْ أَهَلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَىٰ وَصَرَفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ
49:14	وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
56:69	أَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ
58:13	وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
60:1	تُلْقُونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ
61:11	تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ
61:14	فَأَمَنْتَ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرْتَ طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ
65:7	لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ
71:18	ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا
73:15	إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا

Tabloyu doldurun

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
-------	--------	------------	-----------	------	--------	------

						أَمِنَ
						أَتَى
						أَنْزَلَ
						أَرَادَ
						أَرْسَلَ
						أَخْرَجَ
						أَطَاعَ
						أَوْحَى
						أَشْرَكَ
						أَلْفَى
						أَنْفَقَ
						أَحَبَّ
						أَصَابَ
						أَضَلَّ
						أَقَامَ
						أَحْيَا
						أَهْلَكَ
						أَنْذَرَ

Ders 47

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُم بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۱۱) وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَيْنَا سُبُلَنَا وَلَنْصَبِرَنَّ عَلَىٰ مَا أَدَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ (۱۲)

Elçileri onlara dediler ki: Evet biz de sizin gibi insandan başka bir şey değiliz. Fakat Allah, kullarından dilediğine lütfeder. Allah'ın izni olmadan biz size delil getiremeyiz. İnananlar yalnız Allah'a dayansınlar. Bize yollarımızı göstermişken neden biz Allah'a dayanmayalım? Sizin bize yaptığınız eziyetlere katlanacağız. Tevekkül edenler, Allah'a dayansınlar. (İbrahim 11-12)

(تَفَعَّلَ - يَتَفَعَّلُ) kalıbı:

فَعَّل kalıbındaki fiillerin başına ت ilave edilerek yapılır. Kendisi için yapmak, kendisini yapmak anlamlarını katar.

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Dayanmak, tevekkül etmek	تَوَكَّلٌ	مُتَوَكَّلٌ	مُتَوَكِّلٌ	تَوَكَّلْ	يَتَوَكَّلُ	تَوَكَّلَ

Bu kalıptaki fiillerin şahıslara göre mazi ve muzari çekimleri şöyledir:

تَتَوَكَّلُ	Biz	آتَوَكَّلُ	Ben	تَوَكَّلْنَا	Biz	تَوَكَّلْتُ	Ben
تَتَوَكَّلُونَ	Siz	تَتَوَكَّلُ	Sen	تَوَكَّلْتُمْ	Siz	تَوَكَّلْتَ	Sen
يَتَوَكَّلُونَ	Onlar	يَتَوَكَّلُ	O (er)	تَوَكَّلُوا	Onlar	تَوَكَّلَ	O (er)
		تَتَوَكَّلُ	O (dış)			تَوَكَّلْتَ	O (dış)

Bu kalıptaki fiillerden Kur'an'da en çok kullanılanlar şunlardır:

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Dönmek, dost edinmek	---	---	مُتَوَلٍّ	تَوَلَّ	يَتَوَلَّى	تَوَلَّى
Öğüt almak, hatırlamak	تَذَكَّرٌ	---	مُتَذَكِّرٌ	تَذَكَّرْ	يَتَذَكَّرُ	تَذَكَّرَ
Öldürmek	---	مُتَوَفَّى	مُتَوَفِّ	تَوَفَّ	يَتَوَفَّى	تَوَفَّى
Büyükmek	تَكَبَّرٌ	---	مُتَكَبِّرٌ	تَكَبَّرْ	يَتَكَبَّرُ	تَكَبَّرَ
Açık olmak, açığa çıkmak	تَبَيَّنٌ	---	---	تَبَيَّنْ	يَتَبَيَّنُ	تَبَيَّنَ
Düşünmek, tefekkür etmek	تَفَكَّرٌ	---	مُتَفَكِّرٌ	تَفَكَّرْ	يَتَفَكَّرُ	تَفَكَّرَ
Öğrenmek	---	---	---	تَعَلَّمْ	يَتَعَلَّمُ	تَعَلَّمَ
Kabul etmek	---	---	---	تَقَبَّلْ	يَتَقَبَّلُ	تَقَبَّلَ

3:193	رَبَّنَا فَاعْفُرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ
4:97	إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ
9:114	فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ
16:69	يَخْرُجُ مِنْ بَطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ
30:8	أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى
35:37	أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ
39:38	قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ
42:10	وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ
60:13	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
64:12	وَاطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ
7:146	سَاصِرُونَ عَنْ آيَاتِنَا الَّذِينَ يَتُكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ
3:37	فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا

Not: Bazen (تَفَعَّلُ) çekiminde olan fiiller kısa olarak (تَفَعَّلُ) şeklinde yazılır ve okunur. Bu fiilleri dörtlü olan (فَعَّلُ -)

(يُفَعِّلُ) kalıbından ayırmanın en kolay yolu muzariyat harfidir. Muzariyat harfi dörtlü kalıpta ötreli, beşli kalıpta ise üstünlüdür.

26:221-222	هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَىٰ مَنْ نَزَّلَ الشَّيَاطِينُ نَزَّلُوا عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ
69:42	وَلَا يَقُولِ كَاهِنٌ قَلِيلًا مَا تَدَكَّرُونَ

Tabloyu doldurun

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
						تَوَلَّى
						تَذَكَّرَ
						تَوَكَّلَ
						تَوَفَّى
						تَبَيَّنَ
						تَفَكَّرَ
						تَرَبَّصَ
						تَمَتَّعَ
						تَقَبَّلَ
						تَمَّتْ
						تَرَكَى
						تَفَرَّقَ
						تَنَزَّلَ
						تَكَبَّرَ

Ders 48

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ

خَبِيرٌ (۱۳) قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ

وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۴)

Ey insanlar, biz sizi bir erkek ve bir kadından yarattık ve birbirinizi tanımanız için sizi milletlere ve kabilelere ayırdık. Allah yanında en üstün olanınız, en çok korunanınızdır. Allah bilendir, haber alandır. Göçebe Araplar: "İnanlık" dediler. De ki: "İnanmadınız, fakat 'İslâm olduk' deyin. Henüz iman kalplerinize girmedi. Eğer Allah'a ve Elçisine itaat ederseniz (Allah), yaptığınız güzel işlerden hiçbirinin sevabını size eksik vermez. Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir." (Hucurat 13-14)

(تَفَاعَلَ - يَتَفَاعَلُ) kalıbı:

Birinci kök harften önce bir ت, ikinci kök harften sonra bir ا eklenerek yapılır. Birlikte yapma, birbirine yapma anlamını katar.

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Birbirini tanımak, tanışmak	تَعَارَفَ	مُتَعَارَفَ	مُتَعَارَفَ	تَعَارَفْ	يَتَعَارَفُ	تَعَارَفَ

Bu kalıptaki fiillerin şahıslara göre mazi ve muzari çekimleri şöyledir:

تَتَعَارَفُ	Biz	آتَعَارَفُ	Ben	تَعَارَفْنَا	Biz	تَعَارَفْتُ	Ben
تَتَعَارَفُونَ	Siz	تَتَعَارَفُ	Sen	تَعَارَفْتُمْ	Siz	تَعَارَفْتَ	Sen
يَتَعَارَفُونَ	Onlar	يَتَعَارَفُ	O (er)	تَعَارَفُوا	Onlar	تَعَارَفَ	O (er)
		تَتَعَارَفُ	O (dış)			تَعَارَفَتْ	O (dış)

Bu kalıptaki fiillerden Kur'an'da en çok kullanılanlar şunlardır:

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Soruşmak, birbirine sormak	تَسَاءَلُ	---	مُتَسَاءَلُ	تَسَاءَلْ	يَتَسَاءَلُ	تَسَاءَلَ
Tartışmak, çekişmek	---	---	---	---	يَتَنَازَعُ	تَنَازَعَ
Birbirine tavsiye etmek	---	---	---	---	---	تَوَاصَى
Birbirine benzemek	تَشَابَهُ	---	مُتَشَابَهُ	---	---	تَشَابَهَ
Bölüşmek	---	---	---	---	يَتَقَاسَمُ	تَقَاسَمَ
Gizli danışmak	---	---	---	---	يَتَنَاجَى	تَنَاجَى
Birbirini görmek	---	---	---	---	---	تَرَاءَ

Birbirini desteklemek, arka çıkmak	---	---	---	---	يَتَظَاهَرُ	تَظَاهَرَ
Yardımlaşmak	تَعَاوَنُ	---	---	تَعَاوَنُ	يَتَعَاوَنُ	تَعَاوَنَ
Vaadleşmek, sözleşmek	---	---	---	---	---	تَوَاعَدَ

Yunus 45	وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ					
Furkan 1	تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا					
2:118	كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ					
3:7	هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ					
4:1	وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا					
5:2	وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ					
8:48	فَلَمَّا تَرَأَتِ الْفِئْتَانِ نَكَصَ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ					
13:16	أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ					
18:19	وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاَهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ					
18:21	إِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِم بُنْيَانًا رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ					
66:4	وَإِن تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ					
90:17	ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ					
4:59	فَإِن تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ					
27:49	قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ					

28:45	وَلَكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ
2:282	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدِينٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ
2:282	وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ

Tabloyu doldurun

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
						تَسَاءَلَ
						تَنَازَعَ
						تَوَاصَىٰ
						تَشَابَهَ
						تَقَاسَمَ
						تَنَاجَىٰ
						تَظَاهَرَ
						تَعَاوَنَ

Ders 49

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ أَنْفَطَرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَشَرَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿٤﴾
 عَلِمْتَ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿٦﴾ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوِّكَ فَعَدَلَكَ
 ﴿٧﴾ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾

Gök yarıldığı zaman, Yıldızlar saçıldığı zaman, Denizler kaynayıp fıskırtıldığı zaman, Kabirlerin içindekiler dışarı çıkarıldığı zaman, her can önden gönderdiğini ve geriye bıraktığını bilir. Ey insan! Seni yaratan, şekillendirip ölçülü yapan, dilediği bir biçimde seni oluşturan cömert Rabbine karşı seni ne aldattı? (İnfitar 1-8)

(انْفَعَلَ - يَنْفَعِلُ) kalıbı

Birinci kök harften önce (ان)eklenerek yapılır. Kendine yapmak, kendiliğinden olmak anlamını katar.

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Dönmek, dönüşmek	انْقِلَابٌ	مُنْقَلَبٌ	مُنْقَلِبٌ	انْقَلِبْ	يَنْقَلِبُ	انْقَلَبَ

Bu kalıptaki fiillerin şahıslara göre mazi ve muzari çekimleri şöyledir:

نَنْقَلِبُ	Biz	انْقَلِبْ	Ben	انْقَلِبْنَا	Biz	انْقَلَبْتُ	Ben
تَنْقَلِبُونَ	Siz	تَنْقَلِبْ	Sen	انْقَلِبْهُمْ	Siz	انْقَلَبْتُمْ	Sen
يَنْقَلِبُونَ	Onlar	يَنْقَلِبْ	O (er)	انْقَلِبُوا	Onlar	انْقَلَبُوا	O (er)
		تَنْقَلِبْ	O (dş)			انْقَلَبْتُمْ	O (dş)

Bu kalıptaki fiillerden Kur'an'da en çok kullanılanlar şunlardır:

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Yola çıkmak, gitmek	انْطِلَاقٌ	---	---	انْطَلِقْ	يَنْطَلِقُ	انْطَلَقَ
Uygun olmak, yaraşmak	---	---	---	---	يَنْبَغِي	انْبَغَى
Yarılmak	انْفِطَارٌ	---	مُنْفِطِرٌ	---	يَنْفِطِرُ	انْفَطَرَ
Yarılmak, ayrılmak	انْشِقَاقٌ	---	---	---	يَنْشِقُ	انْشَقَّ
Dağılmak	---	---	---	---	يَنْفَضُ	انْفَضَّ
Sıyrılmak, çıkmak	---	---	---	انْسَلِخْ	يَنْسَلِخُ	انْسَلَخَ

18:71

فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا أَمْرًا

9:127	وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ نَظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ هَلْ يَرَايَكُم مِّنْ أَحَدٍ ثُمَّ أَنْصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ
2:74	وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ
3:159	فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ
7:175	وَآتِلْ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ
22:11	وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ
25:18	قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ
26:13	وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَى هَرُونَ
26:227	وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ
19:90	تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا
63:7	هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَيَّ مِنْ عِنْدِ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُّوا
55:37	فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ

Tabloyu doldurun

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
						انطلق
						انبعي
						انفطر
						انشق
						انفض
						انسلخ

Ders 50

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مَنْ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ

رَسُولًا (۱۵) وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاَهَا تَدْمِيرًا (۱۶)

Kim yola gelirse kendisi için yola gelmiş olur, kim de saparsa kendi aleyhine sapar. Hiçbir günahkâr, başkasının günah yükünü taşımaz. Biz elçi göndermedikçe azap edecek değiliz. Biz bir kenti helâk etmek istediğimiz zaman onun varlıklarına emrederiz, orada kötü işler yaparlar, böylece o ülkeye (azap) karar(ı) gerekli olur, biz de orayı darmadağın ederiz. (İsra 15-16)

(افْتَعَلَ - يَفْتَعِلُ) kalıbı

Birinci kök harften önce (ل) eklenir, birinci kök harfe cezim konulur, birinci kök harften sonra (ت) eklenir. Kendine yapmak, kendini yapmak, kendisi için yapmak anlamlarını katar.

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
İhtilaf etmek, farklı olmak	اِخْتَلَفَ	مُخْتَلَفٌ	مُخْتَلِفٌ	اِخْتَلِفْ	يَخْتَلِفُ	اِخْتَلَفَ

Bu kalıptaki fiillerin şahıslara göre mazi ve muzari çekimleri şöyledir:

نَخْتَلِفُ	Biz	اَخْتَلِفُ	Ben	اِخْتَلَفْنَا	Biz	اِخْتَلَفْتُ	Ben
تَخْتَلِفُونَ	Siz	تَخْتَلِفُ	Sen	اِخْتَلَفْتُمْ	Siz	اِخْتَلَفْتَ	Sen
يَخْتَلِفُونَ	Onlar	يَخْتَلِفُ	O (er)	اِخْتَلَفُوا	Onlar	اِخْتَلَفَ	O (er)
		تَخْتَلِفُ	O (dış)			اِخْتَلَفْتَ	O (dış)

Bu kalıptaki fiillerden Kur'an'da en çok kullanılanlar şunlardır:

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Sakınmak, korunmak	---	---	مُتَّقٍ	اتَّقِ	يَتَّقِي	اتَّقَى
Takip etmek, uymak	اتَّبَاعٌ	---	مُتَّبِعٌ	اتَّبِعْ	يَتَّبِعُ	اتَّبَعَ
Edinmek, benimsemek	اتِّحَادٌ	---	مُتَّحِدٌ	اتَّحِذْ	يَتَّحِذُ	اتَّحَذَ
İftira etmek, uydurmak	اِفْتِرَاءٌ	مُفْتَرٍ	مُفْتَرٍ	اِفْتَرِ	يَفْتَرِي	اِفْتَرَى
Doğru yolu bulmak	اِهْتِدَاءٌ	---	مُهْتَدٍ	اهْتَدِ	يَهْتَدِي	اهْتَدَى
Dinlemek	---	---	مُسْتَمِعٌ	اسْتَمِعْ	يَسْتَمِعُ	اسْتَمَعَ
Eşit olmak, yönelmek	---	---	---	---	يَسْتَوِي	اسْتَوَى
Aramak, istemek	اِبْتِغَاءٌ	---	---	اِبْتَغِ	يَبْتَغِي	اِبْتَغَى
Satın almak	---	---	مُشْتَرٍ	---	يَشْتَرِي	اشْتَرَى

Yaklaşmak	---	---	---	---	يَقْتَرِبُ	اِقْتَرَبَ
4:44	أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أَوْتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ الضَّلَالََةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ					
5:44	فَلَا تَخْشَوْا النَّاسَ وَاحْشَوْنِ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا					
4:50	أَنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ وَكَفَىٰ بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا					
5:103	وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ وَكَثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ					
5:105	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسُكُمْ لَا يَصُرُّكُمْ مِنْ ضَلَالٍ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا					
6:25	وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا					
7:43	وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ					
7:152	إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ					
7:158	فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ					
7:204	وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ					
9:16	أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً					
9:23	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنْ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ					
22:69	اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ					
29:17	إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ					
39:61	وَيَنْجِي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ الشُّوْءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ					

40:58	وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَّا تَتَذَكَّرُونَ
41:18	وَنَجِّنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ
43:13	لَتَسْتَوُوا عَلَىٰ ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ
43:63	قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأَيِّبَنَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
48:15	قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ
52:21	وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ

Tabloyu doldurun

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
						اتَّقَى
						اتَّبَعَ
						اتَّخَذَ
						اِفْتَرَى
						اِهْتَدَى
						اسْتَمَعَ
						اسْتَوَى
						اِبْتَغَى
						اِشْتَرَى
						اِقْتَرَبَ

Ders 51

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا (٥) فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا (٦) وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا

أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ وَاسْتَعْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا (٧)

(Nuh:) "Rabbim, dedi, ben kavmimi gece gündüz davet ettim. Benim davetim, onlara kaçışlarını artırmaktan başka bir katkıda bulunmadı. Günahlarını bağışlaman için onları (sana) ne kadar davet ettimse parmaklarını kulaklarına tıkadılar, örtülerine büründüler, diretiler, büyüklendikçe büyüklendiler." (Nuh 5-7)

(اسْتَفْعَلَ - يَسْتَفْعِلُ) kalıbı:

Birinci kök harften önce (است) eklenerek yapılır. İsteme anlamını katar.

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Bağışlanma dilemek	اسْتِغْفَارٌ	مُسْتَغْفَرٌ	مُسْتَغْفِرٌ	اسْتَغْفِرْ	يَسْتَغْفِرُ	اسْتَغْفَرَ

Bu kalıptaki fiillerin şahıslara göre mazi ve muzari çekimleri şöyledir:

نَسْتَعْفِرُ	Biz	أَسْتَعْفِرُ	Ben	اسْتَغْفِرْنَا	Biz	اسْتَغْفَرْتُ	Ben
تَسْتَعْفِرُونَ	Siz	تَسْتَعْفِرُ	Sen	اسْتَغْفِرْتُمْ	Siz	اسْتَغْفَرْت	Sen
يَسْتَعْفِرُونَ	Onlar	يَسْتَعْفِرُ	O (er)	اسْتَغْفِرُوا	Onlar	اسْتَغْفَرَ	O (er)
		تَسْتَعْفِرُ	O (dş)			اسْتَغْفَرْت	O (dş)

Bu kalıptaki fiillerden Kur'an'da en çok kullanılanlar şunlardır:

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Yapabilmek	---	---	---	اسْتَطِعْ	يَسْتَطِيعُ	اسْتَطَاعَ
Tekebbür etmek, büyüklenmek	اسْتِكْبَارٌ	---	مُسْتَكْبِرٌ	اسْتَكَبِرْ	يَسْتَكْبِرُ	اسْتَكَبَرَ
Kabul etmek, cevap vermek	---	---	مُسْتَجِيبٌ	اسْتَجِبْ	يَسْتَجِيبُ	اسْتَجَابَ
Alay etmek	اسْتِهْزَاءٌ	---	مُسْتَهْزِئٌ	اسْتَهْزِ	يَسْتَهْزِئُ	اسْتَهْزَأَ
Acele etmek, ettirmek	اسْتِعْجَالٌ	---	---	اسْتَعْجَلْ	يَسْتَعْجِلُ	اسْتَعْجَلَ
İzin istemek	---	---	---	---	يَسْتَأْذِنُ	اسْتَأْذَنَ
Doğru olmak, doğru gitmek	---	---	مُسْتَقِيمٌ	اسْتَقِمْ	يَسْتَقِيمُ	اسْتَقَامَ
Geciktirmek	---	---	---	---	يَسْتَأْخِرُ	اسْتَأْخَرَ

Hud 52

وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ

Yunus 50	قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنْيَكُمُ عَذَابُهُ بَيِّنَاتًا أَوْ نَهَارًا مَاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ
Munafikun 6	سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ
3:159	فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ
7:34	وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ
9:86	وَإِذَا أَنْزَلْتَ سُورَةَ أَنْ أَمِنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذِنَكَ أُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ
9:93	إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ
11:13	أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِثْلِهِ مُفْتَرِيَاتٍ وَادْعُوا مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
11:112	فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطَّعُونَا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
21:41	وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ
24:59	وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
41:6	قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ
42:18	يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ
42:26	وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
42:47	اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُم مِّنْ مَّلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُم مِّنْ نَّكِيرٍ
46:10	قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَأَمَنْ وَاسْتَكْبَرْتُمْ
46:20	فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ

46:24

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالَوا هَذَا عَارِضٌ مُّمْطِرُنَا بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ

46:35

فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُوا الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ

Tabloyu doldurun

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
						اسْتَطَاعَ
						اسْتَكْبَرَ
						اسْتَجَابَ
						اسْتَهْزَأَ
						اسْتَعْجَلَ
						اسْتَأْذَنَ
						اسْتَقَامَ
						اسْتَأْخَرَ

Ders 52

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾ وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ﴿٢﴾ وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ﴿٣﴾ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾ بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ﴿٥﴾ يَوْمَئِذٍ يَصُدُّرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ﴿٦﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿٧﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿٨﴾

Yeryüzü kendine has bir sarsıntıya uğratıldığı, yeryüzü ağırlıklarını dışarıya çıkardığı ve insan, "Ona ne oluyor?" dediği zaman, İşte o gün, yer, kendi haberlerini anlatır. Çünkü Rabbin ona (öyle) vahyetmiştir. O gün insanlar amellerinin kendilerine gösterilmesi için bölük bölük kabirlerinden çıkacaklardır. Artık kim zerre ağırlığınca bir hayır işlese onu görecektir. Kim de zerre ağırlığınca bir kötülük işlese onu görecektir. (Zilzal)

Rubai (dörtlü) fiil örnekleri

Dört kök harften meydana gelen fiillere rubai (dörtlü) fiil adı verilir. Bunların sayısı çok az olduğu için tafsilatlı olarak incelenmemiştir. Kur'an'da geçen dörtlü fiil örnekleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

82:04	وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ	بعثر
12:51	قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ النَّنْ حَضْحَصَ الْحَقُّ	حصحص
91:14	فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمُ رَبُّهُمْ بِذَنبِهِمْ فَسَوَّيْهَا	دمدم
04:143	مُذَبِّبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَىٰ هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَىٰ هَؤُلَاءِ	ذبذب
03:185	فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ	زحزح
02:214	مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالصَّرَاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّىٰ يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَىٰ نَصُرُ اللَّهَ	زلزل
81:17	وَالْيَلِيلِ إِذَا عَسْعَسَ	عسعس
39:23	اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ	قشعر
26:94	فَكُكِّبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ	ككبكب
07:20	فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا	وسوس
55:76	مُتَّكِّبِينَ عَلَىٰ رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ	عبقر

Mef'ulü mutlak

Cümlenin içinde geçen bir fiilin nasıl gerçekleştirildiğini belirtmek için cümlenin sonunda o fiilin mastarı kullanılır ki buna mef'ulü mutlak denir. Mastardan sonra bir sıfat da gelebilir.

İsra 12	وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصِيلًا
Nisa 116	وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا
İsra 106	وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكُثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا
Furkan 2	وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا
İnsan 6	عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا
17:111	وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِيلِ وَكَبَّرَهُ تَكْبِيرًا
33:56	إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا
76:28	نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا
33:33	إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا
33:41	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا
73:10	وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا
66:08	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَصُوحًا

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

	زُلْزِلُوا		نَفْسَعِرُّ		بُعْتِرُ
	عَسَعَسَ		فَكُكِبُوا		حَصْحَصَ
	زُحْزِحَ		فَوَسَّوَسَ		فَدَمَدَمَ
	عَبَقَرِيٍّ		يُوسُوسُ		مُذَبِّبِينَ

	قُتِلُوا تَقْتِيلًا		تَفْصِيلًا		فَصَّلْنَاهُ
	كَبِيرُهُ تَكْبِيرًا		ضَلَالًا بَعِيدًا		ضَلَّ
	سَلِمُوا تَسْلِيمًا		تَفْجِيرًا		يُفَجِّرُونَهَا
	نَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا		ذِكْرًا كَثِيرًا		وَالْعَنُومُ
	قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا		اسْتِكْبَارًا		اذْكُرُوا اللَّهَ
	بَدَّلْنَا تَبْدِيلًا		هَجْرًا جَمِيلًا		وَاهْجُرْهُمْ
	يُطَهِّرْكُمْ تَطْهِيرًا		تَوْبَةً نُّصُوحًا		تُوبُوا إِلَى اللَّهِ

Ders 53

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزُوجِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعِكُمْ وَأَسْرَحُكُمْ سَرَاحاً جَمِيلاً ﴿٢٨﴾
وَإِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالذَّارَ الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُمُ أَجْراً عَظِيماً ﴿٢٩﴾ يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ
مِنْكُمُ بِفَاحِشَةٍ مُبِينَةٍ يُصَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيراً ﴿٣٠﴾ وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُمُ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ
وَتَعْمَلْ صَالِحاً نُؤْتِهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقاً كَرِيماً ﴿٣١﴾

Ey Peygamber! Hanımlarına de ki, "Eğer dünya hayatını ve onun süsünü istiyorsanız, gelin sizi faydalandırayım ve sizi güzelce bırakayım." "Eğer Allah'ı, Resulünü ve ahiret yurdunu istiyorsanız, bilin ki Allah içinizden iyilik yapanlara büyük bir mükâfat hazırlamıştır." Ey Peygamber'in hanımları! İçinizden kim apaçık bir çirkinlik yaparsa onun cezası iki kat verilir. Bu Allah'a göre kolaydır. İçinizden kim Allah'a ve Resulüne itaat eder ve salih bir amel işlerse, ona mükâfatını iki kat veririz. Biz ona bereketli bir rızık hazırlamışızdır. (Ahzab 28-31)

Dişil çoğul fiil ve kelime örnekleri

Dişil çoğulların zamirleri ve fiil çekimleri aşağıda verilmiştir.

İkinci çoğul dişil çekim: Siz kadınlar

	Muzari		Mazi
Korursunuz	تَحْفَظْنَ	Korudunuz	حَفَظْتُنَّ
Yaparsınız	تَفْعَلْنَ	Yaptınız	فَعَلْتُنَّ

Anlam	Bitişik zamir		Zamir
Sizi/size/sizin	كُنَّ	Siz kadınlar	أَنْتُنَّ

Üçüncü çoğul dişil çekim: O kadınlar

Korurlar	يَحْفَظْنَ	Korudular	حَفَظْنَ
Yaparlar	يَفْعَلْنَ	Yaptılar	فَعَلْنَ

Onları/onlara /onların	هُنَّ	O kadınlar	هُنَّ

Ayetteki çoğul dişil çekimleri tahlil edin.

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَعْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى
جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ أَبَائِهِنَّ أَوْ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي
إِخْوَانِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولَى الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ
يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بَأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعاً أَيُّهُ الْمُؤْمِنُونَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (Nur 31)

İkinci diřil řahıs fiil ve isim rnekleri

İkinci tekil diři ekim: Sen (kadın)

	Muzari		Mazi
Yazarsın	تَكْتُبِينَ	Yazdın	كَتَبْتِ
Yaparsın	تَفْعَلِينَ	Yaptın	فَعَلْتِ

	Bitiřik zamir		Zamir
Seni/sana/senin	كِ	Sen (kadın)	أَنْتِ

27:33

قَالُوا نَحْنُ أَوْلُوا قُوَّةً وَأَوْلُوا بِأَسِّ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ

27:42

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَزَّشِكِ قَالَتْ كَانََّهُ هُوَ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ

27:44

قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبْتَهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقِهَا

3:42

وَأَذْ قَالَتْ الْمَلِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ

3:43

يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ

Ařağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

	أَبَائِهِنَّ		زَيْنَتُهُنَّ		مُؤْمِنَاتٍ
	أَبْنَائِهِنَّ		وَلْيَضْرِبْنَ		يَعْضُضْنَ
	أَخْوَانِهِنَّ		خُمْرِهِنَّ		أَبْصَارِهِنَّ
	بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ		جُيُوبِهِنَّ		يَحْفَظْنَ
	نِسَائِهِنَّ		ضِعْفَيْنِ		فُرُوجَهُنَّ
	أَيْمَانُهُنَّ		بُعُولَتِهِنَّ		لَا يُبْدِينَ
	يُخْفِينَ		أَرْجُلِهِنَّ		لَا يَضْرِبْنَ
	عَزَّشِكِ		فَانظُرِي		تَأْمُرِينَ
	طَهَّرَكِ		اصْطَفَاكِ		ادْخُلِي
	ارْكَعِي		اسْجُدِي		اقْنُتِي

Ders 54

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ أَمْنُونَ ﴿٨٩﴾ وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَا أَمْرُهُ أَنْ عَبَّدَ رَبُّ هَذِهِ الْبَلَدَةَ الَّتِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأَمْرُهُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾

Kim iyilik getirirse ona, ondan daha hayırlısı vardır. Ve onlar o gün korkudan güven içindedirler. Ve kim kötülük getirirse onların da yüzleri ateşe yıkılır: "Yaptıklarınızdan başka bir şeyle mi cezalandırılıyorsunuz?" (denilir). "Ben sadece bu beldenin Rabbine kulluk etmekle emrolundum. O, burayı saygıdeğer kıldı ve her şey O'nundur. Ve bana müslümanlardan olmam emrolundum." (Neml 89-91)

Fiilin manasını değiştiren edatlar

Seyahat etmek	ضَرَبَ فِي	Vurmak	ضَرَبَ	Getirmek	آتَى بِ	Gelmek	آتَى
Çarpmak, vurmak	ضَرَبَ عَلَى			Zulmetmek	بَغَى عَلَى	Aramak	بَغَى
Misal vermek	ضَرَبَ مَثَلًا			Tevbeyi kabul etmek	تَابَ عَلَى	Tevbe etmek	تَابَ إِلَى
Hüküm vermek	قَضَى بَيْنَ	İcra etmek	قَضَى	Getirmek	جَاءَ بِ	Gelmek, varmak	جَاءَ
Öldürmek	قَضَى عَلَى			Bir şeye dönmek	وَلَّى إِلَى	Dönmek, döndürmek	وَلَّى
Almak, çıkarmak	وَضَعَ عَنْ	Koymak, yerleştirmek	وَضَعَ	Bir şeyden dönmek	وَلَّى عَنْ		

Nisa 133

إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيرًا

Sad 22

إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ خَصَّمَانِ بَغَى بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ فَاخْتُمْنَا بِبَيْنِنَا بِالْحَقِّ

Maide 74

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

Tevbe 117

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ

Zariyat 26

فَوَاعَى إِلَى أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعَجَلٍ سَمِينٍ

Şuara 63

فَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ

Kehf 11

فَضْرَبْنَا عَلَىٰ أذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا

Nisa 101

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْضُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا

Hac 73

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاستَمِعُوا لَهُ

Kasas 15

فَاسْتَعَاثَ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَرَهُ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ

Neml 78

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ

İnşirah 2

وَوَضَعْنَا عَنكَ وَزْرَكَ

Kasas 24

فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ

Necm 29

فَاعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

	قَضَى بَيْنَ		ضَرَبَ		آتَى بِـ
	قَضَى عَلَى		ضَرَبَ فِي		بَعَى عَلَى
	وَضَعَ عَنْ		ضَرَبَ عَلَى		تَابَ عَلَى
	وَلَّى إِلَى		ضَرَبَ مَثَلًا		جَاءَ بِـ
	وَلَّى عَنْ		قَضَى		تَابَ إِلَى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿١﴾ وَيَالِ عَشْرِ ﴿٢﴾ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرِ ﴿٤﴾ هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرٍ ﴿٥﴾

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾ إِرْمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ﴿٨﴾ وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا

الصَّخْرَ بِالْوَادِ ﴿٩﴾ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ﴿١١﴾ فَكَثُرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ﴿١٢﴾

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾ إِنَّ رَبَّكَ لِبِالْمُرْصَادِ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ

فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ ﴿١٦﴾ كَلَّا بَلْ لَا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ

﴿١٧﴾ وَلَا تَحَاضُونَ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ﴿١٨﴾ وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَمًّا ﴿١٩﴾ وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا

﴿٢٠﴾ كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾ وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ

يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى ﴿٢٣﴾ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ﴿٢٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابُهُ أَحَدًا

﴿٢٥﴾ وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُ أَحَدٌ ﴿٢٦﴾ يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ﴿٢٩﴾ وَادْخُلِي جَنَّاتِي ﴿٣٠﴾

Ders 56
Tahlil - Kiyame Suresi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿١﴾ وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾ أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَلَّنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ ﴿٣﴾ بَلَىٰ قَادِرِينَ
عَلَىٰ أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ ﴿٤﴾ بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ﴿٥﴾ يَسْئَلُ أَيَّانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ ﴿٦﴾ فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ
﴿٧﴾ وَخَسَفَ الْقَمَرُ ﴿٨﴾ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿٩﴾ يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْعَرُ ﴿١٠﴾ كَلَّا لَا وَزَرَ
﴿١١﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾ يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ﴿١٣﴾ بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ
بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾ وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ ﴿١٥﴾ لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ ﴿١٦﴾ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ ﴿١٧﴾
فَإِذَا قَرَأَهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ﴿١٨﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ ﴿١٩﴾ كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿٢٠﴾ وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿٢١﴾
وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاصِرَةٌ ﴿٢٢﴾ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاطِرَةٌ ﴿٢٣﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ﴿٢٤﴾ تَظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ
﴿٢٥﴾ كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ﴿٢٦﴾ وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ ﴿٢٧﴾ وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾ وَالتَّفَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ
﴿٢٩﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾ فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّىٰ ﴿٣١﴾ وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٣٢﴾ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ
أَهْلِهِ يَتَمَطَّىٰ ﴿٣٣﴾ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٣٥﴾ أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى
﴿٣٦﴾ أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُمْنَىٰ ﴿٣٧﴾ ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿٣٨﴾ فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ
وَالْأُنثَىٰ ﴿٣٩﴾ أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ ﴿٤٠﴾

Ek A: Alıştırımların cevapları

Ders 1

Malik, sahip	مَالِكِ	Hepsi, tamamı	جَمِيعًا	İsim, ad	اسْمٌ
Doğru	المُسْتَقِيمِ	Rab, sahip, efendi	رَبِّ	-den başka	إِلَّا
Öfkelenilmiş olanlar	المَعْضُوبِ	Alemlerin rabbi	رَبِّ الْعَالَمِينَ	Bütün övgüler	الْحَمْدُ
Kim, kim ki	مَنْ	Allah'ın adı	اسْمِ اللَّهِ	Din, hesap, ceza	الدِّينِ
Yardım isteriz	نَسْتَعِينُ	Yol	صِرَاطَ	Rahman	الرَّحْمَنِ
Taparız	نَعْبُدُ	Sapanlar	الصَّالِينَ	Rahim	الرَّحِيمِ
Bu	هَذَا	Güzel, temiz	طَيِّبٌ	Allah için	لِلَّهِ
Gün	يَوْمٌ	Üzerine	عَلَى	-e, -a	إِلَى
Beşer, insan	بَشَرٌ	Onların üzerine	عَلَيْهِمْ	Ki	أَنَّ - أَنْ
Şerefli	مَجِيدٌ	-den başka	غَيْرِ	Eğer; değil	إِنْ
Mübarek, kutlu	مُبَارَكٌ	-e, içine, içinde	فِي	Gerçekten	إِنَّ
Kul	عَبْدٌ	İçin, ait	لِ	Ben	أَنَا
Ne, değil, o şey ki	مَا	Değil, yok	لَا	Nimet verdin	أَنْعَمْتَ
İşiten	السَّمِيعِ	Fakat, ama, lakin	لَكِنْ	Ancak	إِنَّمَا
Bilen	الْعَلِيمِ	Bizi ilet	إِهْدِنَا	İle	بِ

Ders 2

Allah'ın adı ile	بِسْمِ اللَّهِ	Çok bağışlayıcı	الْغَفُورُ	Şey	شَيْءٌ
Dinin gününü sahibi	مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ	Çok seven	الْوَدُودُ	Açayip, garip	عَجِيبٌ
Filin arkadaşları	أَصْحَابِ الْفِيلِ	Lütuf	الْفَضْلُ	Azap	عَذَابٌ
Kış yolculuğu	رِحْلَةَ الشِّتَاءِ	Büyük	الْكَبِيرُ	Acıklı	أَلِيمٌ
Bu evin rabbi	رَبِّ هَذَا الْبَيْتِ	Yol	الصِّرَاطَ	Ateş	نَارٌ
Yoksulun yiyeceği	طَعَامِ الْمِسْكِينِ	Doğru	المُسْتَقِيمِ	Yakıcı	حَامِيَةٌ

Kadir gecesi	لَيْلَةُ الْقَدْرِ	Azap	الْعَذَابُ	Rab, sahip, efendi	رَبُّ
Sabah aydınlığının rabbi	رَبِّ الْفَلَقِ	Acıklı	الْأَلِيمِ	Çok bağışlayıcı	غَفُورٌ
Hasetçinin kötülüğü	شَرِّ حَاسِدٍ	Şerefli	الْكَرِيمِ	Belde	بَلَدَةٌ
İnsanların ilahı	إِلَهِ النَّاسِ	Şeytanın işi	عَمَلِ الشَّيْطَانِ	Güzel, temiz	طَيِّبَةٌ
Rahman'ın yaratışı	خَلْقِ الرَّحْمَنِ	Birinin babası	أَبَا أَحَدٍ	Elçi	رَسُولٌ
Göklerin rabbi	رَبِّ السَّمَاوَاتِ	Cehennem kapıları	أَبْوَابِ جَهَنَّمَ	Şerefli	كَرِيمٌ
Ateşin arkadaşları	أَصْحَابِ النَّارِ	Günahın bağışlayıcısı	غَافِرِ الذَّنْبِ	Karşılık	أَجْرٌ
Senin rabbini	رَبِّكَ	Gerçek diri	الْحَيِّ	Kayıp	خُسْرٌ

Ders 3

Boyun, köle	رَقَبَةً	Ana	أُمُّ	Cennet	الْجَنَّةُ
Rüzgâr	رِيحٍ	Ümmet, topluluk	أُمَّةً	Zaman	حِينَ
Yol	سَبِيلٌ	Önceki, ilk	أُولَى	Kız kardeş	أُخْتٌ
Yol	صِرَاطٌ	Onlar	أُولَئِكَ	Kulak	أُذُنٌ
Namaz, dua	صَلَاةً	Ayet, işaret, mucize	آيَةً	İsimler	أَسْمَاءُ
Acayip, garip	عَجِيبٌ	El	يَدٌ	Arkadaşlar	أَصْحَابٌ
Göz, pınar	عَيْنٌ	Apaçık	بَيِّنَةٌ	Yeryüzü	الْأَرْضُ
İmtihan, deneme	فِتْنَةٌ	Hatırlatma, öğüt	تَذَكُّرَةٌ	Ev	الْبَيْتُ
Ayak	قَدَمٌ	Şu, o (dş)	تِلْكَ	Bahçe	جَنَّةٌ
Kavim, millet	قَوْمٌ	Cehennem	جَهَنَّمَ	Gök	السَّمَاءُ
En büyük	كُبْرَى	Harp, savaş	حَرْبٌ	Güneş	الشَّمْسُ
Bu (dş)	هَذِهِ	En güzel	حُسْنَى	Ay	القَمَرُ
Sığınak	الْمَأْوَى	Yeşil	خَضْرَاءُ	Diyet	دِيَةٌ
Şu, o	ذَلِكَ	Ev	دَارٌ	Mal	مَتَاعٌ

Ders 4

Oyun	لَعِبَ	Gökler	السَّمَوَاتِ	Süre	أَحَلِّ
Müminler için	لِلْمُؤْمِنِينَ	İşiten	السَّمِيعِ	Yeryüzü	الْأَرْضِ
Onlar için	لَهُمْ	Barış	الصَّلْحِ	Allah	اللَّهِ
Eğlence	لَهُوَ	Bilen	الْعَلِيمِ	Allah'a iman ettik	أَمَّنَّا بِاللَّهِ
Belirlenmiş, adı verilmiş	مُسَمًّى	Çok bağışlayan	غَفُورٌ	Ayet, işaret	آيَةً
Ortak koşanlar	الْمُشْرِكُونَ	Yoldan çıkanlar	الْفَاسِقُونَ	Övgüye layık	الْحَمِيدُ
Bozguncular	الْمُفْسِدُونَ	İmtihan, deneme	الْفِتْنَةُ	Yakın hayat	الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
Meyve	فَاكِهَةٌ	Allah'ın lütfu	فَضْلُ اللَّهِ	Daha hayırlı	خَيْرٌ
Şarap	الْخَمْرُ	Fakirler	الْفُقَرَاءُ	Ahret evi	الدَّارُ الْآخِرَةُ
İnsanlardan	مِنَ النَّاسِ	Öldürme	الْقَتْلِ	Şu, o	ذَلِكَ
Müminler	الْمُؤْمِنُونَ	Gücü yeten	قَدِيرٌ	pislik	رِجْسٌ
Pislik	نَجَسٌ	Şerefli	كَرِيمٌ	Allah'ın elçisi	رَسُولُ اللَّهِ
Apaçık uyarıcı	نَذِيرٌ مُّبِينٌ	Her ümmet	كُلِّ أُمَّةٍ	Tek, bir	وَاحِدٌ

Ders 5

Aksine	بَلْ	Ahret	الْآخِرَةَ	Ben	أَنَا
Hatırlatma	تَذَكِّرَةٌ	En yüce	الْأَعْلَى	Şüphesiz biz	إِنَّا
Söz	الْحَدِيثِ	-den başka	إِلَّا	Sen	أَنْتَ
Hikmet sahibi	الْحَكِيمِ	Öğüt, anma	الذِّكْرِ	Siz	أَنْتُمْ
Ev	دَارُ	Bize	إِلَيْنَا	Yardımcılar	أَنْصَارُ
Senin rabbin	رَبِّكَ	Yoksa	أَمْ	Şüphesiz sen	إِنَّكَ
Sizin rabbiniz	رَبِّكُمْ	Şüphesiz, gerçekten	إِنَّ	Ancak	إِنَّمَا
Çok rızık veren	الرَّزَاقُ	Çok bağışlayan	الْغَفُورُ	Şüphesiz ben	إِنِّي
Haksızlık yapan	ظَالِمَةٌ	Dedi	قَالَ	Şüphesiz o	إِنَّهُ

Gerçekten bilen	الْعَلِيمُ	De	قُلْ	Şüphesiz o (dş)	إِنَّهَا
Hayır	كَلَّا	Sizin için	لَكُمْ	Şüphesiz ben	أَنِّي
Dönüş yeri	الْمَصِيرُ	Uyarıcı	نَذِيرٌ	O (dş)	هِيَ
-den, bazıları, hiç	مِنْ	Öldürürüz	نُمِيتُ	Çok seven	الْوَدُودُ
İnsanlar	النَّاسُ	Onlar	هُمْ	Çok hibe eden	الْوَهَّابُ
Biz	نَحْنُ	O	هُوَ	Diriltiriz	نُحْيِي

Ders 6

Üfledi	نَفَخَ	Gördüm	رَأَيْتُ	Tuttuk, yakaladık	أَخَذْنَا
Geri döndü	رَجَعَ	Attı	رَمَى	Geldi (dş)	جَاءَتْ
Secde etti	سَجَدَ	Attın	رَمَيْتَ	Geldiler	جَاءُوا
Yoldan çıktılar	فَسَقُوا	Sabrettiler	صَبَرُوا	Yarattı	خَلَقَ
Yaptınız	فَعَلْتُمْ	Vurdu	ضَرَبَ	Yarattım	خَلَقْتُ
Bağışladı	غَفَرَ	Haksızlık yaptım	ظَلَمْتُ	Girdiniz	دَخَلْتُمْ
Dedi	قَالَ	Arz ettik	عَرَضْنَا	Yazdık	كَتَبْنَا
Dedi (dş)	قَالَتْ	Azmettin	عَزَمْتَ	Kazandı (dş)	كَسَبَتْ
Öldürdüm	قَتَلْتُ	Bildiniz	عَلِمْتُمْ	Kazandınız	كَسَبْتُمْ
Andı, hatırladı	ذَكَرَ	İşledi	عَمِلَ	İnkâr ettiler	كَفَرُوا
Oldu, -dır, -dir	كَانَ	Yaptı	جَعَلَ	Kaldın	لَبِثْتَ

عَلِمْتُ	ضَرَبْتُ	كَتَبْتُ	كُنْتُ	قُلْتُ	فَعَلْتُ	أَنَا	Ben
عَلِمْتَ	ضَرَبْتَ	كَتَبْتَ	كُنْتَ	قُلْتَ	فَعَلْتَ	أَنْتَ	Sen
عِلِمَ	ضَرَبَ	كَتَبَ	كَانَ	قَالَ	فَعَلَ	هُوَ	O (er)
عَلِمْتُ	ضَرَبْتُ	كَتَبْتُ	كَانَتْ	قَالَتْ	فَعَلَتْ	هِيَ	O (dş)
عَلِمْنَا	ضَرَبْنَا	كَتَبْنَا	كُنَّا	قُلْنَا	فَعَلْنَا	نَحْنُ	Biz
عَلِمْتُمْ	ضَرَبْتُمْ	كَتَبْتُمْ	كُنْتُمْ	قُلْتُمْ	فَعَلْتُمْ	أَنْتُمْ	Siz
عَلِمُوا	ضَرَبُوا	كَتَبُوا	كَانُوا	قَالُوا	فَعَلُوا	هُمْ	Onlar

Ders 7

Taparız	نَعْبُدُ	İşlersiniz	تَعْمَلُونَ	Zannederim	أَظُنُّ
Anlınız	نَفَقَهُ	Dersin	تَقُولُ	Taparım	أَعْبُدُ
Çıkar	يَخْرُجُ	Sizi yarattı	خَلَقَكُمْ	Bilirim	أَعْلَمُ
Yaratır	يَخْلُقُ	Onları yarattı	خَلَقَهَا	Yersiniz	تَأْكُلُونَ
Haksızlık eder	يَظْلِمُ	Gördünüz	رَأَيْتُمْ	Akar	تَجْرِي
Yükselir	يَعْرُجُ	İşlediler	عَمِلُوا	İçersiniz	تَشْرَبُونَ
Bilir	يَعْلَمُ	Dedi	قَالَ	Taparsınız	تَعْبُدُونَ
Bilirler	يَعْلَمُونَ	Dediler	قَالُوا	Bilirsin	تَعْلَمُ
Öldürürler	يَقْتُلُونَ	İcra etti	قَضَى	Bilirsiniz	تَعْلَمُونَ
Der	يَقُولُ	Oİ	كُنْ	Girer	يَلْجُ
İnkâr ederler	يَكْفُرُونَ	Yaparız	نَجْعَلُ	İner	يَنْزِلُ
İtip kakar	يَدُّعُ	Seni görürüz	نَرَاكَ	Olur	يَكُونُ
Yazar	يَكْتُبُ	Engel olurlar	يَمْنَعُونَ	Teşvik eder	يُحْضِرُ
Yazarsın	تَكْتُبُ	Yazar (dş)	تَكْتُبُ	Yazarım	أَكْتُبُ
Yazarlar	يَكْتُبُونَ	Yazarsınız	تَكْتُبُونَ	Yazarız	نَكْتُبُ

أَعْلَمُ	أَصْرِبُ	أَكْتُبُ	أَكُونُ	أَقُولُ	أَفْعَلُ	أَنَا	Ben
تَعْلَمُ	تَصْرِبُ	تَكْتُبُ	تَكُونُ	تَقُولُ	تَفْعَلُ	أَنْتَ	Sen
يَعْلَمُ	يَصْرِبُ	يَكْتُبُ	يَكُونُ	يَقُولُ	يَفْعَلُ	هُوَ	O (er)
تَعْلَمُ	تَصْرِبُ	تَكْتُبُ	تَكُونُ	تَقُولُ	تَفْعَلُ	هِيَ	O (dş)
نَعْلَمُ	نَصْرِبُ	نَكْتُبُ	نَكُونُ	نَقُولُ	نَفْعَلُ	نَحْنُ	Biz
تَعْلَمُونَ	تَصْرِبُونَ	تَكْتُبُونَ	تَكُونُونَ	تَقُولُونَ	تَفْعَلُونَ	أَنْتُمْ	Siz
يَعْلَمُونَ	يَصْرِبُونَ	يَكْتُبُونَ	يَكُونُونَ	يَقُولُونَ	يَفْعَلُونَ	هُمْ	Onlar

Ders 8

Benim kullarım	عِبَادِي	Yaptık	جَعَلْنَا	Onların kulakları	أَذَانِهِمْ
Seni düzgün yaptı	عَدَلَكَ	Onu yarattın	خَلَقْتَهُ	Oğullarınız	أَبْنَاءَكُمْ
Benden	عَنِّي	Seni yarattı	خَلَقَكَ	Oğullarımız	أَبْنَاءَنَا
Sizin ahdiniz	عَهْدِكُمْ	Sana çarptı	أَصَابَكَ	Sizi diriltti	أَحْيَاكُمْ
Benden korkun	فَارْهَبُونِ	Rabbimiz	رَبَّنَا	Onun annesi	أُمُّهُ
Onunla konuştu	كَلَّمَهُ	Onun (dş) rabbi	رَبُّهَا	Onu yetiştirdi	أَنْبَتَهَا
Onun elçisi	رَسُولُهُ	Onun elçileri	رُسُلِهِ	Sizin kendiniz	أَنْفُسَكُمْ
Bizim kalplerimiz	قُلُوبَنَا	Onları arttırdı	زَادَهُمْ	Bizim kendimiz	أَنْفُسَنَا
Onların kalpleri	قُلُوبِهِمْ	Rabbim	رَبِّي	Gerçekten ben	إِنِّي
Senin kitabın	كِتَابِكَ	Seni düzeltti	سَوَّيَكَ	Onun altında	تَحْتِهَا

نَا	Bizi, bize, bizden Bizim	نَحْنُ	Biz	بِنِي	Bana, beni, benden Benim	أَنَا	Ben
كُمْ	Sizi, size, sizden Sizin	أَنْتُمْ	Siz	لَكَ	Sana, seni, senden Senin	أَنْتَ	Sen
هُمْ	Onlara, onları, onlardan Onların	هُمْ	Onlar	هُوَ	Ona, onu, ondan Onun	هُوَ	O (er)
				هَا	Ona, onu, ondan Onun	هِيَ	O (dş)

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
أَدْخُلُ	دَخَلْتُ	أَفْتَحُ	فَتَحْتُ	أَنَا	Ben
تَدْخُلُ	دَخَلْتَ	تَفْتَحُ	فَتَحْتَ	أَنْتَ	Sen
يَدْخُلُ	دَخَلَ	يَفْتَحُ	فَتَحَ	هُوَ	O (er)
تَدْخُلُ	دَخَلْتَ	تَفْتَحُ	فَتَحْتَ	هِيَ	O (dş)
نَدْخُلُ	دَخَلْنَا	نَفْتَحُ	فَتَحْنَا	نَحْنُ	Biz
تَدْخُلُونَ	دَخَلْتُمْ	تَفْتَحُونَ	فَتَحْتُمْ	أَنْتُمْ	Siz
يَدْخُلُونَ	دَخَلُوا	يَفْتَحُونَ	فَتَحُوا	هُمْ	Onlar

Ders 9

Her ümmet	كُلِّ أُمَّةٍ	Rabbinin nimetiyle	بِنِعْمَةِ رَبِّكَ	Allah'a iman ettik	أَمَّنَّا بِاللَّهِ
Onun hepsi	كُلَّهَا	Bir süreye kadar	إِلَىٰ أَجَلٍ	İnsanlardan	مِنَ النَّاسِ
Her sabırlı	كُلِّ صَبَّارٍ	Önünde	بَيْنَ يَدَيْ	Allah için	لِلَّهِ
Her şey	كُلِّ شَيْءٍ	Göklerde ne varsa	مَا فِي السَّمَاوَاتِ	Onun elçisi için	لِرَسُولِهِ
Bütün canlar	كُلِّ نَفْسٍ	Zorlukla birlikte	مَعَ الْعُسْرِ	Müminler için	لِلْمُؤْمِنِينَ
Her, hep, bütün	كُلِّ	Elçinin üzerine	عَلَى الرَّسُولِ	Sinelerin üzerine	عَلَى الْأَفئِدَةِ
Allah'ın azabı gibi	كَعَذَابِ اللَّهِ	Allah katında	عِنْدَ اللَّهِ	Rableri katında	عِنْدَ رَبِّهِمْ
Sağlam, temiz kalp ile	بِقَلْبٍ سَلِيمٍ	Başının üzerinde	فَوْقَ رَأْسِهِ	Onun kullarından	عَنْ عِبَادِهِ

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
أَحْسَبُ	حَسِبْتُ	أَكْذِبُ	كَذَبْتُ	أَنَا	Ben
تَحْسَبُ	حَسِبْتَ	تَكْذِبُ	كَذَبْتَ	أَنْتَ	Sen
يَحْسَبُ	حَسِبَ	يَكْذِبُ	كَذَبَ	هُوَ	O (er)
تَحْسَبُ	حَسِبْتَ	تَكْذِبُ	كَذَبْتَ	هِيَ	O (dş)
نَحْسَبُ	حَسِبْنَا	نَكْذِبُ	كَذَبْنَا	نَحْنُ	Biz
تَحْسَبُونَ	حَسِبْتُمْ	تَكْذِبُونَ	كَذَبْتُمْ	أَنْتُمْ	Siz
يَحْسَبُونَ	حَسِبُوا	يَكْذِبُونَ	كَذَبُوا	هُمْ	Onlar

Ders 10

Çok, çokça	كَثِيرًا	Dünya, yakın	الدُّنْيَا	Akşamleyin	بِالْعَشِيِّ
Kafirler	الْكَافِرَةُ	Doğruluk	رَشْدًا	Gök gürültüsü	الْبَرْقَ
Söz	قَوْلٍ	Saf halinde	صَفًّا	Ansızın	بِعَتَّةً
Eğlence	لَهُؤُ	Zarar	ضَرًّا	Hayır, aksine	بَلْ
Levha	لَوْحٍ	Alemler, dünyalar	الْعَالَمِينَ	Yardım	نَصْرٍ
Geceleyin	لَيْلًا	Gerçek bilen	عَلِيمٍ	İndiriş	تَنْزِيلًا
Şanı yüce	مَجِيدٌ	Günahkarlar	الْفَجْرَةَ	Övgüye layık olan	الْحَمِيدُ
Korunmuş	مَحْفُوظٍ	Bozgunculuk	الْفَسَادُ	Yaratan	خَالِقُ
Kuşatan	مُحِيطٌ	Lütuf	فَضْلًا	Korku için	خَوْفًا
Adam, insan	الْمَرْءِ	Yakın	قَرِيبٍ	Daha hayırlı	خَيْرٍ
İnsanlar	النَّاسِ	Kalpler	قُلُوبٍ	Melekler	الْمَلَائِكَةُ
Deniz	الْبَحْرِ	Büyük	الْكَبِيرِ	Ümit için	طَمَعًا
Fetih, zafer	فَتْحٍ	Oyun	لَعِبٍ	O gün	يَوْمَئِذٍ

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
أَنْصُرُ	نَصَرْتُ	أُظْلِمُ	ظَلَمْتُ	أَنَا	Ben
تَنْصُرُ	نَصَرْتَ	تُظْلِمُ	ظَلَمْتَ	أَنْتَ	Sen
يَنْصُرُ	نَصَرَ	يُظْلِمُ	ظَلَّمَ	هُوَ	O (er)
تَنْصُرُ	نَصَرْتَ	تُظْلِمُ	ظَلَمْتَ	هِيَ	O (dş)
نَنْصُرُ	نَصَرْنَا	نُظْلِمُ	ظَلَمْنَا	نَحْنُ	Biz
تَنْصُرُونَ	نَصَرْتُمْ	تُظْلِمُونَ	ظَلَمْتُمْ	أَنْتُمْ	Siz
يَنْصُرُونَ	نَصَرُوا	يُظْلِمُونَ	ظَلَمُوا	هُمْ	Onlar

Ders 11

Kıldı	جَعَلَ	Onlara zarar verir	يَضُرُّهُمْ	Ona verdik	آتَيْنَاهُ
Onu kıldık	جَعَلْنَاهُ	Bilirler	يَعْلَمُونَ	Onlara getirdik	آتَيْنَاهُمْ بِ
Kaybetti	خَسِرَ	Bilir	يَعْلَمُ	Karşılık	أَجْرٍ
Yarattı	خَلَقَ	Onlara fayda verir	يَنْفَعُهُمْ	Olacağı zaman	إِذَا
Güneş	الشَّمْسِ	Şahitlik ederiz	نَشْهَدُ	Sizden isterim	أَسْأَلُكُمْ
Sizi doğruladı	صَدَّقَكُمْ	Açtılar	فَتَحُوا	Olgunluk çağı	أَشُدَّهُ
Onu yedi	أَكَلَهُ	Dedi	قَالَ	Sığınırım	أَعُوذُ
Yazdı	كَتَبَ	Dediler	قَالُوا	Hak ile, gerçek olarak	بِالْحَقِّ
Yalanladılar	كَذَّبُوا	Gerçekten	قَدْ	Hayır, aksine	بَلْ
İnkâr ettiler	كَفَرُوا	Gerçekten	لَقَدْ	Ulaştı	بَلَغَ
Yalancılar	كَاذِبُونَ	De	قُلْ	Kavuşma	لِقَاءِ
Değil	لَيْسَ	Kıyamet	الْقِيَامَةِ	Bilmen	تَعْلَمَ
Terk ettik	تَرَكْنَا	Oldu, -dır, -dir	كَانَ	Sana geldi	جَاءَكَ
Buldular	وَجَدُوا	Taparlar	يَعْبُدُونَ	Sorar, ister	يَسْأَلُ

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
اَكْفُرُ	كَفَرْتُ	أَمُرُ	أَمَرْتُ	أَنَا	Ben
تَكْفُرُ	كَفَرْتَ	تَأْمُرُ	أَمَرْتَ	أَنْتَ	Sen
يَكْفُرُ	كَفَرَ	يَأْمُرُ	أَمَرَ	هُوَ	O (er)
تَكْفُرُ	كَفَرْتَ	تَأْمُرُ	أَمَرْتَ	هِيَ	O (dş)
نَكْفُرُ	كَفَرْنَا	نَأْمُرُ	أَمَرْنَا	نَحْنُ	Biz
تَكْفُرُونَ	كَفَرْتُمْ	تَأْمُرُونَ	أَمَرْتُمْ	أَنْتُمْ	Siz
يَكْفُرُونَ	كَفَرُوا	يَأْمُرُونَ	أَمَرُوا	هُمْ	Onlar

Ders 13

Asra and olsun	وَالْعَصْرِ	Olduğu zaman	إِذْ	Hakkıyla haberdar	الْحَبِيرُ
Fecre and olsun	وَالْفَجْرِ	Olacağı zaman	إِذَا	Arka	خَلْفَ
Üzerinde	فَوْقَ	Yemin ederim	أُقْسِمُ	Erkek	الذَّكَرُ
Mutlak hakim, ezen	الْقَاهِرُ	Önünde	أَمَامَ	Çifte and olsun	وَالشَّفَعِ
Eski	الْقَدِيمِ	İşler	الْأُمُورُ	Sol	شِمَالًا
Kaleme and olsun	وَالْقَلَمِ	Dişi	الْأُنثَى	Güneş	الشَّمْسِ
Aya and olsun	وَالْقَمَرِ	Nehirler	الْأَنْهَارُ	Gören, şahit	شَهِيدٌ
Geceye and olsun	وَاللَّيْلِ	Her nerede	أَيْنَمَا	Sabah	الصُّبْحِ
Ortak koşanlar	مُشْرِكِينَ	Arasında	بَيْنَ	Kuşluğa and olsun	وَالضُّحَى
Doğrulayıcı olarak	مُصَدِّقًا	Önünde	بَيْنَ يَدَيِ	Yıldızlar	النُّجُومِ
Münafıklar	مُنَافِقُونَ	Allah'a and olsun	تَاللَّهِ	Gündüz	الْأَنْهَارِ
Yüz	وَجْهَهُ	Altında	تَحْتَ	Allah'a and olsun	وَاللَّهِ
Arkasında	وَرَاءَ	İncire and olsun	وَالتَّيْنِ	Tek olana and olsun	وَالْوَتْرِ
Sağ; and	يَمِينِ	Etrafında	حَوْلَ	Her nerede	حَيْثُ

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
أَحْمِلُ	حَمَلْتُ	أَصْبِرُ	صَبَرْتُ	أَنَا	Ben
تَحْمِلُ	حَمَلْتَ	تَصْبِرُ	صَبَرْتَ	أَنْتَ	Sen
يَحْمِلُ	حَمَلَ	يَصْبِرُ	صَبَرَ	هُوَ	O (er)
تَحْمِلُ	حَمَلْتَ	تَصْبِرُ	صَبَرْتَ	هِيَ	O (dş)
نَحْمِلُ	حَمَلْنَا	نَصْبِرُ	صَبَرْنَا	نَحْنُ	Biz
تَحْمِلُونَ	حَمَلْتُمْ	تَصْبِرُونَ	صَبَرْتُمْ	أَنْتُمْ	Siz
يَحْمِلُونَ	حَمَلُوا	يَصْبِرُونَ	صَبَرُوا	هُمْ	Onlar

Ders 14

Anlam	Mansub-mecrur çoğul	Merfu çoğul	İsim	Anlam	Mansub-mecrur çoğul	Merfu çoğul	İsim
Kâfirler	كَافِرِينَ	كَافِرُونَ	كَافِرٌ	Tevbe edenler	تَائِبِينَ	تَائِبُونَ	تَائِبٌ
Müjdeleyiciler	مُبَشِّرِينَ	مُبَشِّرُونَ	مُبَشِّرٌ	Cahiller	جَاهِلِينَ	جَاهِلُونَ	جَاهِلٌ
Sakınanlar	مُتَّقِينَ	مُتَّقُونَ	مُتَّقٍ	Övenler	حَامِدِينَ	حَامِدُونَ	حَامِدٌ
Gönderilenler	مُرْسَلِينَ	مُرْسَلُونَ	مُرْسَلٌ	Zarar edenler	خَاسِرِينَ	خَاسِرُونَ	خَاسِرٌ
Bağışlanma dileyenler	مُسْتَغْفِرِينَ	مُسْتَغْفِرُونَ	مُسْتَغْفِرٌ	Rüku edenler	رَاكِعِينَ	رَاكِعُونَ	رَاكِعٌ
İsraf edenler	مُسْرِفِينَ	مُسْرِفُونَ	مُسْرِفٌ	İçenler	شَارِبِينَ	شَارِبُونَ	شَارِبٌ
Teslim olanlar	مُسْلِمِينَ	مُسْلِمُونَ	مُسْلِمٌ	Sabredenler	صَابِرِينَ	صَابِرُونَ	صَابِرٌ
Ortak koşanlar	مُشْرِكِينَ	مُشْرِكُونَ	مُشْرِكٌ	Doğru söyleyenler	صَادِقِينَ	صَادِقُونَ	صَادِقٌ
Başaranlar	مُفْلِحِينَ	مُفْلِحُونَ	مُفْلِحٌ	Salihler	صَالِحِينَ	صَالِحُونَ	صَالِحٌ
Münafıklar	مُنَافِقِينَ	مُنَافِقُونَ	مُنَافِقٌ	Sapanlar	ضَالِّينَ	ضَالُّونَ	ضَالٌّ
Uyaranlar	مُنذِرِينَ	مُنذِرُونَ	مُنذِرٌ	Haksızlık edenler	ظَالِمِينَ	ظَالِمُونَ	ظَالِمٌ
Harcayanlar	مُنْفِقِينَ	مُنْفِقُونَ	مُنْفِقٌ	Kulluk edenler	عَابِدِينَ	عَابِدُونَ	عَابِدٌ
İman edenler	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنُونَ	مُؤْمِنٌ	İtaat edenler	قَانِتِينَ	قَانِتُونَ	قَانِتٌ

Ders 15

Anlam	Mansub-mecrur çoğul	Merfu çoğul	İsim	Anlam	Mansub-mecrur çoğul	Merfu çoğul	İsim
Oruç tutanlar	صَائِمَاتٍ	صَائِمَاتٌ	صَائِمَةٌ	Apaçık olanlar	بَيِّنَاتٍ	بَيِّنَاتٌ	بَيِّنَةٌ
Namazlar	صَلَاوَاتٍ	صَلَاوَاتٌ	صَلَاةٌ	Tevbe edenler	تَائِبَاتٍ	تَائِبَاتٌ	تَائِبَةٌ
İtaatkâr olanlar	قَانِتَاتٍ	قَانِتَاتٌ	قَانِتَةٌ	Dullar	ثَيِّبَاتٍ	ثَيِّبَاتٌ	ثَيِّبَةٌ
Kelimeler	كَلِمَاتٍ	كَلِمَاتٌ	كَلِمَةٌ	Bahçeler	جَنَّاتٍ	جَنَّاتٌ	جَنَّةٌ
Ayetler	آيَاتٍ	آيَاتٌ	آيَةٌ	Koruyanlar	حَافِظَاتٍ	حَافِظَاتٌ	حَافِظَةٌ
Teslim olanlar	مُسْلِمَاتٍ	مُسْلِمَاتٌ	مُسْلِمَةٌ	İyilikler	حَسَنَاتٍ	حَسَنَاتٌ	حَسَنَةٌ
Münafıklar	مُنَافِقَاتٍ	مُنَافِقَاتٌ	مُنَافِقَةٌ	Huşu duyanlar	خَاشِعَاتٍ	خَاشِعَاتٌ	خَاشِعَةٌ

İman edenler	مُؤْمِنَاتٍ	مُؤْمِنَاتٍ	مُؤْمِنَةٌ	Ananlar	ذَاكِرَاتٍ	ذَاكِرَاتٍ	ذَاكِرَةٌ
Ortak koşanlar	مُشْرِكَاتٍ	مُشْرِكَاتٍ	مُشْرِكَةٌ	Gökler	سَمَاوَاتٍ	سَمَاوَاتٍ	سَمَاءٌ
Gönderilenler	مُرْسَلَاتٍ	مُرْسَلَاتٍ	مُرْسَلَةٌ	Kötülükler	سَيِّئَاتٍ	سَيِّئَاتٍ	سَيِّئَةٌ
Kulluk edenler	عَابِدَاتٍ	عَابِدَاتٍ	عَابِدَةٌ	Sabredenler	صَابِرَاتٍ	صَابِرَاتٍ	صَابِرَةٌ
Salihler, iyiler	صَالِحَاتٍ	صَالِحَاتٍ	صَالِحَةٌ	Doğru söyleyenler	صَادِقَاتٍ	صَادِقَاتٍ	صَادِقَةٌ

Ders 16

Anlam	Tekil	İsim	Anlam	Tekil	İsim
Kullar	عَبْدٌ	عِبَاد	Kapılar	بَابٌ	أَبْوَابٍ
Alimler	عَالِمٌ	عُلَمَاءٌ	Kulaklar	أُذُنٌ	أُذَانٌ
Pınarlar	عَيْنٌ	عُيُونٌ	Eşler	زَوْجٌ	أَزْوَاجٌ
Günahkârlar	فَاجِرٌ	فَجَرَةٌ	İsimler	إِسْمٌ	أَسْمَاءٌ
Fakirler	فَقِيرٌ	فُقَرَاءٌ	Aylar	شَهْرٌ	أَشْهُرٌ
Kalpler	قَلْبٌ	قُلُوبٌ	Gözler	عَيْنٌ	أَعْيُنٌ
Kitaplar	كِتَابٌ	كُتُبٌ	Mallar	مَالٌ	أَمْوَالٌ
Kâfirler	كَافِرٌ	كَفَرَةٌ	Nebiler	نَبِيٌّ	أَنْبِيَاءٌ
Mescidler	مَسْجِدٌ	مَسَاجِدٌ	Çocuklar	وَلَدٌ	أَوْلَادٌ
Miskinler	مِسْكِينٌ	مَسَاكِينٌ	Dostlar	وَلِيٌّ	أَوْلِيَاءٌ
Anahtarlar	مِفْتَاحٌ	مَفَاتِيحٌ	Beldeler	بَلَدٌ	بِلَادٌ
Melekler	مَلَكٌ	مَلَائِكَةٌ	Dağlar	جَبَلٌ	جِبَالٌ
Hükümdarlar	مَلِكٌ	مُلُوكٌ	Adamlar	رَجُلٌ	رِجَالٌ
Kadınlar	إِمْرَأَةٌ	نِسَاءٌ	Elçiler	رَسُولٌ	رُسُلٌ
Canlar	نَفْسٌ	أَنْفُسٌ	Sihirbazlar	سَاحِرٌ	سَحَرَةٌ

Ders 17

İsrail oğulları	بَنِي إِسْرَائِيلَ	İş yapanların mükafatı	أَجْرُ الْعَامِلِينَ	Bahçeler	جَنَّاتٌ
Kendilerinin zulmedicileri	ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ	Zalimlerin sonu	عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ	Suçluların sonu	عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ
İlahlarımızın terk edicileri	تَارِكِي آلِهَتِنَا	Ayetler	آيَاتٍ	Elçilerin haberi	نَبَأِ الْمُرْسَلِينَ
Hüküm verenlerin en iyi hüküm vereni	أَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ	Akıl sahipleri	أُولَى الْأَلْبَابِ	Öncekilerin ahlakı	خُلُقِ الْأَوَّلِينَ
Müslümanların ilki	أَوَّلِ الْمُسْلِمِينَ	İyilik yapanların mükafatı	أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ	Göklerin yaratılışı	خَلْقِ السَّمَاوَاتِ
Gece ve gündüzün art arda gelişi	اِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ	Onun helak edicileriyiz	نَحْنُ مُهْلِكُوهَا	Öncekilerin masalları	أَسَاطِيرِ الْأَوَّلِينَ
Senin kurtarıcılarının	مُنْجُوكَ	Kıyamet günü	يَوْمِ الْقِيَامَةِ	Adem oğulları	بَنِي آدَمَ
Bu şehrin halkının helak edicileri	مُهْلِكُو أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ	Cehennemin giricileri	صَالُو الْجَحِيمِ	Nehirler	الْأَنْهَارِ
Ey babamız	يَا أَبَانَا	Ey ileri gelen kişiler	يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوا	Ey can	يَا أَيُّهَا النَّفْسُ
Ey kitap ehli	يَا أَهْلَ الْكِتَابِ	Ey İsrail oğulları	يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ	Ey Yesrib halkı	يَا أَهْلَ يَثْرِبَ
Ey Malik	يَا مَالِكُ	Ey akıl sahipleri	يَا أُولَى الْأَلْبَابِ	Ey Meryem	يَا مَرْيَمَ

Ders 18

Apaçık sapıklık	ضَلَالٍ مُّبِينٍ	Değilsin	لَسْتَ	Büyük günah	إِثْمًا عَظِيمًا
Çok şükreden kul	عَبْدًا شَكُورًا	Değilim	لَسْتُ	Cömert karşılık	أَجْرٍ كَرِيمٍ
Acıklı azap	عَذَابٍ أَلِيمٍ	Değilsiniz	لَسْتُمْ	Ölü yeryüzü	الْأَرْضِ الْمَيْتَةِ
Salih iş	عَمَلًا صَالِحًا	Değilsiniz (dş)	لَسْتُمْ	Ayakta duran topluluk	أُمَّةً قَائِمَةً
Apaçık bir kur'an	قُرْآنٍ مُّبِينٍ	Değil	لَيْسَ	Dostlar	أَوْلِيَاءُ
Sabit söz	الْقَوْلِ الثَّابِتِ	Değiller	لَيْسُوا	Apaçık ayetler	آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
Aşırı giden kavim	قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ	Uzun gece	لَيْلًا طَوِيلًا	Apaçık bildirme	الْبَلَاغِ الْمُبِينِ
Yalancı	كَاذِبَةٌ	Güzel sabır	صَبْرًا جَمِيلًا	Dünya hayatı, yakın hayat	الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
Dosdoğru kitaplar	كُتُبٍ قَيِّمَةٍ	Temizlenmiş sahifeler	صُحُفًا مُطَهَّرَةً	Allah'ın davetçisi	دَاعِيَ اللَّهِ
Kötü bir ağaç gibi	كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ	Tek çığlık	صَيْحَةً وَاحِدَةً	Yedi kuvvetli	سَبْعًا شِدَادًا
Pis, kötü söz	كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ	Eşit	سَوَاءٌ	Parlak kandil	سِرَاجًا وَهَاجًا

Yerine getirilen vaad	وَعْدًا مَّفْعُولًا	Apaçık uyarıcı	نَذِيرٌ مُّبِينٌ	Bol su	مَاءٌ نَّجَاجًا
--------------------------	---------------------	----------------	------------------	--------	-----------------

Ders 19

Kılmadı	مَا جَعَلَ	Olmaz	مَا يَكُونُ	İstemem	لَا أَسْأَلُ
Onu asmadılar	مَا صَلَّبُوهُ	Bilmiyoruz	مَا نَدْرِي	Malik olmam	لَا أَمْلِكُ
İnkâr etmedi	مَا كَفَرَ	Ölmez	لَا يَمُوتُ	Tapmam	لَا أَعْبُدُ
İşitmedik	مَا سَمِعْنَا	Bilmezler	لَا يَعْلَمُونَ	Yemezsiniz	لَا تَأْكُلُونَ
Kâr etmedi	مَا رِبِحَتْ	Akletmezler	لَا يَعْقِلُونَ	Konuşmasınız	لَا تَنْطِقُونَ
Ağlamadı	مَا بَكَتْ	Anlamıyoruz	مَا نَفَقَهُ	Görmezsiniz	لَا تُبْصِرُونَ
Doğrulamadı	فَلَا صَدَقَ	Onları tutmuyor	مَا يُؤْسِسُكُمْنَ	Yapmazsınız	لَا تَفْعَلُونَ
Namaz kılmadı	وَلَا صَلَّى	Karşılık verilmezsiniz	مَا تُحْزِرُونَ	Malik olmazsın	لَا تَمْلِكُ
Atılmadı	فَلَا اقْتَحَمَ	Onlara zulmetmedi	مَا ظَلَمَهُمْ	Secde etmezler	لَا يَسْجُدُونَ
Onu öldürmediler	مَا قَتَلُوهُ	Yaratmadım	مَا خَلَقْتُ	Demedim	مَا قُلْتُ

Ders 20

Böylece sabrettiler	فَصَبَرُوا	Güzel	جَمِيلٌ	Süre	أَجَلٌ
O halde namaz kıl	فَصَلِّ	Delilik	جِنَّةٌ	Bir, bir kişi	أَحَدًا
Böylece onu öldürdü	فَقَتَلَهُ	Kaybedenler	الْحَاسِرِينَ	Tuttum, yakaladım	أَخَذْتُ
Önce	قَبْلَ	Korku	خَوْفٌ	Ümmet, topluluk	أُمَّةٌ
İcra etti	قَضَى	Öğüt, hatırlama	ذِكْرٌ	İş	أَمْرًا
Toptan, hep birlikte	كَافَّةً	Saat	سَاعَةً	Malik olurum	أَمْلِكُ
Apaçık	مُبِينٌ	Hakkıyla işiten	سَمِيعٌ	Öncekiler	الْأَوَّلِينَ
Sakınanlar	الْمُتَّقُونَ	İstedi	شَاءَ	İnsan	بَشَرٌ
Bilinen	مَعْلُومٌ	Şiddetli	شَدِيدٌ	Müjdeleyici	بَشِيرًا
Uyarıcı	نَذِيرٌ	Sabır	صَبْرًا	Gören	بَصِيرٌ

Fayda	نَفْعًا	Namaz	الصَّلَاةَ	Diriltmeniz	بَعَثْنَاكُمْ
Benim inkarım	نَكِيرٍ	Zarar	ضَرًّا	Ulaştırma, bildirme	الْبَلَاغُ
Ve gerçekten	وَلَقَدْ	Son	الْعَاقِبَةَ	Sonra	ثُمَّ
O halde sığın	فَاسْتَعِذْ	İlim, bilgi	عِلْمٍ	O halde sabret	فَاصْبِرْ
Böylece oldu	فَاصْبَحَ	Aldanma	غُرُورٍ	O halde ancak	فَإِنَّمَا

Ders 21

Çok bağışlayan	غَفُورٌ	Sana geldi	آتَاكَ	Ne, değil, o şey ki	مَا
Onlardan önce	قَبْلَهُمْ	Edindi	اتَّخَذَ	Kim, ki o	مَنْ
Gücü yeten	قَدِيرٌ	İyilik	الْإِحْسَانَ	Ne zaman	مَتَى
Nesiller, çağlar	الْقُرُونِ	İzin verdin	أَذِنْتَ	Nerede	أَيْنَ
Kavim, millet	الْقَوْمِ	Gördün mü?	أَرَأَيْتَ	Nasıl	كَيْفَ
Oldu	كَانَ	Başardı	أَفْلَحَ	Ne kadar	كَمْ
Şerefli, cömert	الْكَرِيمِ	Helak ettik	أَهْلَكْنَا	Hangi	أَيُّ
Her, hep, bütün	كُلِّ	Ey	أَيُّهَا	Nereden	أَنَّى
Çok, daha fazla	مَزِيدٍ	Karşılık	جَزَاءٍ	-mi? -mı?	أَمْ
Deriz	نَقُولُ	Ordular	الْجُنُودِ	-mi? -mı?	هَلْ
Bize gelir	يَأْتِينَا	Açık	الْجَهْرَ	Ne	مَاذَا
Gizlenir	يَخْفَى	Söz	حَدِيثٌ	Niçin	لِمَ
Görürler	يَرَوْنَ	Hikmetli	حَكِيمًا	Olmalı değil miydi	لَوْلَا

Ders 22

Hak, gerçek	حَقٌّ	Zalimler kavmi	الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ	Gücü yeten	قَدِيرٌ
Gerçekten bunda ayetler var	إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ	İyiler	الْأَبْرَارِ	Çok bağışlayan	غَفُورٌ
Çok şükreden	شُكُورًا	Nimetler	نِعِيمٍ	Çok merhametli	رَحِيمٌ

Kul	عَبْدًا	Günahkarlar	الْفَجَّارَ	Her şey	كُلِّ شَيْءٍ
Çok aceleci	عَجُولًا	Yoldan çıkanlar	الْفَاسِقُونَ	Oldu, -dir, -dir	كَانَ
Onların çalışması	سَعْيُهُمْ	Gerçekten elçilerimiz	إِنَّ رُسُلَنَا	Güçlü, yüce	عَزِيزًا
Şükredilen	مَشْكُورًا	Yazarlar	يَكْتُبُونَ	Hikmet sahibi	حَكِيمًا
Olduğu zaman	إِذْ	Allah'ın vaadi	وَعَدَ اللَّهُ	Gerçekten Allah	إِنَّ اللَّهَ
Ad'ın kardeşi	أَخًا عَادٍ	Gerçekten	لَقَدْ	Hakkıyla bilen	عَلِيمًا
Onun kavmi	قَوْمَهُ	Allah razı oldu	رَضِيَ اللَّهُ	Hakkıyla haberdar	خَبِيرًا
Tanınmayan kavim	قَوْمٌ مُنْكَرُونَ	Bürüdüğü zaman	إِذْ يَغْشَى	Allah anıldığı zaman	إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ
Okunduğu zaman	إِذَا تُتْلَى	Müminler	الْمُؤْمِنِينَ	Kalpleri ürperir	وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ
Öncekilerin masalları	أَسَاطِيرِ الْأَوَّلِينَ	Sana biat ediyorlar	يُبَايِعُونَكَ	Haksızlık ettikleri zaman	لَمَّا ظَلَمُوا
Atıldıkları zaman	إِذَا الْقُورَا	Ağacın altında	تَحْتَ الشَّجَرَةِ	Onları boğduk	أَغْرَقْنَاهُمْ

Ders 23

Rabbinin nimetiyle	بِنِعْمَةِ رَبِّكَ	Şu, o (dş)	تِلْكَ	Hayır, asla	كَلَّا
Sizin için yoktur	مَا لَكُمْ	Ümmet, topluluk	أُمَّةٌ	Değil	لَيْسَ
Hiçbir dost	مِنْ وَلِيِّيَ	Onlar	أُولَئِكَ	Ne, değil, o şey ki	مَا
Kesinlikle zalim değil	لَيْسَ بِظَلَّامٍ	Başaranlar	الْمُفْلِحُونَ	Değil, yok	لَا
Bu	هَذَا	Bunlar	هَؤُلَاءِ	Değil, başka	غَيْرِ
Bu (dş)	هَذِهِ	Ayetler	آيَاتُ	-den başka	مِنْ دُونِ
Ateş	النَّارِ	Peşin, acil	الْعَاجِلَةَ	-den başka	إِلَّا
Şu, o	ذَلِكَ	Eskilerin masalları	أَسَاطِيرِ الْأَوَّلِينَ	Hayır, aksine	بَلْ
Yol gösterici	هُدًى	Hesapsız	بِغَيْرِ حِسَابٍ	Eğer	إِنْ
Sizin gibi	مِثْلَكُمْ	Kim isterse	لِمَنْ يَشَاءُ	Değil	إِنْ
Onların çoğu	أَكْثَرُهُمْ	İnsan	بَشَرٌ	Ayırma günü	يَوْمُ الْفَصْلِ

Ders 24

Bilmezler mi	أَوَلَا يَعْلَمُونَ	Fakat, lakin	لَكِنَّ	Gerçekten senin rabbin	إِنَّ رَبَّكَ
Dedi	قَالَ	Anlamazlar	لَا يَفْقَهُونَ	Bağışlama sahibi	ذُو مَغْفِرَةٍ
Bilirim	أَعْلَمُ	Sana ne bildiriyor	مَا يُدْرِيكَ	İnsanlar için	لِلنَّاسِ
İçinizde var	فِيكُمْ	Ola ki, umulur ki	لَعَلَّ	Genişlik sahibi	ذُو سَعَةٍ
Kitap ehli	أَهْلُ الْكِتَابِ	Kıyametin vakti	السَّاعَةِ	İyilik, güzellik	إِحْسَانٍ
Güçleri yeter	يَقْدِرُونَ	Yakın	قَرِيبٌ	Verme	إِيتَائِي
Allah'ın lütfu	فَضْلِ اللَّهِ	İş	أَمْرًا	Yakınlık sahibi	ذِي الْقُرْبَى
Lütuf sahibi	ذُو فَضْلٍ	İlahlar	الِهَةِ	Yakınlık sahipleri	ذَوِي الْقُرْبَى
Allah için	لِلَّهِ	Ayetlerimiz	آيَاتِنَا	Yetimler	الْيَتَامَى
Hazineler	خَزَائِنُ	Büyüklenerek	مُسْتَكْبِرًا	Miskinler	الْمَسَاكِينَ
Ki Allah	أَنَّ اللَّهَ	Duymamış gibi	كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا	Yük sahibi (gebe)	ذَاتِ حَمْلٍ
Sanki	كَأَنَّ	Ağırlık	وَقَرًا	Akıl sahipleri	أُولُوا الْأَلْبَابِ

Ders 25

Anlam	Muzari	Mazi
Görmek	يَرَى	رَأَى
Gelmek	يَأْتِي	آتَى
İstemek	يَشَاءُ	شَاءَ
Yemek	يَأْكُلُ	أَكَلَ
Ücret vermek	يَأْجُرُ	أَجَرَ
İzin vermek	يَأْذِنُ	أَذِنَ
Başlamak	يَبْدَأُ	بَدَأَ
Yaşamak	يَحْيَى	حَيَّى
Zannetmek	يَظُنُّ	ظَنَّ

Anlam	Muzari	Mazi
Girmek	يَلْجُ	وَلَجَ
Doğurmak	يَلِدُ	وَلَدَ
Bırakmak	يَذَرُ	وَذَرَ
Taşımak	يَزِرُ	وَزَرَ
Okumak	يَتْلُو	تَلَا
Affetmek	يَعْفُو	عَفَا
Aramak	يَبْغِي	بَغَى
Akmak	يَجْرِي	جَرَى
Karşılık vermek	يَجْزِي	جَزَى

Anlam	Muzari	Mazi
Tevbe etmek	يَتُوبُ	تَابَ
Başarmak	يَفُوزُ	فَازَ
Ayağa kalkmak	يَقُومُ	قَامَ
Ölmek	يَمُوتُ	مَاتَ
Korkmak	يَخَافُ	خَافَ
Olayazmak	يَكَادُ	كَادَ
Tuzak kurmak	يَكِيدُ	كَادَ
Arttırmak	يَزِيدُ	زَادَ
Ziyaret etmek	يُزُورُ	زَارَ

Dağıtmak	بَثَّ	يَبِثُّ
Gerçekleşmek	حَقَّ	يَحِقُّ
Tamamlanmak	تَمَّ	يَتِمُّ
İtip kakmak	دَعَّ	يُدَعُّ
Alçalmak	ذَلَّ	يَذِلُّ
Kaymak	زَلَّ	يَزِلُّ

Hükmetmek	قَضَى	يَقْضِي
Yol göstermek	هَدَى	يَهْدِي
Korkmak	خَشِيَ	يَخْشَى
Razı olmak	رَضِيَ	يَرْضَى
Unutmak	نَسِيَ	يَنْسَى
Tutmak	أَخَذَ	يَأْخُذُ

Seyahat etmek	سَارَ	يَسِيرُ
Sığınmak	عَاذَ	يَعُوذُ
Vaad etmek	وَعَدَ	يَعِدُّ
Nitelemek	وَصَفَ	يَصِفُ
Korumak	وَقَى	يَقِي
Öğüt vermek	وَعَظَّ	يَعِظُ

Ders 26

Büyük ödül	أَجْرًا عَظِيمًا	Derler	يَقُولُونَ	Diyecekler	سَيَقُولُونَ
Kolaylık	يُسْرًا	Sizi zengin edecek	فَسَوْفَ يُعْطِيكُمْ	Ateşe girecek	سَيَصَلَّى
Girecekler	سَيَدْخُلُونَ	Küstah	الْأَشْرُ	Bağışlanacak	سَيَغْفِرُ
Zorluk	عُسْرًا	Şükredenler	الشَّاكِرِينَ	Olacak	فَسَوْفَ يَكُونُ
Müminler	الْمُؤْمِنِينَ	İsyan etmem	لَا أَعْصِي	Bağışlanma dileyeceğim	سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ
Öğüt	ذِكْرًا	Yarın	غَدًا	Bileceksiniz	سَوْفَ تَعْلَمُونَ
Ve senin kavmin için	وَلِقَوْمِكَ	Çok yalancı	الْكَذَّابِ	Karşılık vereceğiz	سَنَجْزِي
Yok oluş	ئُبُورًا	Bize verecek	سَيُؤْتِينَا	Beni bulacaksın	سَتَجِدُنِي
Allah verecek	سَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ	Kolay hesap	حِسَابًا يَسِيرًا	Bilecekler	سَيَعْلَمُونَ
Görecekler	فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ	Senin rabbin	رَبُّكَ	Eğer korkarsanız	إِنْ خِفْتُمْ
Sorulacaksınız	سَوْفَ تُسْأَلُونَ	Razı olursun	فَتَرْضَى	Allah bizim yetenimizdir	حَسْبُنَا اللَّهُ
Çağırarak	فَسَوْفَ يَدْعُونَ	Sana verecek	سَوْفَ يُعْطِيكَ	İnkâr edecekler	سَيَكْفُرُونَ
Kılacak	سَيَجْعَلُ	Bana yol gösterecek	سَيَهْدِينِ	Hesaba çekilecek	فَسَوْفَ يُحَاسِبُ

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
آتِي	آتَيْتَ	أَقُومُ	قُمتُ	أَنَا	Ben
تَأْتِي	آتَيْتَ	تَقُومُ	قُمتَ	أَنْتَ	Sen

يَأْتِي	آتَى	يَقُومُ	قَامَ	هُوَ	O (er)
تَأْتِي	آتَتْ	تَقُومُ	قَامَتْ	هِيَ	O (dış)
نَأْتِي	آتَيْنَا	نَقُومُ	قُمْنَا	نَحْنُ	Biz
تَأْتُونَ	آتَيْتُمْ	تَقُومُونَ	قُمْتُمْ	أَنْتُمْ	Siz
يَأْتُونَ	آتَوْا	يَقُومُونَ	قَامُوا	هُمْ	Onlar

Ders 27

Yaratılış	خَلُقُ	Daha/en büyük	أَعْظَمُ	Daha/en şiddetli	أَشَدُّ
Tapanlar	عَابِدُونَ	Daha/en şerefli	أَكْرَمُ	Daha/en yüce	أَعْلَى
Uydurdu	افْتَرَى	Daha/en doğru	أَهْدَى	Daha/en iyi bilen	أَعْلَمُ
Yalan	كَذَبًا	Daha/en küçük	أَصْغَرَ	Daha/en yakın	أَقْرَبُ
Apaçık	مُبِينٍ	Daha/en büyük	كُبْرَى	Daha/en büyük	أَكْبَرُ
Kolaylaştırınız	نُيَسِّرُ	Daha/en zor	عُسْرَى	Daha/en çok	أَكْثَرُ
Daha hayırlı	خَيْرٌ	Daha/en alçak	سُفْلَى	Daha/en çabuk	أَسْرَعُ
Dönerler	يَرْجِعُونَ	Alçaklar	سَافِلِينَ	Daha/en güzel	أَحْسَنُ
Ayetlerimiz	آيَاتِنَا	Yol bakımından	سَبِيلًا	Daha/en haklı	أَحَقُّ
Hesaba çekenler	حَاسِبِينَ	Misal, örnek	مَثَلٌ	Daha/en merhametli	أَرْحَمُ
Doğru yolu bulanlar	مُهْتَدِينَ	Daha/en zalim	أَظْلَمُ	Daha/en az	أَقْلُ

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
أَجِدُ	وَجَدْتُ	أُحَدِّثُ	أَخَذْتُ	أَنَا	Ben
تَجِدُ	وَجَدْتَ	تَأْخُذُ	أَخَذْتَ	أَنْتَ	Sen
يَجِدُ	وَجَدَ	يَأْخُذُ	أَخَذَ	هُوَ	O (er)
تَجِدُ	وَجَدْتَ	تَأْخُذُ	أَخَذْتَ	هِيَ	O (dış)
نَجِدُ	وَجَدْنَا	نَأْخُذُ	أَخَذْنَا	نَحْنُ	Biz
تَجِدُونَ	وَجَدْتُمْ	تَأْخُذُونَ	أَخَذْتُمْ	أَنْتُمْ	Siz
يَجِدُونَ	وَجَدُوا	يَأْخُذُونَ	أَخَذُوا	هُمْ	Onlar

Ders 28

Razı olarak	رَاضِيَةً	Duman iken	وَهِيَ دُخَانٌ	Bildiğiniz halde	وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
Sabaha ererken	مُضْبِحِينَ	Allah'a itaat edin	أَطِيعُوا اللَّهَ	Gördüğünüz halde	وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ
Çılgılık	الصَّيْحَةَ	Yol gösterme	الْهُدَى	Siz müslümanlar iken	وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ
Müslümanlar olarak	مُسْلِمِينَ	Ki onlar (dş)	اللَّائِي	Ey iman edenler	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
Secde edenler olarak	سَاجِدِينَ	Fakirler	فُقَرَاءٍ	Ayakta durduğu halde	وَهُوَ قَائِمٌ
Huşu duyanlar olarak	خَاشِعِينَ	Adayanlar	عَاكِفُونَ	O bizim ve sizin rabbiniz iken	وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ
İsteyerek	طَوْعًا	Onların anneleri	أُمَّهَاتُهُمْ	Zalim iken	وَهِيَ ظَالِمَةٌ
Geceleyin	بَيَاتًا	Muhacirler	الْمُهَاجِرِينَ	Kaynarken	وَهِيَ تَفُورٌ
İstemeyerek	كَرْهًا	Onlar kafirler iken	وَهُمْ كُفَّارٌ	Kükreyen	شَهِيقًا
Güneş doğarken	مُشْرِقِينَ	Yedi gök	سَبْعَ سَمَوَاتٍ	Şehirler ahalisi	أَهْلُ الْقُرَى
Razı olunan	مَرْضِيَّةً	İşittiğiniz halde	وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ	Onlar bakarken	وَهُمْ يَنْظُرُونَ
Yardım edenler	نَاصِرِينَ	Şiddetli bir azap	عَذَابًا شَدِيدًا	Mükafatları	أُجُورَهُمْ
Aciz	خَاسِئًا	Allah'ın kuralı	سُنَّةَ اللَّهِ	Elbise, örtü	لِبَاسًا
Diz çökmüş	جَائِيَةً	Ayakta iken	قِيَامًا	İnsan	إِنْسٍ
Parçalanmış	مُتَصَدِّعًا	Otururken	قُعُودًا	Devamlı olanlar	دَائِمُونَ

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
----	جِئْتُ	أَرَى	رَأَيْتُ	أَنَا	Ben
----	جِئْتَ	تَرَى	رَأَيْتَ	أَنْتَ	Sen
----	جَاءَ	يَرَى	رَأَى	هُوَ	O (er)
----	جَاءَتْ	تَرَى	رَأَتْ	هِيَ	O (dş)
----	جِئْنَا	نَرَى	رَأَيْنَا	نَحْنُ	Biz
----	جِئْتُمْ	تَرَوْنَ	رَأَيْتُمْ	أَنْتُمْ	Siz
----	جَاءُوا	يَرَوْنَ	رَأَوْا	هُمْ	Onlar

Ders 29

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Muzari	Mazi
Demek	قَوْلٌ	مَقُولٌ	قَائِلٌ	يَقُولُ	قَالَ
Bilmek	عِلْمٌ	مَعْلُومٌ	عَالِمٌ	يَعْلَمُ	عَلِمَ
İnkâr etmek	كُفْرٌ	مَكْفُورٌ	كَافِرٌ	يَكْفُرُ	كَفَرَ
İşlemek	عَمَلٌ	مَعْمُولٌ	عَامِلٌ	يَعْمَلُ	عَمِلَ
Yaratmak	خَلْقٌ	مَخْلُوقٌ	خَالِقٌ	يَخْلُقُ	خَلَقَ
Yol göstermek	هُدًى	---	هَادٍ	يَهْدِي	هَدَى
Tutmak	أَخَذٌ	مَأْخُودٌ	أَخِذٌ	يَأْخُذُ	أَخَذَ
Tapmak	عِبَادَةٌ	مَعْبُودٌ	عَابِدٌ	يَعْبُدُ	عَبَدَ
Affetmek	عَفْوٌ	---	---	يَعْفُو	عَفَا
Sapmak	ضَلَالَةٌ	---	ضَالٌّ	يَضِلُّ	ضَلَّ
Hükmetmek	قَضَاءٌ	مَقْضِيٌّ	قَاضٍ	يَقْضِي	قَضَى
Yasaklamak	نَهْيٌ	مَنْهِيٌّ	نَاهٍ	يَنْهَى	نَهَى
Emretmek	أَمْرٌ	مَأْمُورٌ	أَمِرٌ	يَأْمُرُ	أَمَرَ
Tevbe etmek, dönmek	تَوْبَةٌ	--	تَائِبٌ	يَتُوبُ	تَابَ
Vaad etmek	وَعْدٌ	مَوْعُودٌ	وَاعِدٌ	يَعِدُ	وَعَدَ
Açmak	فَتْحٌ	مَفْتُوحٌ	فَاتِحٌ	يَفْتَحُ	فَتَحَ
Döndürmek	رَدٌّ	مِرْدُودٌ	رَادٌّ	يُرَدُّ	رَدَّ
Görmek	شَهَادَةٌ	مَشْهُودٌ	شَاهِدٌ	يَشْهَدُ	شَهِدَ

Ders 30

Anlam	Mansub	Merfu	Anlam	Mansub	Merfu
Bilmek	يَعْرِفُوا - تَعْرِفُوا	يَعْرِفُونَ - تَعْرِفُونَ	Bilmek	يَعْرِفَ - تَعْرِفَ	يَعْرِفُ - تَعْرِفُ
Vurmak	يَضْرِبُوا - تَضْرِبُوا	يَضْرِبُونَ - تَضْرِبُونَ	Vurmak	يَضْرِبَ - تَضْرِبَ	يَضْرِبُ - تَضْرِبُ
Yardım etmek	يَنْصُرُوا - تَنْصُرُوا	يَنْصُرُونَ - تَنْصُرُونَ	Yardım etmek	يَنْصُرَ - تَنْصُرَ	يَنْصُرُ - تَنْصُرُ

Bilmek	يَعْلَمُونَ - تَعْلَمُونَ	يَعْلَمُونَ - تَعْلَمُونَ	Bilmek	يَعْلَمَ - تَعْلَمَ	يَعْلَمَ - تَعْلَمَ
Çağırarak	يَدْعُونَ - تَدْعُونَ	يَدْعُونَ - تَدْعُونَ	Çağırarak	يَدْعُو - تَدْعُو	يَدْعُو - تَدْعُو
Demek	يَقُولُونَ - تَقُولُونَ	يَقُولُونَ - تَقُولُونَ	Demek	يَقُولَ - تَقُولَ	يَقُولُ - تَقُولُ
Gelmek	يَأْتُونَ - تَأْتُونَ	يَأْتُونَ - تَأْتُونَ	Gelmek	يَأْتِي - تَأْتِي	يَأْتِي - تَأْتِي
Bulmak	يَجِدُونَ - تَجِدُونَ	يَجِدُونَ - تَجِدُونَ	Bulmak	يَجِدَ - تَجِدَ	يَجِدُ - تَجِدُ
Sapmak	يَضِلُّونَ - تَضِلُّونَ	يَضِلُّونَ - تَضِلُّونَ	Sapmak	يَضِلَّ - تَضِلَّ	يَضِلُّ - تَضِلُّ
Demek	أَقُولُ - نَقُولُ	أَقُولُ - نَقُولُ	Yazmak	اَكْتُبَ - نَكْتُبَ	اَكْتُبُ - نَكْتُبُ
Affetmek	أَعْفُو - نَعْفُو	أَعْفُو - نَعْفُو	Karşılık vermek	أَجْزِي - نَجْزِي	أَجْزِي - نَجْزِي

Ders 31

Anlam	Meczum	Merfu	Anlam	Meczum	Merfu
Bilmek	يَعْرِفُوا - تَعْرِفُوا	يَعْرِفُونَ - تَعْرِفُونَ	Bilmek	يَعْرِفَ - تَعْرِفَ	يَعْرِفُ - تَعْرِفُ
Vurmak	يَضْرِبُوا - تَضْرِبُوا	يَضْرِبُونَ - تَضْرِبُونَ	Vurmak	يَضْرِبَ - تَضْرِبَ	يَضْرِبُ - تَضْرِبُ
Yardım etmek	يَنْصُرُوا - تَنْصُرُوا	يَنْصُرُونَ - تَنْصُرُونَ	Yardım etmek	يَنْصُرَ - تَنْصُرَ	يَنْصُرُ - تَنْصُرُ
Bilmek	يَعْلَمُوا - تَعْلَمُوا	يَعْلَمُونَ - تَعْلَمُونَ	Bilmek	يَعْلَمَ - تَعْلَمَ	يَعْلَمُ - تَعْلَمُ
Çağırarak	يَدْعُوا - تَدْعُوا	يَدْعُونَ - تَدْعُونَ	Çağırarak	يَدْعُ - تَدْعُ	يَدْعُو - تَدْعُو
Demek	يَقُولُوا - تَقُولُوا	يَقُولُونَ - تَقُولُونَ	Demek	يَقُولَ - تَقُولَ	يَقُولُ - تَقُولُ
Gelmek	يَأْتُوا - تَأْتُوا	يَأْتُونَ - تَأْتُونَ	Gelmek	يَأْتِ - تَأْتِ	يَأْتِي - تَأْتِي
Bulmak	يَجِدُوا - تَجِدُوا	يَجِدُونَ - تَجِدُونَ	Bulmak	يَجِدَ - تَجِدَ	يَجِدُ - تَجِدُ
Sapmak	يَضِلُّوا - تَضِلُّوا	يَضِلُّونَ - تَضِلُّونَ	Sapmak	يَضِلَّ - تَضِلَّ	يَضِلُّ - تَضِلُّ
Demek	أَقُولُ - نَقُولُ	أَقُولُ - نَقُولُ	Yazmak	اَكْتُبَ - نَكْتُبَ	اَكْتُبُ - نَكْتُبُ
Affetmek	أَعْفُ - نَعْفُ	أَعْفُو - نَعْفُو	Karşılık vermek	أَجْزِ - نَجْزِ	أَجْزِي - نَجْزِي

Ders 33

Ve kulluk edin	وَاعْبُدُوا	Seyahat edin	سِيرُوا	Girin	أَدْخُلُوا
Ve bilin	وَاعْلَمُوا	O halde sabret	فَاصْبِرْ	Genişlet	إِشْرَحْ
Ve başısla	وَاعْفِرْ	Öyleyse hükmet	فَاحْكُمْ	Kulluk edin	أَعْبُدُوا
Ve yapın	وَافْعَلُوا	Ve anın	وَادْكُرُوا	Sor	سَلْ
Ve anlayarak oku	وَرَتِّلْ	Öyleyse aç	فَافْتَحْ	Rüku edin	إِرْكَعُوا
Ve tesbih et	وَسَبِّحْ	Öyleyse yapın	فَافْعَلُوا	İşleyin	إِعْمَلُوا
Ve bizi koru	وَقِنَا	Öyleyse bakın	فَانظُرُوا	Yap	إِفْعَلْ
Hibe et	هَبْ	O halde yiyin	فَكُلُوا	Oku	إِقْرَأْ
Ve oku	وَآتِلْ	De	قُلْ	Beni bırak	ذَرْنِي
Ve çöz	وَاحْلُلْ	Kalk	قُمْ	Tadın	ذُوقُوا
Ve ümit edin	وَارْجُوا	Ol	كُنْ	Arttır	زِدْ
Ve secde edin	وَاسْجُدُوا	Ve şükredin	وَاشْكُرُوا	Ve an	وَادْكُرْ

Ders 34

Onları açıp yayma	لَا تَبْسُطْهَا	Tapma	لَا تَعْبُدْ	Ortak koşma	لَا تُشْرِكْ
Karıştırmayın	وَلَا تَلْبِسُوا	Öldürmeyin	لَا تَقْتُلُوا	Sızlanmayın	لَا تَجَارُوا
Yemeyin	لَا تَأْكُلُوا	Korkma	لَا تَخَفْ	İnkâr etme	فَلَا تَكْفُرْ
Gevşemeyin	لَا تَهِنُوا	Mahrum etmeyin	لَا تَبْخَسُوا	Sakın olma	وَلَا تَكُونَنَّ
Oturmayın	لَا تَقْعُدُوا	Üzülme	لَا تَحْزَنْ	İsraf etmeyin	لَا تُسْرِفُوا
Onlardan korkmayın	فَلَا تَخْشَوْهُمْ	Kılma	لَا تَجْعَلْ	Benden isteme	فَلَا تَسْأَلْنِي
Üzülme	لَا تَأْسَ	Kötülük yapmayın	لَا تَعْتُوا	Kalkma	لَا تَقُمْ
Sormayın	لَا تَسْأَلُوا	Yürüme	وَلَا تَمْشِ	Bizi kılma	لَا تَجْعَلْنَا
Bozgunculuk yapmayın	لَا تُفْسِدُوا	Ümit kesmeyin	لَا تَقْنَطُوا	Övünme	لَا تَفْرَحْ

Ders 35

Baksın	فَلْيَنْظُرْ	İşlesin	فَلْيَعْمَلْ	Tevekkül etsin	فَلْيَتَوَكَّلْ
İncelesin	وَلْيَتَلَطَّفْ	Olsun	وَلْيَتَكُنْ	Sakınsınlar	فَلْيَتَّقُوا
Size gelsin	فَلْيَأْتِكُمْ	İman etsin	فَلْيُؤْمِنِ	Desinler	وَلْيَقُولُوا
Tapsınlar	فَلْيَعْبُدُوا	Kalksın	فَلْتَقُمْ	Ağlasınlar	وَلْيَبْكُوا
Sevinsinler	فَلْيَفْرَحُوا	Gülsünler	فَلْيَضْحَكُوا	Tutsunlar	وَلْيَأْخُذُوا
Çok şükreden	شُكْرٍ	Gücü yeten	قَدِيرٍ	İnkâr etsin	فَلْيَكْفُرْ
Çok sabırlı	صَبَّارٍ	İsteddiğini yaptıran	الْقَهَّارِ	Çok günahkar	أَتِيمٍ
Çok zalim	ظُلُومًا	Çok yalancı	كَذَّابٍ	Tevbeleri çok kabul eden	تَوَّابٍ
Çok bağışlayıcı	عَفُورٌ	Çok nankör	كَفُورًا	Kılan, yapan	جَاعِلٌ
Çok övünen	فَخُورًا	Engel olan	مَتَّاعٍ	Toplayan	جَامِعٍ
Çok şefkatli	رءُوفٌ	Çok aceleci	عَجُولًا	Zorba	جَبَّارٍ
Hakkıyla bilen	عَلِيمٍ	Çok affedici	عَفُورٌ	Çok cahil	جَهُولًا

Ders 36

Kim teslim ederse	مَنْ أَسْلَمَ	Eğer isteseydi	لَوْ شَاءَ	Yardım ederseniz	إِنْ تَنْصُرُوا
Kim şükrederse	مَنْ يَشْكُرْ	Allah'ın lütfu olmasaydı	لَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ	İman ederseniz	إِنْ تُؤْمِنُوا
Kim görürse	مَنْ شَهِدَ	Eğer indirseydik	لَوْ أَنْزَلْنَا	Ona itaat ederseniz	إِنْ تُطِيعُوهُ
Onda oruç tutsun	فَلْيُصِمْهُ	Nerede olursanız olun	أَيْنَ مَا تَكُونُوا	Size hitap ettiği zaman	إِذَا خَاطَبَهُمْ
Onları her davet ettiğimde	كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ	Eğer Allah bize yol gösterseydi	لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي	O halde yayılın	فَانْتَشِرُوا
Eğer doğru söyleseydiler	فَلَوْ صَدَقُوا	İşitir olsaydık	لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ	Kim tabi olursa	مَنْ تَبِعَ

Ders 37

Yapmadınız	لَمْ تَفْعَلُوا	Girmedim	لَمَّا يَدْخُلْ	Yaratılmadı	لَمْ يُخْلَقْ
Beni görmeyeceksin	لَنْ تَرَانِي	Olmadınız	لَمْ تَكُونُوا	Kalmadılar	لَمْ يَلْبَثُوا
Olmayacağım	لَنْ أَكُونَ	Anlatmadık	لَمْ نَقْضِصْ	Onu görmedi	لَمْ يَرَهُ

Razı olmayacak	لَنْ تَرْضَىٰ	İman etmedi	لَمْ يُؤْمِنْ	İman etmediniz	لَمْ تُؤْمِنُوا
Ulaşmayacaksınız	لَنْ تَنَالُوا	Tevbe etmedi	لَمْ يَتُبْ	Katılmadılar	لَمَّا يَلْحَقُوا
Bağışlanma dilemedin	لَمْ تَسْتَغْفِرْ	Size gelmedi	لَمَّا يَأْتِكُمْ	Bilmedi	لَمْ يَعْلَمْ
Bağışlamayacak	لَنْ يَغْفِرَ	İnanmayacağız	لَنْ نُؤْمِنَ	İman etmediler	لَمْ يُؤْمِنُوا
Yapmayacaksınız	لَنْ تَفْعَلُوا	Bize dokunmayacak	لَنْ تَمَسَّنَا	Bilmedi	لَمَّا يَعْلَمِ
Ulaşmayacaksın	لَنْ تَبْلُغَ	Bize isabet etmeyecek	لَنْ يُصِيبَنَا	Yaşamadılar	لَمْ يَعْنُوا
Çıkarmayacak	لَنْ يُخْرِجَ	Delmeyeceksin	لَنْ تُخْرِقَ	Demedim mi	أَلَمْ أَقُلْ

Ders 38

Soruldu	سُئِلَتْ	Toplandı	جُمِعَ	Emrolundun	أُمِرَتْ
Soruldular	سُئِلُوا	Kesildi	قُطِعَ	Alt-üst edildi	بُعْثِرَتْ
Zulmedildiler	ظَلِمُوا	Öldürüldü	قُتِلَتْ	Toplandı	حُشِرَتْ
Fışkırtıldı	فُجِرَتْ	Öldürüldünüz	قُتِلْتُمْ	Yaratıldı	خُلِقَ
Yol gösterildi	هُدِيَ	Denildi	قِيلَ	Girildi	دُخِلَتْ
Yürütüldü	سُيِّرَتْ	Yazıldı	كُتِبَ	Çağırıldı	دُعِيَ
Vuruldu	ضُرِبَتْ	Yayıldı	نُشِرَتْ	Anıldı	ذُكِرَ
Biliriz	نَدْرِي	Rabler mi	أَرَبَابٌ	Sessiz kalanlar	صَامِثُونَ
Getirin	هَاتُوا	Siz mi	أَأَنْتُمْ	İçersiniz	تَشْرَبُونَ
Bize yol gösterdi	هَدَانَا	Onları uyardın mı	أَأَنْذَرْتَهُمْ	Bilirsiniz	تَعْلَمُونَ
Yer	يَأْكُلُ	Sızlandık mı	أَجْزَعْنَا	Onları uyarırsın	تُنذِرُهُمْ
Korkarlar	يَخَافُونَ	İstedi	أَرَادَ	Eşit, aynı	سَوَاءٌ
Rızık verir	يَرْزُقُ	Daha şiddetli	أَشَدُّ	Yoksa	أَمْ
İster	يَشَاءُ	Kötülük mü	أَشَرُّ	Öğüt verdin mi	أَوْعِظْتَ
İçer	يَشْرَبُ	O halde sihir mi	أَفَسِحْرٌ	Onu bina etti	بَنَاهَا

Ortak koşullar	يُشْرَكَ	Derler	يَقُولُونَ	Yersiniz	تَأْكُلُونَ
Bilirler	يَعْلَمُونَ	Onları yarattık	خَلَقْنَاهُمْ	Onlara geldi	جَاءَهُمْ

Ders 39

Sorulur	يُسْأَلُ	Yaparlar	يَفْعَلُونَ	Emrolunurlar	يُؤْمَرُونَ
Girilmesi	يُدْخَلُ	Etrafında dönülür	يُطَافُ	Korunur	يُوقَى
Yaratılırlar	يُخْلَقُونَ	Sorulurlar	يُسْأَلُونَ	İzin verilir	يُؤْذَنُ
Hafifletilir	يُخَفَّفُ	Çağırılırlar	يُدْعَوْنَ	Vahyolunur	يُوحَى
Mahrum edilirler	يُبْخَسُونَ	Öldürülmesi	يُقْتَلُ	Açılır	يُكْشَفُ
Merhamet edilirsiniz	تُرْحَمُونَ	Yazılır	تُكْتَبُ	İcra edilir	يُقْضَى
Döndürülürsünüz	تُرْجَعُونَ	Emrolunursunuz	تُؤْمَرُونَ	Denilir	يُقَالُ
Sulanırlar	يُسْتَقَوْنَ	Zulmedilirsin	تُظَلَّمُ	Bilinir	يُعْرَفُ
İlim olarak	عِلْمًا	Ve eserler olarak	وَأَثَارًا	Azap bakımından	عَذَابًا
Yol bakımından	سَبِيلًا	Derece olarak	دَرَجَةً	Mal bakımından	مَالًا
Kuvvet bakımından	قُوَّةً	Korku olarak	خَوْفًا	Topluluk olarak	نَفَرًا
İş bakımından	عَمَلًا	Ümit olarak	طَمَعًا	Çocuk bakımından	وَلَدًا

Ders 40

Yarın	غَدًا	Kılan, yapan	جَاعِلٌ	Senin rabbin	رَبُّكَ
Yayılanlar	بِمُنْشَرِينَ	Yapan	فَاعِلٌ	Sakin deme	لَا تَقُولَنَّ
İnkâr edegeldiniz	كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ	Toplayan	جَامِعٌ	Şüphe	رَيْبٌ
O halde hoş gör	فَاصْفَحِ	Çıkarılanlar	بِمُخْرَجِينَ	Yorgunluk	نَصَبٌ
Ölüler, ölenler	مَيِّتُونَ	Çıkarıcı	مُخْرِجٌ	Boğulanlar	مُعْرُقُونَ
Savan	دَافِعٌ	Ölü, ölen	مَيِّتٌ	Kıyametin vakti	السَّاعَةَ
Yapılan	مَفْعُولًا	Çıkarıcılar	بِمُخْرِجِينَ	Ayağa kaldıran	مُقِيمٌ

Dönerler	رَاجِعُونَ	Musibet, sıkıntı	مُصِيبَةٌ	Onlara çarptı	أَصَابَتْهُمْ
Yalan söyleyegeldiler	كَانُوا يَكْذِبُونَ	Girenler	دَاخِلُونَ	Onun vaadi	وَعْدُهُ
Yarılan	مُنْفِطِرٌ	Ayağa kalkan	قَائِمَةٌ	O gün	يَوْمَئِذٍ
Perdelenenler	لَمَحْجُوبُونَ	Aciz bırakanlar	بِمُعْجِزِينَ	Diriltilenler	بِمَبْعُوثِينَ
Hazır edilenler	مُحَضَّرُونَ	Kazanageldiniz	كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ	İnkâr edegeldiler	كَانُوا يَكْفُرُونَ
Yapageldiler	كَانُوا يَعْمَلُونَ	Üzerinde anlaşılmadınız	كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ	Saklayageldiniz	كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ

Ders 41

Fanus	مِشْكَاةٌ	Batı	مَغْرِبٌ	Sığınma yeri	مَأْوَى
Lamba	مِصْبَاحٌ	Anahtarlar	مَفَاتِحُ	Yaşama yeri	مَثْوَى
Dönüş yeri, oluş yeri	مَصِيرٌ	Gömülme yerleri	مَقَابِرٌ	Uyku yerimiz	مَرْقَدِنَا
Yataklar, ölüm yerleri	مَضَاجِعٌ	Kilitler	مَقَالِيدُ	Secde yerleri	مَسَاجِدَ
Merdivenler, yükselme yolları	مَعَارِجٌ	Ölçüler	مِكَيَالٌ	Sevk edilme yeri	مَسَاقٌ
Batılar	مَغَارِبٌ	Tartılar	مَوَازِينٌ	Mesken	مَسْكَنٌ
Tartı	مِيزَانٌ	Mevkiler, yerler	مَوَاقِعٌ	Secde yeri	مَسْجِدٌ
Belirlenmiş vakit	مِيقَاتٌ	Vaad edilen zamanları	مَوْعِدَهُمْ	Doğular	مَشَارِقٌ
Meskenler	مَسَاكِنٌ	Doğu	مَشْرِقٌ	İçme yerleri	مَشْرَبَهُمْ

Ders 42

Dörtte bir	الرُّبْعُ	Dokuz	تِسْعَةٌ	On iki	إِثْنَا عَشْرَةَ
Altıncıları	سَادِسُهُمْ	Üç	ثَلَاثَةٌ	Dört	أَرْبَعَةٌ
Yetmiş	سَبْعُونَ	Seksen	ثَمَانِينَ	Kırk	أَرْبَعِينَ
Yetmiş	سَبْعِينَ	Beş	خَمْسَةٌ	Bin	أَلْفٌ
Altı	سِتَّةٌ	Elli	خَمْسِينَ	Dokuz	تِسْعٌ
Altmış	سِتِّينَ	Dördüncüleri	رَابِعُهُمْ	Yedi	سَبْعَةٌ

Üçte bir	الثُّلُثُ	On	عَشْرَةٌ	Doksan	تِسْعُونَ
Altıda bir	السُّدُسُ	On	عَشْرَ	Yarım	النِّصْفُ
Mutlaka sizi deneriz	وَلَنْبَلُونَكُمْ	Mutlaka sürükleriz	لَنْسَفَعَنَّ	Gerçekten, mutlaka	لَقَدْ
Mutlaka onları saptırırım	وَلَأَضِلُّنَّهُمْ	Mutlaka sabrederiz	وَلَنْصَبِرَنَّ	Mutlaka onlara emrederim	وَلَأَمُرُّنَّهُمْ
Mutlaka onu yakarız	لَنْحَرِّقَنَّهُ	Gerçekten bilirsiniz	وَلَتَعْلَمَنَّ	Mutlaka sizi asarım	وَلَأَصْلِبَنَّكُمْ

Ders 43

İkisi dedi	قَالَا	İki adam	رَجُلَانِ	İkiniz gidin	إِذْهَبَا
Ve ikiniz yiysin	فَكُلَا	İkisinin üzerine	عَلَيْهِمَا	İkisi yerler	يَاكُلَانِ
İkiniz yaklaşmayın	لَا تَقْرَبَا	İkinizin	كُمَا	İkisinin sonu	عَاقِبَتَهُمَا
Sonra ikiniz olursunuz	فَتَكُونَا	O ikisi	هُمَا	Siz ikiniz	أَنْتُمَا
İkisi tattı	ذَاقَا	İki kadın	إِمْرَأَاتَانِ	O ikisini çıkardı	فَأَخْرَجَهُمَا
İkinizle birlikte	مَعَكُمْمَا	İki batı	مَغْرِبَيْنِ	İkinizin görevi	خَطْبُكُمَا
Rabbinin iki elçisi	رَسُولَا رَبِّكَ	İki bölük	طَائِفَتَانِ	İkinizin rabbi	رَبُّكُمَا
İkinizi yasaklamadım mı	أَلَمْ أَنهَكُمَا	İki deniz	بَحْرَيْنِ	İki adam	رَجُلَيْنِ
İkiniz için	لَكُمْمَا	İki kere	مَرَّتَانِ	İki bahçe	جَنَّتَيْنِ
O halde ikiniz ona gidin	فَاتِيَاهُ	İki doğu	مَشْرِقَيْنِ	İkisinden birine	لِأَحَدِهِمَا

Ders 44

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Yalanlamak	تَكْذِيبٌ	مُكْذَّبٌ	مُكْذَّبٌ	كَذِّبْ	يُكْذِّبُ	كَذَّبَ
İndirmek	تَنْزِيلٌ	مُنْزَلٌ	مُنْزَلٌ	نَزِّلْ	يُنْزِلُ	نَزَلَ
Haber vermek	---	---	---	نَبِّئْ	يُنَبِّئُ	نَبَّأَ
Cezalandırmak	تَعْذِيبٌ	مُعَذَّبٌ	مُعَذَّبٌ	عَذِّبْ	يُعَذِّبُ	عَذَّبَ
Öğretmek	تَعْلِيمٌ	مُعَلِّمٌ	مُعَلِّمٌ	عَلِّمْ	يُعَلِّمُ	عَلَّمَ

Haram kılmak	تَحْرِيْمٌ	مُحَرَّمٌ	مُحَرَّمٌ	حَرَّمَ	يُحَرِّمُ	حَرَّمَ
Müjde vermek	تَبَشِيرٌ	مُبَشِّرٌ	مُبَشِّرٌ	بَشَّرَ	يُبَشِّرُ	بَشَّرَ
Kurtarmak	---	---	مُنَجِّجٌ	نَجَّجَ	يُنَجِّجِي	نَجَّجِي
İleri göndermek, sunmak	تَقْدِيمٌ	مُقَدِّمٌ	مُقَدِّمٌ	قَدَّمَ	يُقَدِّمُ	قَدَّمَ
Değiştirmek	تَبْدِيلٌ	---	مُبَدِّلٌ	بَدَّلَ	يُبَدِّلُ	بَدَّلَ
Boyun eğdirmek	تَسْخِيرٌ	مُسَخِّرٌ	مُسَخِّرٌ	سَخَّرَ	يُسَخِّرُ	سَخَّرَ
Konuşmak	تَكْلِيمٌ	---	---	كَلَّمَ	يُكَلِّمُ	كَلَّمَ
Hatırlatmak	تَذْكَيرٌ	---	مُذَكِّرٌ	ذَكَرَ	يُذَكِّرُ	ذَكَرَ
Faydalandırmak	---	---	---	مَتَّعَ	يُمَتِّعُ	مَتَّعَ
Açıklamak	تَفْصِيلٌ	مُفَصِّلٌ	مُفَصِّلٌ	فَصَّلَ	يُفَصِّلُ	فَصَّلَ
Lütuf vermek	تَفْضِيلٌ	---	---	---	يُفَضِّلُ	فَضَّلَ

Ders 45

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Savaşmak	مُقَاتَلَةٌ	مُقَاتَلٌ	مُقَاتِلٌ	قَاتِلٌ	يُقَاتِلُ	قَاتَلَ
Çağırarak, nida etmek	---	---	مُنَادٍ	نَادٍ	يُنَادِي	نَادَى
Cihat etmek	مُجَاهَدَةٌ	---	مُجَاهِدٌ	جَاهِدٌ	يُجَاهِدُ	جَاهَدَ
Tartışmak	مُجَادَلَةٌ	---	مُجَادِلٌ	جَادِلٌ	يُجَادِلُ	جَادَلَ
Göç etmek	مُهَاجِرَةٌ	---	مُهَاجِرٌ	هَاجِرٌ	يُهَاجِرُ	هَاجَرَ
Tartışmak, çekişmek	---	---	---	---	يُحَاجُّ	حَاجَّ
Ahitleşmek, sözleşmek	مُعَاهَدَةٌ	---	---	عَاهِدٌ	يُعَاهِدُ	عَاهَدَ
Sorumlu tutmak, ceza vermek	---	---	---	---	يُؤَاخِذُ	أَخَذَ
Yarışmak	---	---	---	سَارِعٌ	يُسَارِعُ	سَارَعَ

Ders 46

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
İnanmak, iman etmek, emniyet vermek	اِيْمَانٌ	---	مُؤْمِنٌ	اٰمِنْ	يُؤْمِنُ	اٰمَنَ
Vermek	اِيْتَاءٌ	---	---	اٰتِ	يُؤْتِي	اٰتَى
İndirmek, açıklamak	اِنزَالٌ	مُنزَلٌ	مُنزِلٌ	اَنْزِلْ	يُنزِلُ	اَنْزَلَ
Niyet etmek, istemek	---	---	---	---	يُرِيدُ	اَرَادَ
Göndermek	اِرْسَالٌ	مُرْسَلٌ	مُرْسِلٌ	اَرْسِلْ	يُرْسِلُ	اَرْسَلَ
Çıkarmak	اِخْرَاجٌ	مُخْرَجٌ	مُخْرِجٌ	اَخْرِجْ	يُخْرِجُ	اَخْرَجَ
İtaat etmek	اِطَاعَةٌ	مُطَاعٌ	مُطِيعٌ	اَطِعْ	يُطِيعُ	اَطَاعَ
Vahyetmek, ilham etmek	---	---	---	---	يُوحِي	اَوْحَى
Ortak koşmak	---	---	مُشْرِكٌ	اَشْرِكْ	يُشْرِكُ	اَشْرَكَ
Atmak, yerleştirmek	---	---	---	اَلِقْ	يُلْقِي	اَلَقَى
Harcamak	اِنْفَاقٌ	---	مُنْفِقٌ	اَنْفِقْ	يُنْفِقُ	اَنْفَقَ
Sevmek	---	---	---	اَحِبْ	يُحِبُّ	اَحَبَّ
İsabet etmek, başına gelmek	اِصَابَةٌ	---	مُصِيبٌ	اَصِبْ	يُصِيبُ	اَصَابَ
Saptırmak	اِضْلَالٌ	---	مُضِلٌ	اَضِلْ	يُضِلُّ	اَضَلَّ
Kılmak, kaldırmak	اِقَامَةٌ	---	مُقِيمٌ	اَقِمْ	يُقِيمُ	اَقَامَ
Hayat vermek, yaşatmak,	اِحْيَاءٌ	---	مُحْيِي	اَحْيِ	يُحْيِي	اَحْيَا
Helak etmek	---	---	مُهْلِكٌ	اَهْلِكْ	يُهْلِكُ	اَهْلَكَ
İkaz etmek, uyarmak	اِنذَارٌ	---	مُنذِرٌ	اَنْذِرْ	يُنذِرُ	اَنْذَرَ

Ders 47

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Dönmek, dost edinmek	---	---	مُتَوَلٍّ	تَوَلَّ	يَتَوَلَّى	تَوَلَّى
Öğüt almak, hatırlamak	تَذَكُّرٌ	---	مُتَذَكِّرٌ	تَذَكَّرْ	يَتَذَكَّرُ	تَذَكَّرَ
Tevekkül etmek	تَوَكُّلٌ	---	مُتَوَكِّلٌ	تَوَكَّلْ	يَتَوَكَّلُ	تَوَكَّلَ

Öldürmek	---	---	مُتَوَفِّ	تَوَفَّ	يَتَوَفَّى	تَوَفَّى
Açık olmak, açığa çıkmak	تَبَيَّنَ	---	---	تَبَيَّنَ	يَتَبَيَّنُ	تَبَيَّنَ
Düşünmek, tefekkür etmek	تَفَكَّرَ	---	مُتَفَكِّرٌ	تَفَكَّرَ	يَتَفَكَّرُ	تَفَكَّرَ
Beklemek	تَرَبَّصَ	---	مُتَرَبِّصٌ	تَرَبَّصَ	يَتَرَبَّصُ	تَرَبَّصَ
Faydalanmak	تَمَتَّعَ	---	---	تَمَتَّعَ	يَتَمَتَّعُ	تَمَتَّعَ
Kabul etmek	---	---	---	تَقَبَّلَ	يَتَقَبَّلُ	تَقَبَّلَ
Arzu etmek	---	---	---	---	يَتَمَنَّى	تَمَنَّى
Temizlenmek	---	---	---	---	يَتَرَكَّى	تَرَكَّى
Ayrılığa düşmek	---	---	مُتَفَرِّقٌ	---	يَتَفَرِّقُ	تَفَرَّقَ
İnmek	تَنَزَّلَ	---	---	تَنَزَّلَ	يَتَنَزَّلُ	تَنَزَّلَ
Büyükleme	تَكَبَّرَ	---	مُتَكَبِّرٌ	---	يَتَكَبَّرُ	تَكَبَّرَ

Ders 48

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Soruşmak, birbirine sormak	تَسَاءَلُ	---	مُتَسَاءِلٌ	تَسَاءَلْ	يَتَسَاءَلُ	تَسَاءَلَا
Tartışmak, çekişmek	---	---	---	---	يَتَنَازَعُ	تَنَازَعَا
Birbirine tavsiye etmek	---	---	---	---	---	تَوَاصَا
Birbirine benzemek	تَشَابَهَ	---	مُتَشَابِهٌ	---	---	تَشَابَهَا
Bölüşmek	---	---	---	---	يَتَقَاسَمُ	تَقَاسَمَا
Gizli danışmak	---	---	---	---	يَتَنَاجِي	تَنَاجَا
Birbirini desteklemek, arka çıkmak	---	---	---	---	يَتَنَاطَرُ	تَنَاطَرَا
Yardımlaşmak	تَعَاوَنُ	---	---	تَعَاوَنُ	يَتَعَاوَنُ	تَعَاوَنَا

Ders 49

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Yola çıkmak, gitmek	إِنطَاقٌ	---	---	إِنطَلِقْ	يَنطَلِقُ	إِنطَلَقَا
Uygun olmak, yaşmak	---	---	---	---	يَنبَغِي	إِنبَغِي

Yarılmak	إِنْفِطَارٌ	---	مُنْفَطِرٌ	---	يَنْفَطِرُ	إِنْفَطَرَ
Yarılmak, ayrılmak	إِنشِقَاقٌ	---	---	---	يَنْشَقُّ	إِنْشَقَّ
Dağılmak	---	---	---	---	يَنْفَضُّ	إِنْفَضَّ
Geçmek, çıkmak	---	---	---	إِنْسِلَاحٌ	يَنْسِلِحُ	إِنْسَلَحَ

Ders 50

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Sakınmak, korunmak	---	---	مُتَّقٍ	اتَّقِ	يَتَّقِي	اتَّقَى
Takip etmek, uymak	اتَّبَاعٌ	---	مُتَّبِعٌ	اتَّبِعْ	يَتَّبِعُ	اتَّبَعَ
Edinmek, benimsemek	اتِّحَادٌ	---	مُتَّحِدٌ	اتَّخِذْ	يَتَّخِذُ	اتَّخَذَ
İftira etmek, uydurmak	إِفْتِرَاءٌ	مُفْتَرٍ	مُفْتَرٍ	افْتَرِ	يَفْتَرِي	افْتَرَى
Doğru yolu bulmak	إِهْتِدَاءٌ	---	مُهْتَدٍ	اهْتَدِ	يَهْتَدِي	اهْتَدَى
Dinlemek	---	---	مُسْتَمِعٌ	اسْتَمِعْ	يَسْتَمِعُ	اسْتَمَعَ
Eşit olmak, yönelmek	---	---	---	---	يَسْتَوِي	اسْتَوَى
Aramak, istemek	إِبْتِغَاءٌ	---	---	ابْتَغِ	يَبْتَغِي	ابْتَغَى
Satın almak	---	---	مُشْتَرٍ	---	يَشْتَرِي	اشْتَرَى
Yaklaşmak	---	---	---	---	يَقْتَرِبُ	اقْتَرَبَ

Ders 51

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Yapabilmek	---	---	---	اسْتَطِعْ	يَسْتَطِيعُ	اسْتَطَاعَ
Tekebbür etmek, büyüklenmek	اسْتِكْبَارٌ	---	مُسْتَكْبِرٌ	اسْتَكْبِرْ	يَسْتَكْبِرُ	اسْتَكْبَرَ
Kabul etmek, cevap vermek	---	---	مُسْتَجِبٌ	اسْتَجِبْ	يَسْتَجِيبُ	اسْتَجَابَ
Alay etmek	اسْتِهْزَاءٌ	---	مُسْتَهْزِئٌ	اسْتَهْزِئْ	يَسْتَهْزِئُ	اسْتَهْزَأَ
Acele etmek, ettirmek	اسْتِعْجَالٌ	---	---	اسْتَعْجَلْ	يَسْتَعْجِلُ	اسْتَعْجَلَ
İzin istemek	---	---	---	---	يَسْتَأْذِنُ	اسْتَأْذَنَ
Doğru olmak, doğru gitmek	اسْتِقَامَةٌ	---	مُسْتَقِيمٌ	اسْتَقِمْ	يَسْتَقِيمُ	اسْتَقَامَ
Geciktirmek	---	---	---	---	يَسْتَأْخِرُ	اسْتَأْخَرَ

Ders 52

Sarsıldılar	زُلُّوا	Ürperir	تَفْشَعُرُ	Alt-üst edildi	بُعْتِرَ
Ayrıldı	عَسَعَسَ	Bağ aşağı atıldılar	فَكُبِكِبُوا	Ortaya çıktı	حَصَّحَصَ
Çıkarıldı	زُحِرِحَ	Fısıldadı	فَوَسَّوَسَ	Yıktı	فَدَمَدَمَ
Halılar	عَبَقَرِيَّ	Fısıldar	يُوسِسُ	Tereddüt edenler	مُذَبِّدِينَ
Öldürüldükçe öldürüldüler	فُتِّلُوا تَفْتِيلاً	Açıklama	تَفْصِيلاً	Onu açıkladık	فَصَّلْنَاهُ
Onu yücelttikçe yücelt	كَبَّرَهُ تَكْبِيرًا	Uzak sapış	ضَلَالًا بَعِيدًا	Saptı	ضَلَّ
Teslimiyetle selamlayın	سَلِّمُوا تَسْلِيمًا	Fıskırtma	تَفْجِيرًا	Onu fıskırtırlar	يُفَجِّرُونَهَا
Onu indirdikçe indirdik	نَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا	Büyüklenme	اسْتِكْبَارًا	Onları lanetle	وَالْعَنَهُمْ
Onu ölçüyle takdir ettiler	قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا	Çok anma	ذِكْرًا كَثِيرًا	Allah'ı anın	أَذْكُرُوا اللَّهَ
Değiştirmeyle değiştirdik	بَدَّلْنَا تَبْدِيلًا	Güzel bırakış	هَجْرًا جَمِيلًا	Onları bırak	وَاهْجُرْهُمْ
Sizi temizledikçe temizlesin	يُطَهِّرْكُمْ تَطْهِيرًا	İçten tevbe	تَوْبَةً نَّصُوحًا	Allah'a tevbe edin	تُوبُوا إِلَى اللَّهِ

Ders 53

O kadınların babaları	أَبَائِهِنَّ	O kadınların süsleri	زِينَتَهُنَّ	Mümin kadınlar	مُؤْمِنَاتٍ
O kadınlar oğulları	أَبْنَائِهِنَّ	O kadınlar vursunlar	وَلْيَضْرِبْنَ	O kadınlar indirsinler	يَعْضُضْنَ
O kadınların erkek kardeşleri	أَخْوَانِهِنَّ	O kadınların baş örtüleri	خُمُرِهِنَّ	O kadınlar gözleri	أَبْصَارِهِنَّ
O kadınların kız kardeşlerinin oğulları	بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ	O kadınların yakaları	حُيُوبِهِنَّ	O kadınlar korusunlar	يَحْفَظْنَ
O kadınların kadınları	نِسَائِهِنَّ	İki kat	ضِعْفَيْنِ	O kadınların edep yerleri	فُرُوجِهِنَّ
O kadınların sağ elleri	أَيْمَانِهِنَّ	O kadınların kocaları	بُعُولَتِهِنَّ	O kadınlar göstermesinler	لَا يُبْدِينَ
O kadınlar gizlerler	يُخْفِينَ	O kadınların ayakları	أَرْجُلِهِنَّ	O kadınlar vurmasınlar	لَا يَضْرِبْنَ
Tahtın (dş)	عَرْشِكَ	Bak (dş)	فَانظُرِي	Emredersin (dş)	تَأْمُرِينَ
Seni temizledi (dş)	طَهَّرَكَ	Seni seçti (dş)	اصْطَفَيْكَ	Gir (dş)	ادْخُلِي
Rüku et (dş)	ارْكَعِي	Secde et (dş)	اسْجُدِي	İtaat et (dş)	أَتِئْتِي

Ders 54

Hüküm verdi	قَضَى بَيْنَ	Vurdu	ضَرَبَ	Getirdi	آتَى بِـ
Öldürdü	قَضَى عَلَى	Seyahat etti	ضَرَبَ فِي	Zulmetti	بَغَى عَلَى
Kaldırdı	وَضَعَ عَنْ	Çarptı	ضَرَبَ عَلَى	Tevbesini kabul etti	تَابَ عَلَى
Yöneldi	وَلَّى إِلَى	Misal verdi	ضَرَبَ مَثَلًا	Getirdi	جَاءَ بِـ
Yüz çevirdi	وَلَّى عَنْ	İcra etti	قَضَى	Tevbe etti	تَابَ إِلَى

Ek B: Zamirler ve fiil çekim tabloları

ZAMİRLER

	Tekil		İkil		Çoğul	
	Şahıs Zamiri	Bitişik Zamir	Şahıs Zamiri	Bitişik Zamir	Şahıs Zamiri	Bitişik Zamir
3.Şahıs - Er	هُوَ	هُ - هِ	هُمَا	هُمَا	هُمْ	هُمْ - هِمْ
3.Şahıs - Dış	هِيَ	هَا	هُمَا	هُمَا	هُنَّ	هُنَّ
2.Şahıs - Er	أَنْتَ	كَ	أَنْتُمَا	كُمَا	أَنْتُمْ	كُم
2.Şahıs - Dış	أَنْتِ	كِ	أَنْتُمَا	كُمَا	أَنْتُنَّ	كُنَّ
1.Şahıs	أَنَا	ي-ني	-	-	نَحْنُ	نَا

TEMEL FİİL ÇEKİM TABLOSU- MAZİ

	Tekil	İkil	Çoğul
3.Şahıs - Er	فَعَلَ	فَعَلَا	فَعَلُوا
3.Şahıs - Dış	فَعَلَتْ	فَعَلْنَا	فَعَلْنَ
2.Şahıs - Er	فَعَلْتَ	فَعَلْتُمَا	فَعَلْتُمْ
2.Şahıs - Dış	فَعَلْتِ	فَعَلْتُمَا	فَعَلْتُنَّ
1.Şahıs	فَعَلْتُ	---	فَعَلْنَا

TEMEL FİİL ÇEKİM TABLOSU- MUZARİ

	Tekil	İkil	Çoğul
3.Şahıs - Er	يَفْعَلُ	يَفْعَلَانِ	يَفْعَلُونَ
3.Şahıs - Dış	تَفْعَلُ	تَفْعَلَانِ	يَفْعَلْنَ
2.Şahıs - Er	تَفْعَلُ	تَفْعَلَانِ	تَفْعَلُونَ
2.Şahıs - Dış	تَفْعَلِينَ	تَفْعَلَانِ	تَفْعَلْنَ
1.Şahıs	أَفْعَلُ	---	نَفْعَلُ

SÜLASİ MÜCERRED FİİL ÇEKİMLERİ

المَصْدَرُ Mastar	إِسْمُ الْمَفْعُولِ İsmi Mef'ul	إِسْمُ الْفَاعِلِ İsmi Fail	الْأَمْرُ Emir	الْمُضَارِعُ Geniş Zaman	الْمَاضِي Geçmiş Zaman		SALİM	
فَتَحَ	مَفْتُوحٌ	فَاتِحٌ	اِفْتَحْ	يَفْتَحُ	فَتَحَ			1a
بعث، جعل، جمع، ذهب، رفع، صلح، فعل، منع، خشع، صنع، شفع، سال								
نَصَرَ	مَنْصُورٌ	نَاصِرٌ	أَنْصُرْ	يَنْصُرُ	نَصَرَ	1b		باب نصر
ترك، خرج، خلد، خلق، دخل، ذكر، رزق، سجد، شكر، صدق، عبد، كفر، نظر								
ضَرَبَ	مَضْرُوبٌ	ضَارِبٌ	إِضْرِبْ	يَضْرِبُ	ضَرَبَ	1c		باب ضرب
حمل، صبر، رجع، ظلم، غفر، كذب، كسب، ملك، جلس، ختم								
سَمِعَ	مَسْمُوعٌ	سَامِعٌ	إِسْمَعْ	يَسْمَعُ	سَمِعَ	1d		باب سمع
حزن، حسب، حفظ، خسر، رحم، شهد، علم، عمل، جهل، حمد، غضب								
كَرَّمَ	مَكْرُومٌ	كَارِمٌ	أَكْرِمْ	يَكْرِمُ	كَرَّمَ	1e		باب كرم
قرب								
حَسِبَ	مَحْسُوبٌ	حَاسِبٌ	إِحْسِبْ	يَحْسِبُ	حَسِبَ	1f	باب حسب	
يبس								
ضَلَّ	مَضْلُومٌ	ضَالٌّ	ضِلَّ	يَضِلُّ	ضَلَّ	1g	مضارع	
حيي، ظن، بث، تب، تم، حق، خف، دع، ذل، زل، عز								
وَجَدَ	مَوْجُودٌ	وَاجِدٌ	جِدْ	يَجِدُ	وَجَدَ	1h	مقال	
وعد، وصف، وقى، وسع، وعظ، وقب، ولج، ولد								
قَالَ	مَقُولٌ	قَائِلٌ	قُلْ	يَقُولُ	قَالَ	1i	أخوف	
تاب، فاز، قام، كان، مات، خاف، كاد، زاد، زار، سار، عاذ								
دَعَا	مَدْعُودٌ	دَاعٍ	أَدْعُ	يَدْعُو	دَعَا	1j	تأنيص	
تلا، عفا، بغى، جرى، جزى، قضى، هدى، خشى رضى، نسي								
أَمَرَ	مَأْمُورٌ	أَمِرٌ	مُرْ	يَأْمُرُ	أَمَرَ	1k	متهوِّز	
اخذ، اكل، اجر، اذن، اتى، راي، شاء، جاء، بدا								

SÜLASİ MEZİD SALİM FİİL ÇEKİMLERİ

رَفْعٌ Ref	الْمَاضِي Geçmiş Zaman	الْمُضَارِعُ Geniş Zaman	الْأَمْرُ Emir	إِسْمُ الْفَاعِلِ İsmi Fail	إِسْمُ الْمَفْعُولِ İsmi Mef'ul	المَصْدَرُ Mastar
2 تَفْعِيلٌ	فَعَّلَ	يُفَعِّلُ	فَعِّلْ	مُفَعِّلٌ	مُفَعَّلٌ	تَفْعِيلٌ
	سَبَّحَ، سَخَّرَ، عَذَّبَ، عَلَّمَ، قَدَّمَ، كَذَّبَ، نَزَّلَ، حَمَلَّ، صَلَّى، صَوَّرَ، ضَلَّلَ					
3 مُفَاعَلَةٌ	فَاعَلَ	يُفَاعِلُ	فَاعِلٌ	مُفَاعِلٌ	مُفَاعَلٌ	مُفَاعَلَةٌ
	جَاهَدَ، بَارَكَ، نَادَى، أَخَذَ، حَاسَبَ، خَادَعَ، رَأَى، سَامَحَ، عَادَى، عَافَى					
4 أَفْعَالٌ	أَفْعَلَ	يُفْعِلُ	أَفْعِلْ	مُفْعِلٌ	مُفْعَلٌ	أَفْعَالٌ
	أَخْرَجَ، أَحْسَنَ، أَشْرَكَ، أَصْلَحَ، أَنْزَلَ، أَمَاتَ، أَحْيَا، آرَى، أَمَنَ، أَتَى، أَرْسَلَ، أَسْلَمَ، أَرَادَ، أَصَابَ					
5 تَفَعُّلٌ	تَفَعَّلَ	يَتَفَعَّلُ	تَفَعَّلْ	مُتَفَعِّلٌ	مُتَفَعَّلٌ	تَفَعُّلٌ
	تَذَكَّرَ، تَفَكَّرَ، تَوَكَّلَ، تَبَيَّنَ، تَوَلَّى، تَأَخَّرَ، تَصَدَّقَ، تَطَهَّرَ، تَعَلَّمَ					
6 تَفَاعُلٌ	تَفَاعَلَ	يَتَفَاعَلُ	تَفَاعَلْ	مُتَفَاعِلٌ	مُتَفَاعَلٌ	تَفَاعُلٌ
	تَسَاءَلَ، تَبَارَكَ، تَعَالَى، تَكَاثَرَ، تَوَاصَى					
7 إِنْفِعَالٌ	إِنْفَعَلَ	يُنْفَعِلُ	إِنْفَعِلْ	مُنْفَعِلٌ	مُنْفَعَلٌ	إِنْفِعَالٌ
	إِنْقَلَبَ، أَنْفَطَرَ، أَنْفَصَمَ					
8 أِفْتِعَالٌ	أَفْتَعَلَ	يُفْتَعِلُ	أَفْتَعِلْ	مُفْتَعِلٌ	مُفْتَعَلٌ	أِفْتِعَالٌ
	إِنْتَظَرَ، اتَّبَعَ، اِبْتِغَى، اِخْتَلَفَ، اتَّخَذَ، اتَّقَى، اِهْتَدَى، اِنْتَهَى، اجْتَمَعَ					
10 إِسْتِفْعَالٌ	اسْتَفْعَلَ	يَسْتَفْعِلُ	اسْتَفْعِلْ	مُسْتَفْعِلٌ	مُسْتَفْعَلٌ	إِسْتِفْعَالٌ
	اسْتَعْفَرَ، اسْتَجَابَ، اسْتَطَاعَ، اسْتَقَامَ، اسْتَرَاخَ، اسْتَعَانَ					

Türetilmiş fiillerin kazandığı genel manalar:

2	Kuvvetli yapma/ Çok yapma / Yaptırma
3	Karşılıklı yapma / Teşebbüs etme
4	Yaptırma
5	Çok yapma/ Devamlı yapma/ Taklit etme

6	Birlikte yapma
7	Kendiliğinden olma, kendiliğinden yapma
8	Kendine yapma, kendini yapma, isteyerek yapma
10	İsteme

SÜLASİ MEZİD İLLETLİ FİİL ÇEKİMLERİ

رَقْمٌ Ref	نَوْعُ الْفِعْلِ Fiil cinsi	الْمَاضِي Geçmiş Zaman	الْمُضَارِعُ Geniş Zaman	الْأَمْرُ Emir	إِسْمُ الْفَاعِلِ İsmi Fail	إِسْمُ الْمَفْعُولِ İsmi Mef'ul	الْمَصْدَرُ Mastar
II	مَهْمُوزُ اللّامِ	هَنَّا	يُهَنِّي	هَنِّي	مُهَنِّي	مُهَنَّا	تَهْنِئَةٌ / تَهْنِئَةٌ
II	مُعْتَلُّ اللّامِ	رَبِّي	يُرَبِّي	رَبِّ	مُرَبِّ	مُرَبِّي	تَرْبِيَةٌ
III	مُعْتَلُّ اللّامِ	نَادَى	يُنَادِي	نَادِ	مُنَادٍ	مُنَادَى	نِدَاءٌ
IV	مُعْتَلُّ الْعَيْنِ	أَقَامَ	يُقِيمُ	أَقِمْ	مُقِيمٍ	مُقَامٌ	أَقَامَةٌ
IV	مُعْتَلُّ اللّامِ	أَعْطَى	يُعْطِي	أَعْطِ	مُعْطٍ	مُعْطَى	أَعْطَاءٌ
IV	مُعْتَلُّ الْفَاءِ	أَيَقَنَ	يُوقِنُ (يُيَقِنُ)	أَيَقِنْ	مُوقِنٌ (مُيَقِنٌ)	مُوقِنٌ	إِيْقَانٌ
IV	مَهْمُوزُ الْفَاءِ	أَمِنَ (أَمَّنَ)	يُؤْمِنُ	أَمِنْ	مُؤْمِنٌ	مُؤْمِنٌ	إِيْمَانٌ (أَمَانٌ)
V	مُعْتَلُّ اللّامِ	تَلَقَّى	يَتَلَقَّى	تَلَقَّ	مُتَلَقِّ	مُتَلَقَّى	تَلَقِّي (تَلَقَّى)
VI	مُعْتَلُّ اللّامِ	تَعَاطَى	يَتَعَاطَى	تَعَاطِ	مُتَعَاطٍ	مُتَعَاطَى	تَعَاطٍ (تَعَاطَى)
VII	مُعْتَلُّ الْعَيْنِ	إِنْقَادَ	يَنْقَادُ	إِنْقَدْ	مُنْقَادٌ	مُنْقَادٌ	إِنْقِيَادٌ
VII	مُعْتَلُّ اللّامِ	إِنْطَوَى	يَنْطَوِي	إِنْطَوِ	مُنْطَوٍ	مُنْطَوَى	إِنْطَوَاءٌ
VIII	الْفِعْلُ فَاءُهُ دَالٌ أَوْ زَايٌ	إِزْدَوَجَ (إِزْتَوَجَ)	يَزْدُوْجُ	إِزْدَوْجِ	مُزْدَوْجٌ	مُزْدَوْجٌ	إِزْدَوَاجٌ
VIII	الْفِعْلُ فَاءُهُ دَالٌ أَوْ ضَادٌ	إِضْطَرَبَ (إِضْتَرَبَ)	يَضْطَرِبُ	إِضْطَرِبْ	مُضْطَرِبٌ	مُضْطَرِبٌ	إِضْطِرَابٌ
VIII	مُعْتَلُّ الْعَيْنِ	إِخْتَارَ	يَخْتَارُ	إِخْتَرْ	مُخْتَارٌ	مُخْتَارٌ	إِخْتِيَارٌ
VIII	مُعْتَلُّ الْفَاءِ	إِتَّفَقَ (أَوْ تَفَقَّ)	يَتَّفَقُ	إِتَّفَقْ	مُتَّفَقٌ	مُتَّفَقٌ	إِتِّفَاقٌ
VIII	مَهْمُوزُ الْفَاءِ	إِتَّخَذَ (أَاتَّخَذَ)	يَتَّخِذُ	إِتَّخِذْ	مُتَّخِذٌ	مُتَّخِذٌ	إِتِّخَاذٌ
VIII	مُعْتَلُّ اللّامِ	إِلْتَقَى	يَلْتَقِي	إِلْتَقِ	مُلْتَقٍ	مُلْتَقَى	إِلْتِقَاءٌ
X	مُعْتَلُّ الْعَيْنِ	إِسْتَقَالَ	يَسْتَقِيلُ	إِسْتَقِلْ	مُسْتَقِيلٌ	مُسْتَقَالٌ	إِسْتِقْوَالٌ / إِسْتِقَالَةٌ
X	مُعْتَلُّ اللّامِ	إِسْتَلْقَى	يَسْتَلْقِي	إِسْتَلِقْ	مُسْتَلْقٍ	مُسْتَلْقَى	إِسْتِلْقَاءٌ

ZAMİRLER VE FİİL ÇEKİMLERİ ÖZETİ

Muzari	Mazi	Bitişik Zamir	Şahıs Zamiri	
أَنَا	كُنْتُ	ي-ني	أَنَا	Ben
أَنْتَ	كُنْتَ	كَ	أَنْتَ	Sen
أَيْ	ـَ	هُ - هِ	هُوَ	O (er)
أَنْتَ	كُنْتَ	هَا	هِيَ	O (dış)
أَنْتَ	كُنْنَا	نَا	نَحْنُ	Biz
تَنْوَنَ	كُنْتُمْ	كُمْ	أَنْتُمْ	Siz
يَنْوَنَ	كُنُوا	هُمْ - هُمْ	هُمْ	Onlar

FİİL KALIPLARI ÖZETİ

Anlam	Kalıp	Mastar	Muzari	Mazi
Yapmak	I	فَتَحَ	يَفْتَحُ	فَتَحَ
Yaptırmak, çok yapmak	II	تَسْبِيحٌ	يُسَبِّحُ	سَبَّحَ
Karşılıklı yapmak, çok yapmak	III	مُجَاهَدَةٌ	يُجَاهِدُ	جَاهَدَ
Yaptırmak	IV	إِخْرَاجٌ	يُخْرِجُ	أَخْرَجَ
Kendisi yapmak, devamlı yapmak	V	تَذَكُّرٌ	يَتَذَكَّرُ	تَذَكَّرَ
Birbirine yapmak	VI	تَسَائُلٌ	يَتَسَاءَلُ	تَسَاءَلُوا
Kendiliğinden olmak	VII	إِنْفِطَارٌ	يَنْفَطِرُ	إِنْفَطَرَ
Kendisi yapmak, kendisi için yapmak	VIII	إِخْتِلَافٌ	يَخْتَلِفُ	إِخْتَلَفَ
İstemek	X	إِسْتِغْفَارٌ	يَسْتَغْفِرُ	اسْتَغْفَرَ

MANSUB-MECZUM FİİL HALLERİ ÖZETİ

Yapmanız	تَفَعَّلُوا	Yapman	تَفَعَّلَ
Sizin yapmanız için	أَنْ تَفَعَّلُوا	Senin yapman için	أَنْ تَفَعَّلَ
Yapmayacaksınız	لَنْ تَفَعَّلُوا	Yapmayacaksın	لَنْ تَفَعَّلَ
Yapmadınız	لَمْ تَفَعَّلُوا	Yapmadın	لَمْ تَفَعَّلَ
Yapmayın	لَا تَفَعَّلُوا	Yapma	لَا تَفَعَّلَ
Eğer yaparsanız	إِنْ تَفَعَّلُوا	Eğer yaparsan	إِنْ تَفَعَّلَ